

๔.๑.๔ เหวินฮว่า (文化-Culture-วัฒนธรรม, มนุษยธรรม)^{๖๑}

๔.๑.๑ ฉือชาน (慈善-Charity-สังคมสงเคราะห์)

แท้จริงแล้ว วัฒนธรรมจีนโบราณก็มีคำสอนให้คนจีนทำความดีเป็นหลักของชีวิตอยู่แล้ว ภาษิตคำคมของจีน เช่น ลัทธิขงจื้อ เหลาจื้อ ก็ได้เผยแพร่ไปในสังคมคนจีนโพ้นทะเลและถูกแปลใช้สอนอย่างแพร่หลายทั่วโลกมาเป็นพันๆ ปีแล้ว

แต่ที่องค์กรฉือจี้เน้นเป็นพิเศษคือการออกไปทำดีร่วมกับคนอื่น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ฉือจี้ขอเป็นหน่วยหน้าที่จะบุกไปบำบัดทุกข์ให้ เช่น การบรรเทาสาธารณภัย การเยี่ยมคนไข้ อนุอา การเข้าอบรมเป็นอาสาสมัครถาวรขององค์กร เป็นต้น

ชาวฉือจี้เชื่อมั่นว่า การไปบำบัดทุกข์ให้กับผู้อื่น เช่น การบรรเทาสาธารณภัย การเยี่ยมคนไข้อนุอา เมื่อผู้รับได้รับความช่วยเหลือระดับหนึ่งแล้ว ก็จะทำให้จิตใจคิดอยากตอบแทนเช่นกัน หรืออยากออกมาจากโลกแคบๆ ของตน ไปกับองค์กรไปเรียนรู้คนอื่นและช่วยเหลือผู้อื่นไปในตัว นี่เป็นความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของระบบปลูกฝังคุณธรรมนี้ คือ “ใช้ความรักที่จริงใจ เปลี่ยนคนที่เป็นปัญหาให้กลายเป็นคนมีปัญญา แล้วกลายเป็นโพธิสัตว์ในร่างมนุษย์ ออกไปช่วยเหลือผู้อื่นต่อไป” เป็นกระบวนการผลิตซ้ำทางด้านคุณธรรมอย่างมีประสิทธิภาพยอดเยี่ยม ได้ผล ๒๐๐ เปอร์เซ็นต์ (คือจากคนค่าติดลบ ๑๐๐% พลิกกลับเป็นคนค่าติดบวก ๑๐๐% รวมค่าเป็น ๒๐๐% นั่นเอง)

๖๑. หนังสือภาวจินชื่อ 證嚴法師 琉璃同心圓、潘焯 著、臺北市、天下遠見、2004 [民 93] 。

ขั้นตอนรับสมาชิก :

การกลั่นกรองขัตติยาภิเษกคุณธรรมจริยธรรมให้คนทั่วไป กลายเป็นสมาชิกของชาวฉือจี้ มีรายละเอียดที่นำศึกษาดังนี้^{๖๒}

ตั้งแต่ขั้นตอนทั่วไปคือ เพียงเป็นแค่ผู้สนับสนุนก่อน โดยฝึกให้ทำทานบริจาคกับองค์กรฉือจี้เป็นประจำ เท่าไรก็ได้ (ไม่มีแรงกดดันกับผู้บริจาค) จำนวนมากน้อยไม่สำคัญ แต่เน้นที่ควรทำสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นการฝึกความรับผิดชอบไปในตัว (จากสถิติตัวเลขขององค์กรมีคนได้หวั่นเคยบริจาคให้องค์กรเป็นประจำมากกว่า ๔ ล้านคนแล้ว.. นับเฉพาะในไต้หวัน)

ขั้นตอนที่หนึ่ง เรียกว่าสมาชิกชั้น “เจียนสี (ฝึกงาน)” :

อย่างน้อย ๑ ปี บอกรับผู้บริจาค ๒๕ ราย

กล่าวคือเลื่อนระดับเข้ามาช่วยเหลือฉือจี้มากขึ้น โดยร่วมกับองค์กรออกไปทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ช่วยแยกเก็บขยะในชุมชน เยี่ยมบ้านคนป่วยอนาถา หรือเป็นอาสาสมัครในโรงพยาบาลฉือจี้ ฯลฯ ซึ่งเป็นการสัมผัสเรียนรู้จากรุ่นพี่ที่เข้ามาก่อน และมีชั่วโมงเข้าศึกษา วัฒนธรรมการทำงานขององค์กรตามที่ส่วนกลางจะจัดตารางการอบรมให้ อย่างน้อย ๑ ปี (ซึ่งมีทั้งการเรียนแนวคิดของท่านผู้ก่อตั้ง หลักการ วิธีชีวิตของชาวฉือจี้ ฯลฯ ปีละ ๘ ครั้งๆ ละ ๑ วันต่อเดือน มักเป็นวันอาทิตย์) และต้องฝึกไปบอกรับ-รับบริจาคเงินให้ฉือจี้เป็นประจำ ๒๕ คนขึ้นไป (เงินมากน้อยไม่สำคัญ ประมาณครั้งละ ๑๐๐ เหรียญไต้หวัน) ขอเพียงให้ฝึกมีความอ่อนน้อมที่จะไปเยี่ยมเยียนผู้บริจาค และเรียนรู้

๖๒. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์คุณ เหลียงอันซุน สมาชิกฉือจี้ที่เคยอยู่ไทยกว่า ๘ ปี (เมื่อวันจันทร์ที่ ๙/๕/๒๕๔๔ ได้เดินทางไปสำนักงานใหญ่ที่ฮวาเหลียน ด้านตะวันออกของเกาะ ระยะทางรถวิ่ง ไป-กลับ ๑๐ ชั่วโมง) และข้อมูลจากคุณหวางเหวินโจว-สมาชิกฉือจี้เจ้าของร้านเจิ้งกวาง กรุงเทพฯ ที่แนะนำให้เข้ารับการศึกษาวิธีอบรมสมาชิกฝึกใหม่ของฉือจี้อีก ๒ ครั้ง

เทคนิคการทำงานร่วมกัน หรือจิตสำนึกที่เสียสละจากรุ่นที่เป็นสำคัญ โดยองค์กรจะมีสมมุติฐานที่การบริจาคไว้อย่างต่อเนื่อง โดยการไปนี้ สมาชิกที่ฝึกงานต้องฝึกเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตนอย่างมากในการให้ความเอาใจใส่กับชาวบ้านอย่างเป็นกันเอง เป็นกิจกรรมที่สอดแทรก สาระธรรมอย่างธรรมชาติ เป็นการท่องเที่ยวความรู้จากวัดไปสู่บ้าน และรับบรรยายความทุกข์จากบ้านออกไปด้วยคำแนะนำใหม่ๆ (ชาวฉือจี้ จะออกไปเยี่ยมเยียนบ้านสมาชิกทีละ ๒ คน) หรือมีอะไรขัดข้อง ก็สามารถขอความช่วยเหลือจากหน่วยกลางขององค์กรได้ทันที เช่น เกิดภัยน้ำท่วมหรือบ้านเรือนพัง ก็ยื่นเรื่องให้ฉือจี้มาช่วยได้เลย เป็นงานที่ได้ประโยชน์ทั้งผู้ให้ผู้รับ มีความไว้วางใจกัน ไม่แพ้หรือดีกว่าระบบ บริษัทประกันชีวิตประกันภัยด้วยซ้ำ

(สาระของการไปรับเงินบริจาคถึงบ้าน อยู่ที่เป็นแลกเปลี่ยนกันโดยฝ่ายแรกเป็นผู้ให้เงิน ส่วนฝ่ายฉือจี้ จะเป็นผู้ให้ด้านความเป็นญาติทางธรรม โดยจะเน้นเป้าหมายที่การไปไถ่ถามทุกข์สุข เพื่อมีปัญญาอะไรก็จะได้ช่วยเหลือกันทันที มากกว่าที่จำนวนเงิน เหมือนเป็นญาติที่เอาใจใส่กันยิ่งกว่าญาติทางสายเลือด และทำให้ผู้บริจากรู้สึกว่าไม่ได้เผชิญปัญหาอยู่คนเดียว ยังมีเพื่อนอีกมากมายคอยเอาใจใส่อยู่)

ท่านภิกษุณีเจิ้งเหยียนมักเล่าเป็นเกร็ดเพชรให้ชาวฉือจี้ได้ฟังว่า หัวใจสำคัญของการไปรับบริจาคคือการไปขอรับบริจาคความมีน้ำใจ จากสังคมผ่านการบอกเล่าสัมพันธ์กับชาวฉือจี้นั่นเอง เพราะแรกเริ่มเดิมที สมัยบุกเบิกเตรียมสร้างโรงพยาบาลที่ฮวาเหลียน ก็มีเศรษฐีใจบุญจะให้เงินก้อนใหญ่ทันที แต่ท่านปฏิบัติอย่างสุภาพด้วยเหตุผลว่า ต้องการรวบรวมเงินจากหัวใจของคนใต้หวันเพื่อจะได้เป็นโรงพยาบาลของชาวใต้หวันจริงๆ มากกว่า เพราะเมื่อคนใต้หวันให้ ก็จะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน (หากรับเงินจากใครคนใดคนหนึ่งเพียงไม่กี่คน

ก็จะขาด ความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันไป)

**อีกอย่างหนึ่ง การที่ฉ้อฉลจัดกิจกรรมออกไปรับบริจาคตาม
ท้องถนนทุกมุมเมืองนั้น** มุ่งรับบริจาคความรู้สึกร่วมจากประชาชน
ให้หันมาสนใจปัญหาของสังคมในขณะนั้นๆ ร่วมกันเป็นสำคัญ (ไม่ได้มุ่ง
ที่จำนวนเงิน)

ขั้นตอนที่สอง เรียกว่าขั้น “เผยชวีน (อบรม-บ่มฝึก) :

- อีกอย่างน้อย ๑ ปี
- เพิ่ม ๔๐ รายผู้บริจาค
- และถือศีลฉ้อฉล อีก ๑๐ ข้อ

กล่าวคือ ให้สมาชิกฝึกเลื่อนระดับความเสียสละทุ่มเททั้งเวลา
และจิตใจให้กับองค์กรและทำกิจกรรมในสังคมท้องถิ่นมากขึ้น-เพิ่มขึ้นอีก
๑ ปี (รวมเป็น ๒ ปี) โดยจะต้องเข้ารับการฝึกอบรมตามตารางฝึก
รายปีมากขึ้น ทำให้เข้าใจและลงมือปฏิบัติถือศีล ๑๐ ของฉ้อฉลได้โดย
ไม่ยาก กล่าวคือ

ชาวฉ้อฉลยังมีหลักธรรมที่ใช้ใกล้ชิดกับวิถีชีวิตประจำวันอีก ๑๐
ข้อ คือ นอกจากหลักการศีล ๕ ของพุทธโดยทั่วไปแล้ว (๑. ไม่ฆ่าสัตว์
๒. ไม่ลักทรัพย์ ๓. ไม่ผิดกาม ๔. ไม่พูดปด ๕. ไม่ติดสิ่งเสพยาเสพติด)
ฉ้อฉลก็จะมีศีลละเอียดเพิ่มขึ้นอีก ๕ ข้อคือ

๖. ไม่มั่วสุมเล่นการพนัน
๗. ไม่ติดสิ่งเสพยาติดหมากพลู สูบบุหรี่
๘. ไม่ฝ่าฝืนกฎจราจร
๙. ไม่ร่วมกิจกรรมการเมืองที่ไม่เหมาะสม
๑๐. ต้องมีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณทุกระดับ

(ศีล ๑๐ ข้อนี้ เป็นหลักการที่ใช้อ่านบททวนก่อนการประชุมของ
 ฉ้อฉลทุกแห่งทั่วโลก ซึ่งเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่ดี และชาวฉ้อฉลจะไม่
 มีการแบ่งชั้นวรรณะว่า ใครมีอาชีพเป็นกรรมกร ชวนา ครู นายจ้าง
 ลูกจ้าง หมอ พยาบาล ฯลฯ ต่างล้วนเป็นชาวฉ้อฉลได้หมด)

และให้โจทย์ทดสอบความอ่อนน้อม-เอาภาระ-บอกรุณฺญเพิ่ม
 ตามจำนวนที่ตั้งไว้รวมเป็น ๔๐ ราย ซึ่งแสดงว่า มีวุฒิภาวะด้านการ
 บริการสูงขึ้นด้วย

เมื่อสมาชิกทำตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้แล้ว หากผ่านการ
 พิจารณาของกลุ่มคณะกรรมการสมาชิกรุ่นพี่ว่าเหมาะสม ก็จะได้สิทธิ์
 “โซ่วเจ็ง” (คือพิธีจัดเป็นทางการประกาศรับรองเป็นสมาชิกระดับ
 “เหวยเยวี่ยน-สมาชิกรจริง ๆ” ซึ่งจะจัดปีละครั้ง โดย ปัจจุบัน พิธีนี้
 จะคล้ายพิธีรับเข็มหรือประกาศนียบัตรกับท่านภิกษุณีเจ็งเหยียน
 โดยตรงที่เมืองฮวาเหลียน ได้ห้วน)

หมายเหตุ : รายละเอียดข้างต้น เป็นระเบียบที่ใช้กับผู้หญิง
 เท่านั้น ส่วนกรณีเป็นชาย จะงดด้านงานไปรับบริจาค แต่ให้ผู้ชาย
 ทำงานด้านสวัสดิการ การอำนวยความสะดวก การยกย่ยของหนัก ชั้บรถ ฯลฯ
 คล้ายเป็นผู้พิทักษ์กฎระเบียบและศึกษางานกับสมาชิกระดับสมาชิก
 (เหวยเยวี่ยน) รุ่นพี่ หากพบว่า มีความร่วมมือ ทำงานปลุกนาคบุญ
 มีจิตสัมพันธ์กันดีต่อกลุ่ม (ตุ้ยจู่เหอซิน เก็งฝูเถียน) ภายใต้เวลาที่กำหนด
 ไว้เช่นเดียวกับฝ่ายหญิง ก็จะได้รับพิจารณาเลื่อนขั้นขึ้นไป

หลังได้เป็น เหวยเยวี่ยน หรือ สมาชิกรถาวรแล้ว จะมีชุด
 แบบฟอร์มใส่เป็นสีน้ำเงิน หรือน้ำเงิน-ขาว ขึ้นอยู่กับกาลเทศะว่าเหมาะ
 กับงานประเภทใด เช่น สตรี ใส่ชุดกีเพ้า (ชุดมรรคแปด) ในงานพิธีใหญ่
 หรือชุดสไตล์กระโปรงในงานอบรมหรืองานเป็นทางการ หรือชุด
 “หลันเทียนไปหวิน-ฟ้าน้ำเงินเมฆขาว” เป็นชุดเสื้อยืดสีน้ำเงินขลิบปก

คอสีขาวย กางเกงสีขาวย หมวกสีขาวยซึ่งถือเป็นชุดทำงานภาคสนาม ส่วนผู้ชาย เป็นชุดสูทสีน้ำเงิน ผูกเน็คไท ใช้ใส่ได้ทั้งในงานพิธีใหญ่และงานทั่วไป ส่วนชุดทำงานภาคสนาม เป็นแบบเดียวกับสตรี

หลังการเป็นสมาชิกระดับเหยี่ยวเหยียนแล้ว องค์กรยังคงระบุให้ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้กับรุ่นน้องที่จะเข้ามาใหม่ โดยจะต้องเข้าร่วมการฝึกอบรมกับรุ่นน้องอยู่เสมอ ซึ่งถือเป็นกระบวนการปลูกฝังและถ่ายทอดจิตสำนึกขององค์กรได้อย่างเข้มข้นเป็นทอดๆ ลงไป

สมาชิก ประเภท “หลงต่ง”

องค์กรยังมีวิธีเชื่อมโยงให้คนรวยมาร่วมงานกับฉือจี้โดยใช้วิธีเชิญมาเป็น “สมาชิกกิตติมศักดิ์ของฉือจี้ แต่ต้องสามารถบริจาคเงินให้ฉือจี้ถึงคนละ ๑ ล้านเหรียญไต้หวัน และได้ตำแหน่ง “หลงต่ง” ซึ่งก็เป็นโอกาสให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างคนรวยกับคนจน โดยมีฉือจี้เป็นสื่อกลางถ่ายเทความเอื้ออาทรแก่กัน ลดช่องว่างและความห่างเหิน เป็นโอกาสที่คนที่มีมากกว่าจะได้แสดงออกถึงน้ำใจที่มีต่อส่วนรวม เช่น พาไปร่วมงานภาคสนามกับหน่วยแพทย์หรืองานเยี่ยมคนยากไร้ตามบ้าน ทำให้คนรวยมีโอกาสเข้าถึงความเป็นจริงของสังคม และพลอยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน ส่งผลต่อภรรยาบุตรให้ลดการบริโภคนิยม ซึ่งผลาญพรวาเงินทองมากกว่าเงินที่บริจาคให้ฉือจี้เสียอีก

ส่วนหลักสูตรการฝึกอบรมสมาชิกของฉือจี้

ก็ไม่ใช่เป็นบทเรียนที่ตายตัว นอกจากกรอบคำสอนของท่านเจิ้งเหยียนและวัฒนธรรมการใช้ชีวิตแบบฉือจี้ (เช่น ความประหยัด การถนอมสิ่งแวดลอม การถือศีล ๑๐ จิตสำนึกบริการ ความรักเอื้ออาทร ความกระฉับกระเฉงร่วมมือ ฯลฯ) แล้ว ยังมีช่วงแลกเปลี่ยน

ประสบการณ์ปฏิบัติธรรมเปลี่ยนชีวิตของชาวฉือจี้ระดับอาวุโสที่ทำงานกับองค์กรมาหลายปีขึ้นไป ซึ่งเป็นเรื่องฟังง่าย เข้าถึงได้ด้วยการร่วมงานกัน ทำให้เกิดความประทับใจต่อสมาชิกใหม่เก่าไม่ซ้ำซาก เกิดปิติยินดีที่จะอุทิศช่วยงานได้ต่อไปไม่สิ้นสุด

ด้านวัฒนธรรมการทำงาน

ก็มีการให้เกียรติกับฝ่ายหญิงฝ่ายชาย มีการแยกงานที่ทำอย่างชัดเจน ว่างานใดฝ่ายชายทำได้ดี งานใดฝ่ายหญิงทำได้ดีกว่า หรืองานใดที่ต้องอาศัยความร่วมมือเพรียงกัน เช่น งานเก็บแยกขยะ งานขนอิฐก้อนปูพื้นถนน ก็จะระดมกันมาได้อย่างคึกคัก

การแบ่งกลุ่มเป็นเครือข่าย

คุณจวง แห่งเขา “หยางหมินซาน” (มีบ้านพักบนยอดเขาให้ฉือจี้จัดประชุมกิจกรรมทุกเดือน) เล่าถึงวิธีการสัมพันธ์ของสมาชิกฉือจี้ในแต่ละเขตเมืองว่า จะตั้งศูนย์ติดต่อประสานงานขึ้นไว้ทำงานพบปะประชุมกัน ซอยย่อยลงไปเป็นแขนงๆ ด้วย เช่นคุณจวงอยู่ในเขตไทเป แต่อยู่ในแขนงชงชาน ก็จะไปร่วมงานกับชาวฉือจี้ที่นั่น โดยแขนงนั้นจะมีหัวหน้าศูนย์หนึ่งท่าน เป็นคนกลางประสานงานประสานใจ (มักใช้โทรศัพท์เป็นเครื่องนัดหมาย)

เล็กลงมาก็แบ่งเป็นกลุ่มๆ อีกหลายกลุ่ม (แขนงละประมาณสิบถึงยี่สิบกลุ่ม) มีหัวหน้ากลุ่มดูแลสมาชิกในกลุ่มประมาณ ๒๐ คน (หากมีเกิน ๒๐ คนขึ้นไป ก็ให้แยกไปตั้งกลุ่มใหม่ เพื่อฝึกสร้างผู้นำคนใหม่ต่อไปเรื่อยๆ)

สมาชิกฉือจี้ระดับนักบวช

ยังมีอีกสถานภาพหนึ่งขององค์กรคือกลุ่มนักบวชภิกษุณีของฉือจี้ (ไม่มีนักบวชชาย) มีประมาณ ๖๐ ท่าน อาศัยอยู่ในวัดที่ฮัวเหลียน เป็นนักบวชที่พึ่งตนเอง ไม่รบกวนเงินบริจาคจากมูลนิธิฉือจี้ อาศัยการปฏิบัติธรรมควบคู่กับงานสร้างเทียนก้อน-เทียนจุดทรงบัวและอื่นๆ เป็นรายได้เล็กน้อย ส่งสมเป็นกองทุนสาธารณโภคีสำหรับนักบวช เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายส่วนรวม

ส่วนหลักการฝึกตนเป็นชาวฉือจี้ (คือความหมายว่า เมตตา สงเคราะห์) นั้น ท่านเจิ้งเหยียนสอนขอเพียงให้เข้าถึงจิตวิญญาณที่มีความรักเมตตาจริงๆ โดยแสดงผ่านพฤติกรรมออกไป ไม่ใช่แค่ปรัชญาทฤษฎีเหตุผล... เช่น พระพุทธองค์สอนเรื่องเมตตา จันคุณก็ไปรักเมตตาคนอื่นให้จริงซึ ไปใส่ใจผู้ป่วยผู้บาดเจ็บคนยากจนโดยตรงเลย แล้ววิธีที่จะบรรเทาความทุกข์ของคนป่วยคนจนท้องหิวก็คือ การให้ทานวัตถุก่อน แต่คนรวยก็มีความทุกข์ใจต่างๆ ที่มีกินมีใช้ ก็ต้องให้เขาเห็นทุกข์อริยสัจสี่ ให้การศึกษาเขาด้านอนิจจังไม่เที่ยง และพาเขามาร่วมทำประโยชน์ จนเขาเองเกิดความรู้ว่า การช่วยเหลือคนอื่นเป็นความสุข เขาก็จะยิ่งยินดีที่จะเสียสละทั้งกำลังทรัพย์กำลังกายมาร่วม

กระบวนการนี้อย่างต่อเนื่อง ส่วนคนใช้คนจนที่ได้รับความรักเมตตา ก็ได้รับความประทับใจไว้ ต่อไปเขามีโอกาส เขาก็อยากจะทำเช่นนี้บ้างกับคนข้างเคียงเพราะเขาได้รับจากคนอื่นมาก่อนแล้วนี่เองท่านเจ้เจี้ยนยกเล่าว่า

ชาวฉือจี้เชื่อว่า แท้จริงเราล้วนมีธาตุรักเมตตานี้อยู่กันทุกคน ศาสนาทุกศาสนาก็เน้นถึงความรักนี้ ในพุทธเราก็คือ เมตตากรุณา ท่านเจ้เจี้ยนยังเสริมลึกลงไปอีกว่า ดั่งนี้ทุกคนจึงควรมีจิต “กัณเณิน (ขอบคุณ)” กับสรรพสิ่งรอบตัวเรา แม้ขณะที่ชาวฉือจี้ไปช่วยคนอื่นก็จะฝึกให้มีจิต “ขอบคุณ” ผู้รับด้วย เพราะมีเขามาให้โอกาสเราได้ฝึก คือต้องมีทั้งความรักและ “ความเคารพ” ด้วย เพราะหากเราไม่รู้สึกรัก “เคารพ” เขา เราก็จะไม่เกิดจิต “ขอบคุณ” เรา การให้ที่มีความเคารพผู้รับมีความรู้สึกขอบคุณผู้รับ นี่จึงจะเป็นความรักชั้นสูงแท้จริง

โดยทั่วไป ชาวพุทธได้วันก็มีหลักธรรมะพื้นฐานเช่นเดียวกับชาวพุทธทั่วโลกคือ “ละชั่ว-ทำดี-เกลาจิตบริสุทธิ์” แต่ชาวพุทธมหายานจะมีเพิ่มหลักที่สี่คือ “กวางเจ้วชานเยวี่ยน (ผูกเทศบัญญัติให้กว้างใหญ่ไพศาล)” โดยถ่อมตนว่า เราจะไม่เก่งดีอยู่คนเดียว แต่ควรจะอาศัยบุญบารมีความสำเร็จของคนอื่นมาช่วยนำพาให้เราดีขึ้นได้ด้วย โดยไม่ดูแคลนใครแค่เปลือกนอก ไม่มองแค่ปัจจุบัน (หมายความว่า ในอนาคต คนสัตว์ที่ตกอับยากจนเลวร้ายตรงหน้า อาจจะบรรลุนิพพานได้เร็วกว่าเราก็ได้) นี่เป็นวัฒนธรรม “การมองโลก

ในแง่ดี” ของมหายานที่ยิ่งใหญ่ คล้ายหลักการ **“มองคนเชิงบวก” (Positive Thinking)** ของปรัชญาตะวันตก (แต่ช่างตรงข้ามกับแนวคิดของสังคมไทยทั่วไปที่มักตัดสินกันที่เปลือกนอกและตีตราติดตัวไปชั่วชาติว่า มันหรือคนนั้นๆ เป็นสันดอน-สันดานแล้ว ...มันจะไม่มีทางแก้ไขเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นได้เลย ...แล้วก็ตีตราบาปตราชั่วใส่สิ่งนั้นไว้ตลอดไป ซึ่งโดยความจริงแล้ว อาจเป็นเพราะผู้มองผู้ตัดสินชี้แจงเข้าไปช่วยเขาอีกแรงต่างหาก)

ซึ่งเมื่อพลิกกลับมาทางมหายาน เขาจะใช้ธาตุขยันบวกเมตตากรุณาเป็นตัวกระตุ้นตนเองว่า หากเรามีใจกล้าเข้าไปโอบอุ้มค้ำจุนเขาลักพักสักช่วง เขาก็สามารถดีขึ้นได้เป็นแน่ ว่าแล้วก็โดดลงไปช่วยเหลืออย่างเต็มที่ ทำกันเป็นทีม อย่างที่ชาวฉือจี้ทำได้ผลกับคนทั้งโลกในปัจจุบัน ทั้งนี้ก็เพราะมหายานมีหลักธรรมอันยิ่งใหญ่คือ **“เชื่อว่าทุกชีวิตมีเชื้อพุทธะอยู่ในกมลสันดาน ขอเพียงมีโอกาส ก็สามารถพัฒนาไปสู่ความพ้นทุกข์ได้เท่าเทียมกัน”** คำอวยพรที่ชาวมหายานที่มีให้แก่กันจึงมักลงท้ายด้วยคำว่า **“จ่ายหรือเฉิงฝอ-บรรลुพุทธะเร็ววัน”** ซึ่งเป็นปรัชญาที่ให้โอกาสให้เกียรติทุกชีวิตว่า อาจเป็นพระพุทธเจ้าได้ทั้งสิ้น)

ชาวฉือจี้มีหลักปฏิบัติง่ายๆ คือ **เงิน(จริง) ชาน(ดี) เหม่ย(งาม)** สามหลักนี้หากทำอย่างเต็มที่ก็เพียงพอสำหรับชีวิตที่ดี เพราะท่านเจิ้งเหยียนมักเน้นว่า ธรรมะอยู่ที่ลงมือปฏิบัติ

นอกจากการไปช่วยผู้ประสบภัยทั่วโลกของชาวฉือจี้ ที่เป็นความวิเศษในยุคที่คุณธรรมเสื่อมโทรมแล้ว ผู้เขียนอยากจะชี้ให้เห็นความสำคัญของฝ่ายทำงานแยกขยะของฉือจี้ที่เป็นมตงานโพธิสัตว์ ก้มหน้าก้มตาบรรเทาปัญหาสิ่งแวดล้อมให้กับได้ห้วนอย่างไม่ต้องการคำชมเชย

หน่วยงานเหล่านี้ จะแทรกตัวอยู่กับชุมชน นัดกันทั้งขยะ ในวันที่ทางการไม่มาเก็บ (เช่น รัฐมาเก็บ ๕ วัน ทางฉือจี้ก็จะขอให้ประชาชนในละแวกนั้น เอาขยะมาทิ้งให้ฉือจี้ในอีก ๒ วันที่เหลือ แล้วแต่จะเหมาะสมว่าเป็นวันไหน) จากนั้นอาสาสมัครของฉือจี้ก็จะขนย้ายแยกประเภทขยะ เอาไปขายอีกต่อ ได้ทั้งบุญทั้งเงินเอาไปบริจาคเข้าองค์กรปีละนับร้อยๆ ล้าน (เพราะทำกันทั่วประเทศและต่างประเทศ)

ขบวนการทำงานตรงนี้มีคุณูปการมหาศาลต่อสังคมได้หวั่น ดังนี้

๑. เป็นการช่วยรัฐบรรเทาปัญหาการจัดเก็บขยะไม่ทัน
๒. ช่วยสร้างนิสัยการแยกทิ้งขยะ และนำบางส่วนไปใช้ใหม่ได้อีก
๓. สร้างแรงจูงใจให้คนร่วมกันพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
๔. เป็นค่านิยมให้คนไม่รังเกียจงานสกปรกแบบนี้
๕. สามารถนำขยะเหล่านี้ไปแปรเป็นเงิน นำกลับมาช่วยสังคมได้อีก

นี่แหละคือตำนานของกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในได้หวั่นบทหนึ่งที่คุณเขียนประทับใจไม่มีวันลืม

๔.๑.๒ อีเลียส (醫藥 - Medicine - การแพทย์)

ยุทธศาสตร์การทำงานเผยแพร่ศาสนาที่ศาสนาคริสต์ทำงานได้ผลที่สุดสองด้านในการดึงดูดศาสนิกของตนและโน้มน้าวให้เพื่อนต่างศาสนิกยินดีที่จะเปลี่ยนมาเข้ารีตก็คือ นโยบายช่วยเหลือด้านการรักษาพยาบาลและการให้การศึกษา นั่นเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่องค์กรฉือจี้ทำได้และกำลังใช้ธรรมวิธีนี้ลดความขัดแย้งระหว่างคำสอนต่างศาสนา และลดช่องว่างระหว่างชนชั้นคนรวยคนจนลงอย่างได้ผล เพราะพลังของการให้บริการการช่วยเหลือ เป็นภาษาสากลที่ข้ามพรมแดนด้านภาษาวัฒนธรรมศาสนาได้อย่างดี

ปรากฏการณ์นี้ เห็นผลอย่างชัดเจนในประเทศที่เคยมีปัญหา คนจีนถูกทำร้ายทำลายทั้งร่างกายและทรัพย์สินจากชาวบ้านที่ต่าง ภาวชาวดัฒนธรรมศาสนา แต่เมื่อมีองค์กรฉือจี้ ซึ่งก็เป็นการริเริ่มของ คนจีนสายพุทธมหายานเข้าไปทำงานในมิติของการให้บริการคน ท้องถิ่นทั่วโลก ก็ได้รับการตอบรับการชื่นชมอย่างดียิ่งโดยไม่มีข้อขัดแย้ง นี้ยิ่งเป็นเครื่องยืนยันว่า แท้จริงแล้ว พลังของศาสนาที่แท้ก็คือ “การ กล้าให้ กล้าทำงานช่วยเหลือผู้อื่นอย่างจริงใจนั่นเอง” ไม่ใช่อยู่ที่ ความแตกต่างของคำสอนหรือวัฒนธรรมศาสนาเลย

ฉือจี้สามารถมองเห็นทะลุอุปสรรคและลงมือทำงานถึงจุดที่มีความ สำเร็จได้แล้วจริงๆ องค์กรมีหลักที่สำคัญให้ชาวฉือจี้ฝึกด้านนี้คือ

- ถ้ายังไม่ป่วย ต้องเรียนรู้การป้องกันโรค โดยมีกิจกรรม ออกไปแนะนำกับชุมชนนำทีมโดยหมอพยาบาลที่มีน้ำใจ
- จัดรายการแพทย์บรรยายทางโทรทัศน์ให้ความรู้แก่ชาวบ้าน
- ส่วนการดูแลคนเจ็บป่วยไม่ว่าจะเป็นญาติในบ้าน เพื่อนบ้าน หรือไปช่วยดูแลคนไข้ตามโรงพยาบาลของฉือจี้ ก็จะทำด้วยจิตใจที่ เสมือนเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่คนไข้ต้องการที่สุดใน สถานการณ์ที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ และบางครั้งก็หาไม่ได้แม้แต่จาก คนในครอบครัวของตนเอง

เบื้องหลังความสำเร็จของกระบวนการผลิตบุคคลากรแพทย์ พยาบาลที่องค์กรนี้ดำริสร้างสรรขึ้นมาได้ถึงระดับนี้ (ฉือจี้มีสถาบัน การศึกษาผลิตแพทย์-พยาบาลของตนเอง ที่มีมาตรฐานระดับนานาชาติ) เป็นประวัติศาสตร์ที่น่าศึกษาและจารึกไว้เป็นเกียรติภูมิที่คนทั้งโลกน่า จะเดินทางมาเยี่ยมชมปมซ้าเพื่อนำเอาวาระยุทธนี้กลับไปผลิตซ้ำให้ กระจายไปทั่วโลก บางส่วนที่ผู้เขียนสัมภาษณ์สัมผัสได้มาบ้างเช่น หลักสูตรของหมอในมหาวิทยาลัยฉือจี้ จะแทรกเรื่องศิลปะ วัฒนธรรม

จิตสำนึก เข้าไว้ด้วยตลอด โดยมีชั่วโมงเรียนเรื่องการตัดดอกไม้ การเขียนพู่กันจีน การชงชา ฯลฯ ซึ่งเป็นประสบการณ์ให้นักศึกษา แพทย์ได้เข้าใจธรรมชาติของคน จิตใจของคนไข้ ความละเอียดละไม ไปพร้อมกับหลักสูตรสรีระวิทยาทางตะวันตก

ตัวอย่างการสอดแทรกเนื้อหาที่ประทับใจ เช่น

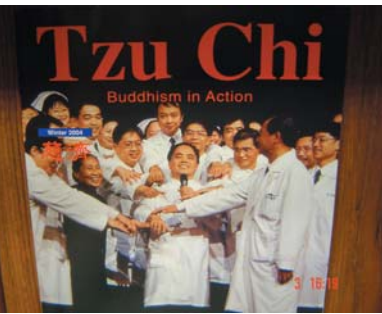
- **การตัดดอกไม้** ย่อมต้องมีทั้งใบดอกไม้เก่าใหม่ หากไม่ยอมเด็ดใบดอกไม้ที่เหี่ยวร่วงโรย ก็ไม่อาจจัดให้งามได้ ฉันทิฉันทันั้น การทำงานก็ต้องกล้าเสียสละในบางเรื่อง เพื่อให้เกิดความลงตัวต่อไปด้วยดี เมื่อมีให้ ก็จะมีได้ นี่เป็นคติที่คนจีนโบราณตระหนักและสอนไว้เป็น ศิลปะการดำเนินชีวิตมานับพันๆปีแล้ว

- **การทวดเส้นพู่กันแต่ละเส้น** ต้องมีจิตใจที่นิ่ง มั่นคง สงบ เป็นชั่วโมงเรียนรู้จิตใจพื้นฐานของตนอย่างดี

- **การชงชา** เป็นศิลปะสองด้านที่ฝ่ายหนึ่งฝึกการบริการผู้อื่น และอีกฝ่ายเรียนรู้การเป็นผู้รู้รอ-ผู้รับกลิ่น-รับรสอย่างตั้งมั่นสง่างาม ไม่ใช่แค่การรับชงน้ำชามาชดต้มอย่างผิวเผิน

มหกรรมเปิดโรงพยาบาลแพทย์-พยาบาลโพธิสัตว์

หากใครได้อยู่ในไต้หวันเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๘/๕/๒๕๔๘ และชมรายการโทรทัศน์ช่องฉือจี้ถ่ายทอดสด เนื่องในโอกาสวันเปิดโรงพยาบาล ฉือจี้ซินเตี้ยน (แห่งที่ ๕ ในไต้หวัน) อย่างเป็นทางการคงจะเกิดความประทับใจเช่นเดียวกับผู้เขียนที่เห็นกิจกรรมรื่นเริงที่มีบุคลากรระดับ นายแพทย์-นางพยาบาลระดับสูงลดตัวลงมาร่วมงานกับชาวบ้าน อย่างเต็มตัว เช่น ร่วมเข้าแถว ร่วมตากฝนทำงาน ร่วมแสดงรายการละครต่างๆ ร่วมร้องเพลงบรรเลงดนตรี ร่วมกระโดดโลดเต้นกับคณะ มังกรแผ่นโผนโจนทะยาน อย่างสนุกสนาน ดูเป็นกันเอง ดูแล้วไม่เป็น

คัดตินา สามารถเข้าหาได้สะดวกใจมากขึ้นว่า หมอท่านก็เป็นคนธรรมดาที่เราคนไข้สามารถ ระบายความทุกข์ให้ฟังได้ ไม่ดู ไม่ถือตัว ไม่ทำตัว ห่างเหินกับคนไข้

นี่เป็นปรากฏการณ์ใหม่ที่เป็นไปได้ยาก ในประเทศอื่น เพราะสถานภาพของหมอพยาบาล ในสังคมได้ถูกยกขึ้นสูงจนคล้ายราชา-ข้าราชการ คัดตินา ที่คนไข้ผู้เจ็บป่วยแม้รารณาจะหาย แต่ ก็กลัวๆ กล้าๆ ไม่ค่อยกล้าพูดคุยกับหมอ-พยาบาล แต่เมื่อวันนี้ องค์กรนี้อัจฉิสามารถพัฒนาสร้างคน ในอาเซียนที่มีพฤติกรรมเมตตาเกื้อกูลออกมาเป็น จำนวนมาก จนสามารถจัดตั้งเป็นคณะหมอ พยาบาลที่มีจิตสำนึกโพธิสัตว์ด้วย ก็นับได้ว่า นี่เป็นก้าวสำคัญแห่งความสำเร็จขององค์กรนี้ใน ปีงานที่ ๔๐ ที่เดียว

ทั้งนี้ก็เป็นเพราะมีท่านภิกษุณีเจิ้งเหยียน เป็น ผู้มีวิสัยทัศน์เป็นผู้พำนำ-พาฝึก-พาก่อตั้งสถาบัน มหาวิทยาลัยการแพทย์การพยาบาลเพื่อผลิต บุคลากรด้านนี้ **ที่ไม่เพียงมีความรู้ด้านร่างกาย เท่านั้น แต่ต้องมีด้านจิตสำนึกโพธิสัตว์-ยินดี บริการผู้อื่นด้วยมาตั้งแต่ต้นนั่นเอง**

ภายในอาคารโรงพยาบาล ยังมีส่วนนิทรรศการ ที่เผยแพร่ประวัติของหมอแต่ละท่านที่สัจครใจมา ร่วมสร้างประวัติศาสตร์การแพทย์โพธิสัตว์ไว้

ซึ่งแต่ละท่านมีคติธรรมประจำใจที่ได้จากการศึกษาคำสอนของท่าน
ภิกษุณีเจิ้งเหยียน ดังนี้^{๖๓} เช่น..

๑. **นพ.หยางชวีคัง** “จงใช้ทุกวันเหมือนเป็นวันสุดท้าย มองโลก
แง่ดี ผ่านทุกวันด้วยความกระตือรือร้น”

๒. **นพ.ซู่เจี๋ยนฟา** “อย่าดูตัวเองต่ำเกินไป เพราะมนุษย์ต่าง
มีความสามารถที่ไร้ขีดจำกัด”

๓. **นพ.เฉินผ่ายหลง** “ชีวิตไม่ใช่การอ่อนขอจากพุทธเจ้า
โพธิสัตว์แล้วจะได้รับ สิ่งที่เป็นไปได้ที่สุดคือ เราทำอะไร ก็จะได้อย่างนั้น”

๔. **นพ.หูจื้อถิง** “หดตัวเองให้เล็ก บริการผู้อื่นให้มากขึ้น”

๕. **นพ.ไซซื่อซือ** “ถือคนไข้เป็นอาจารย์”

๖. **นพ.เจียนฮู่เถิง** “โรงพยาบาลเป็นทั้งสถานประกอบอาชีพ
และที่ปฏิบัติธรรม เป็นประโยชน์ต่อตัวเองและปูทางให้คนไข้เดินหน้า
ไปได้สะดวกขึ้น”

๗. **นพ.อึ้งปั้งเจ** “ทำจิตให้ชอบคุณทุกๆ คน ชอบคุณทุกๆ เรื่อง
ทุกๆ ที่ ทุกๆ เวลา”

๘. **นพ.เปยเย** “อย่าเพียงแค่อตรวจโรค ต้องดูแลคนไข้ และ
รักษาจิตใจคนไข้ด้วย”

๙. **นพ.หลี่ซื่อเจี๋ยน** “รักแบบฉือจี้ ไม่แบ่งแยกศาสนา”

๑๐. **นพ.เกาฟิ่นผู่** “แม้เรามีอาจรู้ความสั้นยาวของชีวิต แต่
เราอาจเพิ่มความกว้างลึกของชีวิตได้”

๑๑. **นพ.เฉินจวีหม่าน** “ใต้ฟ้านี้ ไม่มีคนที่ฉันไม่รัก...ใต้ฟ้านี้
ไม่มีคนที่ฉันไม่ไว้ใจ... ใต้ฟ้านี้ ไม่มีคนที่ฉันไม่ให้อภัย”

๖๓. เยี่ยมชมวันอาทิตย์ที่ ๘-๙/๕/๒๕๔๘ และ ๑๔/๕/๒๕๔๘ (ครั้งที่ ๓) เน้นเรื่องความสำคัญ
ของทีมเวิร์คหมอ ชั้น ๒ โรงพยาบาลซินเตียน

ผู้เขียนเชื่อว่า ในไทยก็น่าจะมีหออดิมีอุตมการณ์ไม่แพ้ที่ได้เห็น
แต่ที่จะเห็นการมารวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อน สร้างโรงพยาบาลในฝันได้
ถึงระดับนี้ คงต้องรอเหตุปัจจัยอีกหลายด้านกระมัง

๔.๑.๓ เจี้ยวอ้ว (教育 - Education - การศึกษา)

ฉือจี้มีเป้าหมายด้านการศึกษาให้คนได้หันและชาวฉือจี้สากล
เข้าถึงหลักคุณธรรม ๓ ข้อคือ

๑. ความรู้จักประทับใจผู้อื่นได้ (ความสำนึกในบุญคุณของคน
และสิ่งแวดล้อมรอบตัว)

๒. ความรู้จักเคารพยกย่องให้เกียรติผู้อื่น (ความสำนึกในการ
ถ่อมตนรับใช้และบริการ)

๓. ความรักเพื่อนมนุษย์ (ความรู้สึกเหมือนเป็นญาติพี่น้อง
ครอบครัวเดียวกัน-ภราดรภาพ)

ฉือจี้เห็นว่า จะต้องศึกษาเรียนรู้ที่จะฝึกตนเองให้มีคุณธรรม
ทั้งสามข้อนี้ในชีวิตประจำวันจึงจะเรียกได้ว่ามีความก้าวหน้าทางการ
ศึกษาชีวิต

ปัจจุบัน องค์กรได้ก่อตั้งสถาบันการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่
ประถม มัธยม อุดมศึกษา ซึ่งนอกจากหลักสูตรที่ได้มาตรฐานทั่วไปแล้ว
ฉือจี้ยังได้สอดแทรกองค์ความรู้ด้านคุณธรรม (เต๋าเต๋อเจี้ยวอ้ว) พาฝึก
จริยธรรมไว้ในระบบการศึกษาด้วย

ภาพกิจกรรมฝึกอบรมคุณธรรมที่มีวัยรุ่นเป็นทีมเวิร์คมีชีวิตชีวา
สนุกสนานไปกับการช่วยเหลืองานสังคม เป็นข่าวที่ฉือจี้นำมาออกให้ผู้ชม
ได้เห็นบ่อยๆ เป็นอีกมิติหนึ่งของโลกใบนี้ (แยกต่างจากความสนุกสนาน
เริงโลกีย์ที่มีนักเรียนนักศึกษาเป็นข่าวควาตามหน้าสื่อ นับเป็นการเสนอ
ทางเลือกใหม่ให้กับสังคมด้วย)

นอกจากนี้ เมื่อที่ใดเกิดภัยพิบัติแล้ว ขาดสถานการศึกษา ทาง
 หนี้อัจจะเข้าไปออกแบบและบริหารจัดการ สร้างเป็นโรงเรียนหนี้อัจจะแบบ
 ครบวงจร ซึ่งก็ได้รับความนิยมยกย่องในหมู่ชาวไต้หวัน

๔.๑.๔ เหวินฮว่า (文化 - Culture - วัฒนธรรม)

*ต่อมาเพิ่งปรับใช้คำใหม่เป็น 人文-Humanity-มนุษยธรรม เพื่อให้
 ให้ความหมายที่ลึกซึ้งขึ้นกว่าเดิม สายงานนี้ จะเน้นการปลูกฝัง
 คุณธรรมลงไปทีละชีวิตในปัจจุบัน โดยใช้สื่อต่างๆ เป็นตัวเหนี่ยวนำ
 มีทั้งที่เป็น :

- **สื่อเจียบ** (ไ้ไป่ที่พูดตั้ง) คือหนังสือหมวดธรรมะนานา
 หลากหลายระดับ ลึกกว้าง ปัจจุบัน หนังสือบางเล่มขององค์กร
 เป็นหนังสืออ้างอิงประเภท อ่านประกอบการสอนของโรงเรียนหลาย
 แห่งแล้ว เช่น วาพะธรรมของท่านธรรมจารย์เจิ้งเหยียน (จิ้งซืออวี่)
 หรือจะผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ที่ถ่ายทอดเรื่องราวของฆราวาสชาวหนี้อัจจะที่มี
 ลีลาชีวิตแตกต่างกันไปออกมาในรูปเล่มหนังสือที่น่าอ่านมากหลายเล่ม
 อันเป็นการเชิดชูคุณธรรมของคนธรรมดาที่ไม่มียศถาบรรดาศักดิ์ให้
 เป็นแบบอย่างของสังคมได้

- **สื่อมีเสียง** คือสื่อซีดี วีซีดี ดีวีดี และที่สำคัญคือสื่อโทรทัศน์ช่อง
 หนี้อัจจะที่เผยแพร่กิจกรรมดีๆ ออกมาเจือจางความเลวร้ายในโลกพายุ
 ทุนนิยมทั่วโลก

- และที่เป็นนวัตกรรมด้านสื่อเจียบจริงๆอีกแบบคือ ภาษามือ
 ที่หนี้อัจจะคิดค้นขึ้นมาอีกระบบหนึ่ง (ไม่เหมือนกับระบบสื่อภาษามือของ
 ตะวันตก) และสามารถใช้เป็นสื่อการแสดงละคร ประกอบการร้องเพลง
 สื่อความหมายอย่างงดงามมาก

- รายการต่างๆ ทางโทรทัศน์ในแต่ละวัน ก็มีความชัดเจนว่า
 มุ่งจะให้สาระประโยชน์แก่ผู้ชมเป็นศูนย์กลาง เช่น

ตัวอย่างรายการประจำวัน ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

เวลา	อังคาร	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
๖:๐๐	การ์ตูนพุทธ	ห้องแพทย์มหารัก	ห้องแพทย์มหารัก	การ์ตูนพุทธ	ถนอมรักษะชีวิต
๖:๓๐	ข่าว	ข่าว	ข่าว	ข่าว	ข่าว
๗:๐๐	คำพุทธวันละบท	ดนตรีมีรัก			กิจกรรมมือจี๋ สัปดาห์นี้
๗:๓๐	หัวข่าวมือจี๋	หัวข่าวมือจี๋	หัวข่าวมือจี๋	หัวข่าวมือจี๋	หัวข่าวมือจี๋
๘:๐๐				เห็นเงาโพธิ์สัตว์	หัวใจโพธิ์
๙:๐๐	ละครมือจี๋	ละครมือจี๋	ละครมือจี๋	ละครมือจี๋	ละครมือจี๋
๑๐:๐๐	ข่าวด้าอ้ายทั่วโลก	ข่าวด้าอ้ายทั่วโลก	ข่าวด้าอ้ายทั่วโลก	ข่าวด้าอ้ายทั่วโลก	โลกของเด็ก
๑๐:๓๐	โพธิ์สัตว์รากหญ้า		โพธิ์สัตว์รากหญ้า		
๑๑:๐๐					แนะนำหนังสือ
๑๒:๐๐	ข่าวรอบโลกด้าอ้าย	ข่าวด้าอ้าย	ข่าวรอบโลกด้าอ้าย	ข่าวรอบโลกด้าอ้าย	ข่าวรอบโลก
๑๓:๓๐	เรื่องของท่านอันขุน	เรื่องของท่านอันขุน	เรื่องของท่านอันขุน	โลกของเด็ก	นิทานเด็ก
๑๔:๓๐				วิเศษความหวัง๙๒๑	
๑๕:๑๕			ดนตรีมีรัก	โพธิ์สัตว์มนุษย์ชาติ	
๑๗:๐๐				จิตสำนึกโพธิ์สัตว์	
๑๘:๐๐	ถนอมรักษะชีวิต	ถนอมรักษะชีวิต	ถนอมรักษะชีวิต	ถนอมรักษะชีวิต	ถนอมรักษะชีวิต

(คัดมาเป็นตัวอย่างบางรายการเท่านั้น)

จะเห็นได้ว่า รายการช่องของมือจี๋ มีความหลากหลาย เป็นพลังเสริมให้ผู้ชมเกิดความประทับใจในความดี เหมือนเครื่องชาร์ตแบตเตอรี่ให้ฝ่ายคนดีมีกำลังใจที่จะช่วยเหลือโลกต่อไป

ตัวอย่างหนึ่งจากรายการโทรทัศน์ของมือจี๋ เป็นละครจากชีวิตจริงของสามีภรรยาคู่หนึ่งที่อยู่กินกันจนแก่เฒ่า รักถนอมดูแลกันอย่างดีไม่มีเปลี่ยนแปลง แม้ฐานะจะไม่ไช่ร่ำรวย แต่กลับชอบบริจาคทานกับคนที่จำเป็นกว่า เช่น ผู้ป่วยที่ไร้ญาติขาดเงินซื้อยา แก้วจะยินดีเอาส่วนที่พยายามอดออมไว้ออกมาให้อย่างไม่เสียดาย แก้วบอกว่า “แม้ตัวเองจะจน ก็ยังมีกิน ทำงานได้ จึงอยากทำทานให้กับผู้ที่เดือดร้อนกว่า ลำบากกว่า รู้สึกชีวิตมีคุณค่า” เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีสารคดีเป็นตอนๆ ล้วนๆ ที่ทีวีดิจิตอลจะถ่ายทอดชีวิตจริงๆ ของชาวจีนที่เป็นคนขยัน ช่วยเหลือการเก็บขยะตามมุมต่างๆ ทั่วไต้หวันมาฉายให้ชม ซึ่งทำให้เกิดความซาบซึ้งในความคิด และเอาอย่างตาม

ผู้เขียนยอมรับว่าได้เสียน้ำตาแห่งความตื่นตันใจให้กับรายการเหล่านี้ของดิจิตอลด้วยความสุขใจ (ขณะเดียวกันก็หวังว่า จะได้เห็นสิ่งดีๆ เหล่านี้เกิดขึ้นในไทยต่อไปในอนาคต)

ข่าวล่ามาเร็วระบุว่า ปี ๒๐๐๕ นี้ ทีวีช่องดิจิตอลได้รับการโหวตจากชาวไต้หวันให้เป็นทีวีช่องที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตมากที่สุด

ภาคพัฒนาขององค์กรทั้งแนวลึกและแนวกว้างคือ

ก. **ภาคแนวลึก** ได้แก่ การปลูกฝังจิตสำนึกโพธิสัตว์ไว้ในมวลมนุษยชาติ (เทรินเจียนมนุษย์) และการสร้างสัมมาทิฐิด้านการปฏิบัติธรรมว่าควรจะทำกับสังคมโลกนี้ ไม่ใช่ปฏิบัติเพื่อรอไปเกิดในแดนสุขาวดีเท่านั้น องค์กรดิจิตอลภายใต้การนำของท่านภิกษุณีเจิ้งเหยียนจะมีจุดยืนหลักใหญ่ๆ สองข้อที่แตกต่างไปจากองค์กรมหายานอื่นคือ

๑. เห็นว่า การออกไปช่วยเหลือผู้ทุกข์ยากในสังคมจะเป็นการเข้าถึงหัวใจของพุทธได้โดยตรง จะเป็นทั้งประโยชน์ตนคือ มีผลต่อจิตใจของผู้มาทำงานนี้ได้ฝึกความเมตตากรุณา ลดล้างกิเลสความตระหนี่เห็นแก่ตัว ฯลฯ ได้สารพัด และเป็นทั้งประโยชน์ส่วนรวม คือได้แก้ไขปัญหาสังคม ลดภาระของรัฐบาล ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโลกที่กำลังถูกทำลายอย่างหนักด้วยระบบโลกนิยมโลกาภิวัตน์ โดยชาวดิจิตอลอาจจะไม่ต้องศึกษาภาษาธรรมะในคัมภีร์ฝ่ายปริยัติที่มีอยู่อย่างมากมายในพุทธมหายานก็ได้ ขอเพียงได้ลงมือร่วมชีวิตมีจิตสำนึกโพธิสัตว์เป็นประจำอยู่ในชีวิตประจำวัน ก็น่าจะได้มรรคผลที่ดีได้

๒. ท่านภิกษุณีเจี๊ญเหยียนพยายามอบรมให้ชาวพุทธมีความเข้าใจเพิ่มว่า อย่าตั้งเป้าการปฏิบัติธรรมไว้แค่เพียงเพื่อตายแล้วจะได้ไปเกิดในแดนสุขาวดี (จีเล่อชื่อเล่) ซึ่งเป็นลัทธิความเชื่อหนึ่งที่มีมาในหมู่ชาวพุทธจีนมหายาน แต่ควรที่จะตั้งจิตบำเพ็ญธรรมไว้ในสังคัมโลกมนุษย์นี้ โดยเชิดชูแนวคำสอนของ“**ท่านอันซุ่นมหาเถระ**” ผู้จับทิศทางของพุทธในได้เห็นว่า มุ่งจะไปแต่แดนสุขาวดี ท่านย้ำว่า ตายแล้วไปเกิดแดนสุขาวดี...มีค่าไม่มากเท่ากับการย้อนกลับมาเกิดและบำเพ็ญธรรมในโลกมนุษย์

ท่านมหาเถระอันซุ่นมีผลงานพิมพ์เผยแพร่เกี่ยวกับการค้นคว้าวิเคราะห์ด้านพุทธออกมาเป็นตำราเป็นหนังสืออ้างอิงในวงการพุทธมหายานอยู่เป็นอันมาก (**มีบทบาทและผลงานการปฏิรูปแนวคิดคล้ายกับหลวงปู่พุทธทาสของเมืองไทย**) และรับท่านภิกษุณีเจี๊ญเหยียนไว้เป็นลัทธิวิหาริก (ลูกศิษย์) ตั้งแต่เมื่อ ๔๐ ปีก่อน โดยให้กรรมฐานแก่ท่านเจี๊ญเหยียนไปปฏิบัติเพียง ๖ คำ คือ “**เว่ยฝอเจี้ยว เว่ยจั้งเซ็ง**” (**เพื่อพุทธศาสตร์-เพื่อสรรพสัตว์**) อันเป็นเหตุปัจจัยให้เกิดกระบวนการฉือจี้มาทราบเท่าทุกวันนี้ ซึ่งเป็นกลุ่มพุทธที่รวมตัวอย่างเข้มแข็งภายใต้การนำของท่านเจี๊ญเหยียน ก็ได้ประกาศเจตนารมณ์ที่จะสืบทอดแนวคิดเรื่อง เทรินเจียนฝอเจี้ยว (พุทธศาสนาของมนุษยชาติ) ของท่านอันซุ่นต่อไป โดยย้ำว่า แม้แต่ท่านอันซุ่น ก็ะกลับมาเกิดยังโลกมนุษย์เพื่อปฏิบัติธรรมต่อไป กลับมาเป็น “**เทรินเจียนเต๋าซือ (ผู้นำของมนุษยชาติ)**” ตามอุดมการณ์ของโพธิสัตว์^{๖๔}

(ซึ่งจุดนี้เป็นจุดหักเหที่แตกต่างอย่างสำคัญกับพุทธเถรวาทในไทย เพราะแนวคิดเถรวาท จะเน้นไปที่การบำเพ็ญเพื่อการบรรลุ

๖๔. จากสารคดีชุดท่านอันซุ่นมหาเถระ ออกอากาศทางช่องฉือจี้ในได้หวัน

ส่วนตัว ไม่มีการบรรลุนิยามพร้อมกัน ไม่ส่งเสริมให้ตั้งจิตโพธิสัตว์ เพื่อกลับมาเกิดช่วยเหลือคนในโลกอีก หนักไปทางให้ตัดกิเลสส่วนตัวแล้วบรรลุไปเลย ไม่มีเรื่องความเมตตากรุณาที่จะโปรดสัตว์ต่อ จึงทำให้สังคมไทยขาดกระแสค่านิยมที่จะเป็นหัวทอก เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม เป็นแบบฉบับของประชาชนในด้านการทุ่มเท เพื่อผู้อื่นชนิดต่อเนื่องเป็นอุดมการณ์อย่างมหายาน

ตรงกันข้าม สังคมไทยกลับมีค่านิยมในด้านให้ปล่อยวาง อย่างไม่กังวลสนใจกับเรื่องการเมือง ควรไปแสวงหาที่ปลีก เร้นบำเพ็ญตนในเขตเขาป่าลึกเสียมากกว่า จะได้ถึงธรรมหลุดพ้น ไปจากสังสารวัฏฏ์นี้โดยเร็ว จะได้ไม่ต้องกลับมาเกิดอีก นี่เป็นสิ่งที่ผู้เขียนได้เห็นเปรียบเทียบระหว่างสองกระบวนทัศน์อย่างชัดเจน)^{๖๔}

การที่ทางฉือจี้กล้าประกาศผ่านสื่อโทรทัศน์ไปทั่วโลกว่า องค์การนี้จะสืบทอดอุดมการณ์ความเชื่อมั่นในเรื่อง “กลับมาเกิดช่วยมนุษย์อีก” อย่างอาจหาญ อย่างแก่วักกล้าตามรอยท่านอินซุน-ท่านเจ็งเหยียนต่อไป ท่ามกลางกระแสบริโภคนิยมอันเชี่ยวกรากอย่างทำทายนับว่าเป็นกลุ่มมนุษย์ที่เหลือน้อยมากแล้วที่จะทำเรื่องอย่างนี้ ในยุคที่โลกกำลังเดินหน้าสู่กลียุค (ที่มุ่งแต่ประโยชน์ส่วนตัว โหมแต่ด้านโลก โกรธหลงเป็นการใหญ่) และยืนหยัดที่จะรณรงค์ให้คนหันมาสนใจการปฏิบัติธรรมเชิงนี้ ผ่านการใช้สื่อดาวเทียมไปทั่วโลกอีกด้วย จึงถือได้ว่าเป็นพลังปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในได้หวั่นอย่างสำคัญยิ่งทีเดียว

๖๔. ยังมีความเข้าใจผิดในหมู่มุคนไทยบางกลุ่มว่า มหายานไม่ปฏิบัติศึกษาแนวอรหัตตผล แต่เมื่อได้มาเห็นของจริง จึงรู้ว่า วิทยาลัยสงฆ์ในไต้หวัน มีความรู้และการปฏิบัติทั้งด้านเถรวาทและมหายาน (อีกทั้งวัชรยานของทิเบต) อย่างลึกซึ้งตามแบบนิสัยคนไต้หวันที่ศึกษาอะไร ก็ต้องเอาให้ได้เป็นหนึ่งในเดียว

ข. ภาคแนวกว้างขยายสู่สังคมนานาชาติ

ด้วยระบบเทคโนโลยีด้านสื่อสารส่งผ่านดาวเทียมเข้าสู่
โทรทัศน์ได้ทั่วโลก คือ

ปัจจุบัน องค์การฉือจี้ มีช่องส่งรายการทีวีเป็นของตนเอง ชื่อว่า
ช่อง “ต้าอ้าย (大爱 ความรักเมตตาที่ยิ่งใหญ่-มหารัก)” อันเป็น
ช่องสื่อสาระ-กิจกรรมของฉือจี้ทั้ง ๔ หมวดนี้ออกไปสู่การรับรู้ของ
ประชาคมโลกนี้ว่า บัดนี้ ได้เกิดองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยพลังจิตสำนึก
โพธิสัตว์จากเกาะเล็กๆ แห่งหนึ่ง หมายถึงจะเป็นกำลังใจให้กับคนดีที่
ทำงานเป็นประโยชน์ทั่วทุกมุมโลกได้รวมตัวกันเป็นกระบวนการปลูกฝัง
คุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้มีบทบาทปัญหา ผู้ประสบภัยพิบัติ โรคร้าย
ผู้ไร้โอกาสการศึกษา ผู้ไม่มีมนุษยธรรมประจำใจ ได้เปลี่ยนแปลงตัวเอง
หันมาช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและควบคู่กันไปด้วย
ด้วยความรักที่ยิ่งใหญ่

(ส่วนวิธีการที่ผู้ชมจะช่วยกันค้ำจุนค่าใช้จ่ายของช่องต้าอ้าย ก็
โดยการบริจาคผ่านระบบธนาคารให้กับกองทุนบริหารทีวีเดือนละ ๑๐๐
เหรียญได้ทุกวัน)

รายการโทรทัศน์ที่โดดเด่น

ช่อง “ต้าอ้าย (ความรักที่ยิ่งใหญ่)” นี้ จัดทำรายการมีสาระ
ประโยชน์ให้ชมตลอดทั้งวัน ไม่ว่าจะเป็นรายการข่าวที่คัดสรรว่าเป็นแบบ
อย่างให้ผู้ชมเกิดความประทับใจ อยากทำดี ช่วยเหลือสังคมในด้านต่างๆ
(ไม่ใช่เสนอแต่ข่าวฆ่าฟันจ้องแฉหรือข่าวร้ายให้เกิดกิเลสบริโภคนิยม
อย่างที่รายการโทรทัศน์ทั่วไปทำกันอยู่) ดังนี้

- รายการวิเคราะห์ข่าวเชิงธรรมะ
- รายการการ์ตูนสอนเด็กให้ดูดีมีธรรมะอย่างแบบยล
รายการรักถนอมสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

- ระบบการสื่อสารภาษากับคนใบ้หูหนวกที่องค์กรฉ้อฉลคิดค้นขึ้นใหม่เองทั้งชุด และกลายเป็นชุดความรู้ที่นำไปประกอบการแสดงสื่อภาษาใบ้ให้คนต่างชาติชมได้ทั่วโลก
- รายการ**ละครชีวิต** ของชาวฉ้อฉล ที่มุ่งหมายให้ผู้ชมเกิดความประทับใจในความดี และเชื่อมั่นว่า “ขอเพียงได้ชม และเกิดความประทับใจเพียงประโยคเดียว ก็สามารรถเปลี่ยนชีวิตคุณได้”
- รายการ**สารคดีชีวิตตัวอย่าง** มักจะเลือกเฟ้นอาสาสมัครชาวบ้านๆ มาถ่ายทำเป็นสารคดีตอนสั้นๆ นำเสนอให้**เป็นชีวิตโพธิ์สัตว์ชาวบ้าน**ให้ผู้ชมรายการทางบ้านประทับใจ และเป็นกำลังใจให้กับอาสาสมัครหลายหมื่นหลายแสนคนทั่วโลก มุ่งมั่นทำงานสงจริตสำนึกเมตตาสงเคราะห์แบบฉ้อฉลออกไปบรรเทาความทุกข์ให้ผู้ยากไร้
- รายการ**หมิงเหรินซู่ลือ (อมตะพจนคนดั่งมั่งสวี่วี่ติ)** นำเสนอข้อคิดของบุคคลสำคัญของโลกในอดีตถึงปัจจุบันที่มองสังคมมนุษย์ว่าหากไม่เบียดเบียนชีวิตสัตว์ด้วยการละเว้นอาหารเนื้อสัตว์แล้ว นอกจากจะช่วยด้านสุขภาพแล้ว ยังจะเป็นแนวทางสู่สันติภาพที่ทุกคนปรารถนาด้วย เช่น **โสเครติส มหาตมะ คานธี แม่ชีเทเรซ่า**

เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส

ยังมีตัวอย่างความสำเร็จขององค์กรนี้ที่สามารถเปลี่ยนวิกฤต (วิบัติภัยเช่นคลื่นยักษ์สึนามิ) ให้เป็นโอกาส (สร้างบุญเสริมบารมีในประเทศต่างๆ ที่ประสบภัยครั้งนี้) โดยการทุ่มเทเข้าไปช่วยเหลืออย่างรวดเร็วถึงที่เกิดเหตุและแก้ปัญหาอย่างจริงจังใจฉับไว ตรงกับความต้องการของผู้ประสบภัยแท้จริง ซึ่งทำได้ผลไม่แพ้หรือดีกว่า-มากกว่า

หน่วยงานในประเทศนั้นๆ ด้วย ก็ยิ่งทำให้เกิดความประทับใจแก่คนรู้เห็น พร้อมกับกระตุ้นให้อยากเข้าร่วมงานร่วมอุดมการณ์นี้ด้วยอย่างมีพลัง ภาพอาสาสมัครที่เป็นชาวต่างชาติ ต่างศาสนา ต่างภาษา เข้ามาร่วมงานกับฉือจี้ นับวันๆ ก็มากขึ้นทุกที

ข้อสรุปท้ายบท

๑. แม้ว่า**อูบาสกจวง** สมาชิกฉือจี้ จะวิเคราะห์ให้เห็นว่า สังคมไต้หวันกำลังอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านคือจากคนรุ่นก่อนที่ชอบเสื่อผืนหมอนใบมาจากจีนแผ่นดินใหญ่ มาตั้งรกรากที่ไต้หวันนับหลายสิบปี ชยันอดทนบวกรบประหัตต่อดอ่อม วันธรรมดาก็ทำงาน วันหยุดหรือวันว่างก็นิยมเข้าวัดฟังธรรม ทำบุญทำทาน จนวันนี้มีเงินเหลือส่งลูกไปเรียนจบสูงจากนอก กลับมาทำงานหาเงินตัวเป็นเกลียว แต่รุ่นลูกเริ่มละทิ้งวัฒนธรรมวิถีชีวิตดั้งเดิมของบรรพชน หมกมุ่นแต่ในเรื่องความทันสมัย หลงไปตามกระแสบริโภคนิยม-วัตถุนิยม ละเลยการฝึกตามนิสัยประหัตมธยัสถ์ของบุพการีไปสิ้นแล้วก็ตาม

แต่ปัจจุบัน งานขององค์กรนี้ก็กลายเป็น**ความหวังใหม่ที่จะต้านกระแสโลกีย์นี้ได้** และเป็นแหล่งดูงานของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งภายในภายนอกประเทศในด้านต่างๆ อย่างน่าเชิดชูในความเมตตาสังเคราะห์ของบุคคลากรทุกคน โดยเฉพาะเป็นแบบอย่างที่ใช้จิตสำนึกเชิงพุทธเป็นพลังผลักดัน และเป็นตัวอย่างให้ชาวโลกได้ตระหนักว่า การรวมตัวของพลังชาวพุทธ ที่เปี่ยมด้วยจิตสำนึกและมีประสิทธิภาพจนเติบโตขึ้นเป็น**องค์กรระดับนานาชาติ** ก็สามารถทำงานช่วยเหลือสังคมโลกได้ถึงระดับที่ไร้ขีดจำกัดทีเดียว

๒. ผู้เขียนรู้สึกทึ่งกับการจัดระบบการจัดสรรอาสาสมัครไปช่วยงานตามหน่วยงานและสาขาต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศของ

ฉือจี้เป็นอย่างมาก เพราะนี่คือการรู้จักใช้เวลาว่างของแต่ละคน
ขอแรงมากขึ้นคนละนิดละหน่อย รวมกันก็กลายเป็นพลาญภาพที่ทำให้ฉือจี้
กลายเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพไปถึงที่ประสบภัยเร็วกว่าภาครัฐเสียอีก

๓. ระหว่างที่ผู้เขียนอยู่ที่ไต้หวัน ต้อง
ยากลำบากในการหาข้อมูลเงินมาแปลเป็นไทย
ครั้งไปถึงองค์กรฉือจี้ สมาชิกทราบดีว่า เรามีปัญหา
ด้านเอกสารค้นคว้า ก็ช่วยโทรศัพท์ข้ามประเทศ
กลับไปไทย ติดต่อให้เขาจัดส่งหนังสือของ
ฉือจี้ที่แปลเป็นไทยแล้วมาให้เราที่ไต้หวัน
ในวันนั้นเองอย่างมหัศจรรย์ นับว่าเป็นความ
ประทับใจอีกครั้งหนึ่งในการสัมผัสกับความ
เอื้ออาทรของชาวฉือจี้ (วันจันทร์ที่ ๑๖/๕/๒๕๔๔
ได้รับสิ่งพิมพ์ของฉือจี้ภาคแปลเป็นภาษาไทย
เรียบร้อยแล้ว และไม่คิดค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด)

เว็บไซต์ที่ติดต่อได้คือ www.tcu.edu.tw,
www.tzuchi.org.tw

๔.๒ องค์กรแสงพุทธธรรม (วัดฟอกวงซาน) (Fo Guang Shan)

มูลนิธิแสงพุทธธรรมเป็นมูลนิธิที่ปฐมนิเทศเจ้าอาวาส
วัดฟอกวงซาน คือ ท่านชิงหวิรมหาเถระเป็นผู้ก่อตั้ง
โดยมุ่งเน้นในงานด้านการศึกษาและช่วยเหลือสังคม ซึ่ง
มีสาขาต่างๆ ทั่วโลกนับร้อยสาขา โดยมีระบบการแต่งตั้ง
ให้บุคคลผู้มีคุณธรรมและความสามารถมาเป็นผู้ดำเนินงาน
เพื่อประโยชน์ สุขของสังคม ตามหลักการที่ท่านชิงหวิรม

ได้ตั้งไว้ว่า “พุทธศาสนาของโลกมนุษย์” (เทรินเจียนผอเจี้ยว) ซึ่งจะแสดงถึงการปฏิบัติตามจริยาวัตรของพระโพธิสัตว์ในอดีต โดยปณิธานที่ว่า “แสงแห่งพุทธธรรมปกแผ่ทั่วตรีสหัสโลกธาตุ ธรรมธारा ไทลรินสู ๕ ทวีปมหาสมุทร”

ประวัติผู้ก่อตั้ง

ท่านชิงหวินมหาเถระ ปัจจุบันวัย ๗๗ ปี เป็นพระหนุ่มที่เดินทางข้ามทะเลมาเกาะไต้หวันกับคณะทหารพลเรือนกว่า ๒ ล้านคน (ในยุคที่จีนพรรคก๊กมินตั๋งแพ้จีนคอมมิวนิสต์ในปี ค.ศ. ๑๙๔๙) ด้วยการทำงานอย่างมุ่งมั่น เจริญรอยตามอุดมคติโพธิสัตว์ กว่า ๕๐ ปี ผ่านไปองค์การที่ท่านได้เป็นผู้ขึ้นนำก็เติบโตขึ้นเป็นองค์กรพุทธข้ามชาติที่มีสาขาทั่วโลก

ลักษณะองค์กร

๑. เริ่มจากเป็นวัดในนิคมทหาร ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ณ เมืองเกาสยง ประเทศไต้หวัน มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อเผยแผ่พุทธศาสนาให้แพร่หลายไปทั่วโลก หรือ พุทธศาสนาของโลกมนุษย์ โดยยึดหลักให้การศึกษาในการพัฒนาบุคคล สืบสานวัฒนธรรมในการประกาศพุทธธรรมคำสอน บำเพ็ญกุศลในการช่วยเหลือพัฒนาสังคม เน้นการปฏิบัติธรรมในการจรจรโล่งซึ่งจิตใจ โดยขยายการพัฒนาไปสู่ทวีปต่างๆ (ผ่านวัดสาขากว่า ๒๐๐ แห่งทั่วโลก) เช่น วัดซีไทลในสหรัฐอเมริกา วัดหนานเทียนในออสเตรเลีย วัดหนานฮว่าในแอฟริกาใต้ ฯลฯ ซึ่งจัดเป็นวัดจีนที่ใหญ่ที่สุดของประเทศนั้นๆ

๒. นอกจากงานด้านศาสนา วัดฝอภวชาน ยังได้จัดตั้งกองทุนด้านการศึกษา การเผยแผ่วัฒนธรรม และการสังคมสงเคราะห์ต่างๆ ทั้งยังมีพิพิธภัณฑ์ทางพุทธศาสนา ๘ แห่ง ห้องสมุดพระพุทธรศาสนา

๑๑ แห่ง สำนักพิมพ์ทางพระพุทธศาสนา โรงพยาบาลเคลื่อนที่ วิทยาลัยสงฆ์ ๑๖ แห่ง โรงเรียนอนุบาล ๗ แห่ง โรงเรียนประถม ๖ แห่ง และโรงเรียนมัธยม ๓ แห่ง รวมทั้งมหาวิทยาลัย ๔ แห่ง เช่น มหาวิทยาลัยซีโหล ลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา มหาวิทยาลัยหนันเทียน ประเทศออสเตรเลีย มหาวิทยาลัยหนานฮว่า เมืองเจินอี่ และมหาวิทยาลัยฝอกวง เมืองอีหลัน ในไต้หวัน

และในวัดสาขาทั่วโลกได้จัดชั้นเรียนภาษาจีนในทุกสาขาทั่วโลก และจัดตั้งกองทุนในด้านการศึกษา และการเผยแผ่วัฒนธรรม, การสังคมนาถเคราะห์ต่างๆ ที่เป็นกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์อีกมากมาย เช่น

- **กิจกรรมด้านเผยแผ่ธรรม** อาทิ จัดประชุมบรรยายธรรมะ จัดงานเทศกาลสงฆ์พระและชายของการกุศล
- **กิจกรรมด้านสังคมนาถเคราะห์** อาทิ ร่วมช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ การบริจาคเพื่อผู้ด้อยโอกาสทางสังคม
- **กิจกรรมเพื่อการศึกษา ที่ได้จัดอยู่เป็นประจำ** อาทิ การเปิดสอนวิธีปรุงอาหารเจ สอนการฝีมือ สอนภาษาจีน การจัดกลุ่มผู้รักหนังสือ และการทัศนศึกษาในที่ต่างๆ เชิงพุทธ
- **ยังมีกิจกรรมด้านอื่นๆ อีกมากมาย** อาทิ
  - จัดหลักสูตรอบรมด้านการดูแลศาสนสมบัติให้กับวัดต่างๆ ทั่วไต้หวัน
  - ตั้งมหาวิทยาลัยพุทธสำหรับประชาชนทั่วไปที่วัดสาขาซานเสี่ย
  - ตั้งวิทยาลัยสงฆ์เคลื่อนที่ เลื่อนม้น (สำหรับผู้หญิงที่ไม่เคยผ่านการสมรส)
  - ตั้งวิทยาลัยพุทธสำหรับผู้เฝ้าอาศัยอยู่ในเมือง

- จัดค่ายเยาวชนฤดูร้อน-ฤดูหนาว ค่ายลูกเสือ ค่ายผู้สูงอายุ ค่ายเด็กเล็ก ค่ายอบรมอาสาสมัครของวัด ตั้งกลุ่มยุวพุทธฟอกลง
- จัดการวัดความรู้ทางพุทธศาสนาให้ผู้เข้าสอบมากกว่า **๓ ล้านคน**
- หนุนให้เยาวชนรักการอ่าน โดยตั้งเป็นกลุ่มรักการอ่านตามวัดสาขา
- จัดการแสดงวัฒนธรรมทางพุทธมหายานในต่างประเทศ
- จัดการบรรพชาภาคฤดูร้อน ประกอบพิธีรับศีลโพธิสัตวและอุโบสถศีล
- ผลิตหนังสือพิมพ์รายวัน “เทรินเจียนผู้เป่า” (บุญเพื่อมนุษยชาติ)
- ผลิตรายการโทรทัศน์ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมออกอากาศตลอด ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งได้รับรางวัลดีเด่นจากรัฐบาลหลายครั้ง

ปัจจุบัน วัดฟอกลงซาน มีพระสงฆ์มากกว่า ๑,๔๐๐ รูป (นับรวมทั้งชาย-หญิง) ที่บวชในวัดฟอกลงซานและได้จัดสรรส่งไปประจำในวัดสาขาทั่วโลกเพื่อทำงานด้านศาสนา และให้ความรู้ทางธรรม เน้นความเอื้ออาทร ความสมานสามัคคี ความเคารพซึ่งกันและกัน ความมีภราดรภาพและสันติภาพ

* (ข้อมูลจากเว็บไซต์ภาคภาษาไทย ที่ www.ibps.or.th)

จากข้อมูลเบื้องต้นนี้ ฟอกลงซาน จึงเป็นองค์กรพุทธที่เน้นการศึกษา เพราะเป็นการสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจเชิงพุทธ มีกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นอุดมการณ์ใหญ่ ๔ ข้อ คือ

มอบ...ความสุขแก่มนุษย์ทุกแห่งหน

มอบ...ความศรัทธาแก่มนุษย์ทุกเวลา

มอบ...การบริการแก่มนุษย์ทุกโอกาส

มอบ...ความสะอาดสวยงามแก่มนุษย์ทุกเหตุปัจจัย

(จากคัมภีร์ ไช้เก็นถาน ของฝอกลงซาน)

ลักษณะการบริหารองค์กร :

จุดที่ผู้เขียนอยากจะเน้นคือ ฝอกลงซานเป็นองค์กรการกุศลที่มีพนักงานประจำนับพันขึ้นไป ที่ทำงานโดยไม่มีเงินเดือนแพงๆ ล่อใจแบบทางโลก เขาทำได้อย่างไร ? จะเอาแนวทางเขาไปประยุกต์ใช้ในไทยได้อย่างไร ? เป็นสิ่งที่คุ้มค่ากับการไปเยี่ยมชมจริงๆ

ผู้เขียนอยากสื่อให้เห็นข้อเปรียบเทียบว่า ในขณะที่สังคมไทยมีวัดเป็นศูนย์คุณธรรมประจำท้องถิ่น แต่ถ้าขาดการบริหารจัดการที่ดี ไร้บุคลากรที่มีความรู้ วัดก็ไม่มีแรงดึงดูดให้คนอยากไปศึกษาหาความรู้ ในขณะที่วัดในไต้หวัน แม้จะไม่ได้สร้างอย่างงดงาม แต่ถ้ามีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชาวบ้านแล้ว ก็จะกลายเป็นแหล่งเรียนรู้ที่คึกคักทีเดียว

ดังนั้น เมื่อผู้เขียนเดินทางไปสำรวจ-สัมภาษณ์วัดสาขาฝอกลงซานในไทเป (ปีที่ ๔ เดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘) ซึ่งตั้งอยู่ในตึกสูง ๑๔ ชั้น ผู้เขียนต้องชมเชยตั้งแต่สัมผัสแรกที่ไปถึง เพราะจะมีฝ่ายต้อนรับเป็นอาสาสมัครชาวบ้านที่ผลัดเปลี่ยนกันมาช่วยงานบริการอาทิตย์ละ ๑ วัน ตลอดปี หรือเดือนละ ๔-๕ วัน นับร้อยคน (เฉพาะที่ตึกนี้ วันละ ๒๐๐ คนเศษ)

โดยทางฝอกลงซานใช้งานรวม ๗ ชั้น (ตั้งแต่ชั้นที่ ๘-๑๔ ทุกชั้นจะมีป้ายใหญ่บอกหน่วยงานแต่ละชั้นให้ค้นหาอย่างสะดวก) แต่ละชั้น

จะมีเจ้าหน้าที่อาสาสมัครคอยต้อนรับ โดยแบ่งประเภทงานอย่างชัดเจน ฝ่ายต้อนรับจะทำหน้าที่อธิบายและตอบข้อซักถามอย่างกระตือรือร้น ยิ้มแย้มแจ่มใสราวกับกำลังเสนอขายสินค้าที่ทรงคุณค่า มีมาตรฐานสูงทีเดียว (แต่นี่คือการมาทำงานฟรี ทำด้วยความเต็มใจ ไม่ปรารถนาสิ่งตอบแทนและบางครั้งอาจต้องจ่ายเงินส่วนตัวเพิ่มอีกด้วย เช่น กรณีมีนักบวชต่างแดนไปเยี่ยมชมกิจการ อาสาฯ จะออกเงินส่วนตัวซื้อเครื่องดื่มหรือของที่ระลึกถวายให้อีกด้วย แสดงให้เห็นถึงน้ำใจที่ผู้ต้อนรับมีให้อย่างล้นหลาม ซึ่งทำให้เกิดความประทับใจแก่ผู้ไปเยือนอย่างไม่อาจลืมเลือนได้เลย)

สิ่งนี้เป็นจุดเด่นขององค์กรการกุศลที่มีมาตรฐานสูงของไต้หวันแทบทุกแห่ง เพราะปกติชาวจีนก็มีเลือนนักรการค้า-นักบริการอยู่แล้ว ยิ่งมามีจิตสำนึกด้านโพธิสัตว์เพิ่มเข้าไปอีกด้วย ก็ยิ่งเพิ่มความตั้งใจในการทำงานช่วยเหลือสังคมยิ่งขึ้นอีกหลายเท่า ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์ขององค์กรนี้ ๔ ข้อ คือ ให้ความมั่นใจแก่คน (ซิ่นซิ่น) ให้ความยินดีแก่คน (ฮวนลี่) ให้ความหวังแก่คน (ซีว่าง) และ ให้ความสะดวกสบายแก่คน (ฟิงเปี่ยน)

คณะของผู้เขียนเริ่มต้นดูงานตั้งแต่ชั้นที่ ๑๔ ไล่ลงมาดังนี้
ชั้นที่ ๑๔ ชมโบสถ์หฺงโหล (มีพระพุทธรูปใหญ่ ๕ องค์ - ภาพโพธิสัตว์ใหญ่สององค์ คือ ท่านผู้เสียน กับท่านตั้งจ้งหวาง) หน่วยบริการวัด หน่วยต้อนรับ หน่วยจำหน่ายของที่ระลึก
ชั้นที่ ๑๓ สมาคมฟอกวงนานาชาติ สำนักงานใหญ่ หน่วยวางแผนมหาวิทยาลัยฟอกวง ห้องธรรมะ ห้องรับแขก มูลนิธิการศึกษาวัฒนธรรมฟอกวงจั้งกู๋ หน่วยบริหารวัดประจำวัน
ชั้นที่ ๑๒ ห้องนั่งกรรมฐาน ห้องบรรยาย ห้องประชุม สวนสนทนาธรรม

ชั้นที่ ๑๑ ห้องสมุดการศึกษาเพื่อสังคมสีเขียว ห้องเรียน หลากหลาย (ปักดอกไม้ ปักผ้า ชงชา ผูกเงื่อนเชือกสโตล์พุทธ เพลงดนตรีพุทธ ร่ายรำแบบพุทธ เที้ยวแบบพุทธ ฯลฯ ซึ่งเป็น ที่ให้การศึกษาสมาคมของแม่บ้านได้อย่างดี) ห้องอาหารรวม สำนักงานมหาวิทยาลัยซีโหลอเมริกาในไต้หวัน

ชั้นที่ ๑๐ มี พิพิธภัณฑ์ศิลปะสีเขียว ห้องจิปซา สำนักงาน ติดต่อมหาวิทยาลัยฝอกลงในไทเป

ชั้นที่ ๙ เป็น สถานีโทรทัศน์เหรินเจียน (เพื่อมนุษยชาติ) ห้อง “ดั่งที่ได้ลำดับมา” ห้อง “วัฒนธรรมเซียงไฮ้ (ทะเลหอม)” ผู้เขียนได้พบแผ่นโปสเตอร์เชิญชวนให้ช่วยกันคำนวณค่าใช้จ่าย ของช่องสถานีฝอกลง ด้วยคำพูดที่ดังถามว่า “ในฤดูใบไม้ผลิ ทุกคนก็จะปลูกต้นบุญ” เพราะฉะนั้นระบบโทรทัศน์พุทธนี้ก็ต้อง อาศัยแรงสนับสนุนจากสาธุชน มาช่วยกันผลักดันงานศาสนา นี้ต่อไป วิธีการบริจาคคือ ให้วันละ ๕ เหรียญไต้หวัน หรือ เดือนละ ๑๕๐ เหรียญ หรือทุกๆ ละ ๑,๘๐๐ เหรียญก็ได้ โดยแยกประเภทเป็นชื่อไพอะไรว่าประเภทที่ ๑, ๒, ๓ คือ นานุญเมตตากฎา นานุญการงานดี นานุญสุขภาพแข็งแรง ตามลำดับ เป็นต้น โดยให้ส่งมาที่มูลนิธินิติบุคคลที่บริหาร องค์กรนี้ตามที่อยู่ท้ายแผ่น

ชั้นที่ ๘ มูลนิธิเผยแผ่ธรรม ทางช่องโทรทัศน์ฝอกลงชาน มหาวิทยาลัยทางโทรทัศน์

ชั้นที่ ๕ สำนักพิมพ์ (หนังสือพิมพ์พุทธรายวัน) เหรินเจียน ผู้เป้า (ผลบุญเพื่อมนุษยชาติ)

จะเห็นได้ว่าทุกชั้นมีหน่วยงานและบุคคลากรประจำแผนกคึกคัก จนบางที่อาจลืมไปว่า เอ๊ะ นี่เรามาวัดนะเนี่ย ทำไมผู้คนพลุกพล่านจังเลย

ซึ่งนั่นเป็นเพราะทัศนคติที่คนไทยถูกปลูกฝังมาว่า วัดคือที่มีความสงบต่างจากแนวคิดของพุทธมหายานในไต้หวัน ที่ว่า วัดเป็นแหล่งชุมนุมงานและคนที่จะมาร่วมมือกันช่วยเหลือสังคมมนุษย์

และหน่วยงานต่างๆ เหล่านี้สะท้อนให้เห็นศักยภาพขององค์กรของฟอกลงซานว่า มีระบบระเบียบ มีกระบวนการสร้างคนมาเป็นเวลานาน ซึ่งหากเปรียบเทียบกับบริษัททางโลกแล้ว ฟอกลงซานก็คล้ายกับระดับบริษัทมหาชนไม่จำกัด มีกิจการ-กิจกรรม-พนักงานนับพันนับหมื่นอยู่ทั่วโลก ซึ่งตรงข้ามกับการบริหารของวัดในไทยที่มีแต่หลวงตาแก่ๆ คอยเฝ้าวัด รอญาติโยมที่บินโตมาถวายอาหารเพลอย่างไกลกันลิบลับ หรือพอจะมีวัดที่มีคนมาช่วยงานพระคุณเจ้าในกิจกรรมงานบุญบ้าง ก็เป็นได้แค่ระดับบริษัทจำกัดขนาดเล็กเท่านั้น

ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็เพราะกรอบแนวคิดของคนไทยไปติกรอไว้ให้พระไม่สามารถใช้ธรรมสภาพได้เต็มที่อย่างที่วัดมหายานในไต้หวันทำงานกันอย่างขมิ้มมันในขณะนี้

ในปีนี้ ฟอกลงซานยังได้ริเริ่มจัดงาน**นิทรรศการและร้านค้าเกี่ยวกับอาหารเจครั้งที่ ๑ รวม ๔ วัน** (ตั้งแต่วันที่ ๕-๘/๕/๒๐๐๕, 1st Taipei International Vegetarian & Organic Festival ๒๐๐๕) ที่เมืองหลวงไทเป (ตึกชื่อเมาจซิน อาคาร ๒) เพื่อเป็นการปลูกค่านิยมเรื่องความเมตตาและอาหารสุขภาพไร้สารพิษในสังคมไต้หวัน และนับเป็นบทบาทก้าวใหญ่ที่สำคัญล้ำหน้าไทยไปอีกก้าวหนึ่งทีเดียว (เพราะลำพังเมืองไทย ยังมีข้อมูลลึบสนถึงขนาดว่า พระพุทธเจ้าฉันเนื้อสัตว์จนปริณิพานก็มี นี่ก็เป็นปัญหาด้านระดับการศึกษาของไทยเราไม่เป็นมาตรฐานสากลนั่นเอง การที่จะก้าวไปถึงขั้นชักชวนให้ประชาชนถือศีลข้อหนึ่งให้บริสุทธิ์โดยการกินเจแบบมหายานไต้หวันหรือกินมังสวิรัติจึงยังเป็นเรื่องไกลเกินฝัน)

การที่ใครไปได้หัววัน แล้วพบว่า มีร้านอาหารเจขายอยู่ทั่วไป หาง่าย สมาชิกฉ้อฉลเคยประมาณว่าทั่วเกาะนี้มีคนกินเจเป็นประจำทุกวันกว่า ๒ ล้านคน กินเป็นบางมื้อบางวัน อีกกว่า ๕ ล้านคน มีร้านเจทั่วเกาะประมาณ ๕,๐๐๐ ถึง ๘,๐๐๐ แห่งขึ้นไป จึงทำให้ธุรกิจอาหารเจเป็นธุรกิจที่ส่งออกจากใต้หวันไปทั่วโลก

การผลิตสื่อสู่สังคม

ดังที่ได้ทราบแล้วว่า ฝอกลงซานเป็นองค์กรระดับเดียวกับฉ้อฉล มีทั้งช่องโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ขององค์กร อีกทั้งหน่วยงานอื่นๆ อีกมากมาย จึงเป็นองค์กรที่ผู้เขียนเห็นว่ามื่อทธิพลต่อใต้หวันและโลกกว้าง โดยเฉพาะเน้นด้านให้การศึกษาพุทธเชิงวิชาการแก่ประชาชนผ่านสื่อโทรทัศน์ส่งเข้าถึงทุกคนเร็วร้อน นอกจากนี้ ยังผลิตสื่อ นานาชนิดเป็นอุปกรณ์การสอนธรรมะไว้สารพัดรูปแบบ ทั้งสื่อหนังสือ ซีดี วีดีโอ ดีวีดี เป็นต้น

ตัวอย่างสื่อที่จัดทำเผยแพร่ เช่น

๑. หนังสือแดนสุขชาวต้อยู่ที่ใจ มิใช่ภพหน้า
ดร.เหยียนหยิน, อธิรัช สาทรกิจ แปล, ๒๐ หน้า

๒. หนังสือ ยินยอมพร้อมใจ โดยท่านชิงหวิน
แปลไทยโดย หทัยทาน, ๑๔๒ หน้า

๓. ดีวีดีเรื่อง **เณรน้อยมองโลกกว้าง ภาค ๑-๒**
(Through the Eyes of the Little Monk Part 1-2)
เน้นใช้สื่อการ์ตูนโน้มน้าวคนรุ่นใหม่เข้าใจกฎ คำสอน
ปัญญาพุทธได้ง่ายขึ้น

- ๔. ดิวิตี ชุต ฐุดงคัจฉินใหญ่ (ภายใน มี ๑๐ แผ่น)
  - ๕. ดิวิตี ชุต เด็กน้อยอ่านพระสูตร ชุตสามคำ (ภายในมี ๓ แผ่น)
  - ๖. ดิวิตี ชุต นิทรรศการดนตรีพุทธ เป็นต้น
- เว็บไซต์ที่ติดต่อได้คือ www.fgs.org.tw

๔.๓ องค์กรกลองธรรมะ (พำภูชาน) (Dharma Dram Mountain)

ผู้ก่อตั้งคือ : ดำเนินการจัดตั้งโดยท่านเซ่งเหยียนมหาเถระ และคณะ

หลักการงานขององค์กร

มีหลักดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ โดยการปฏิบัติใจ ด้วย หมวดธรรมสี่ข้อ รวม ๕ หมวดดังนี้คือ

หมวดหนึ่ง : สีสงบ (สงบใจ/สงบกาย/สงบบ้าน/สงบบงาน)

หมวดสอง : สีต้องการ (จำเป็นถึงเอา/คิอดอยาก-ไม่จำเป็น/ควรได้อาจได้ถึงเอา/ไม่ควรได้ไม่อาจได้-ไม่เอา เต็ดขาด)

หมวดสาม : สีมัน (เผชิญมัน/ยอมรับมัน/จัดการมัน/วาง ปล่อยมัน)

หมวดสี่ : สีความรู้สึก (รู้สึกในบุญคุณ/รู้สึกขอบคุณ/รู้สึก เปลี่ยนแปลง/รู้สึกประทับใจ)

หมวดห้า : สีบุญวาสนา (รู้บุญวาสนา/ ถนอมบุญวาสนา/ เพาะบุญวาสนา/ ปลุกบุญวาสนา)

ลักษณะการบริหารองค์กร : **มีภิกษุ-ภิกษุณี-ฆราวาสร่วมกัน
บริหารองค์กร (ครบพุทธบริษัท ๔)**

กระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมขององค์กร

ระหว่างวันที่ผู้เขียนไปศึกษาครั้งแรก (วันพฤหัสบดี ๕/๕/๒๕๔๘) กำลังมีค่ายฝึกสมาธิสำหรับคนภายนอกพอดี ภิภุขุณิที่มาต้อนรับ ได้จัดหาเอกสารแนะนำโครงสร้างองค์กรฝากูชานให้ ซึ่งทำให้เห็นภาพรวมขององค์กรคือ

1. จัดตั้งมหาวิทยาลัยกลองธรรมะ (Dharma Drum University) ภายใต้ปรัชญาการศึกษาที่ว่า **“มนุษยธรรมแห่งสังคม สังคมแห่งมนุษยธรรม”** และ **“มุ่งยกระดับบุคลิกภาพแห่งมนุษยชาติและมุ่งสร้างโลกแดนสุขาวดี”**

2. มีห้องสมุดบริการประชาชน เป็นตึกใหญ่พร้อมอุปกรณ์โสตทัศนอย่างสมบูรณ์

3. สถาบันจงหัวเพื่อพุทธศึกษา (The Chung-Hwa Institute of Buddhist Studies) เป็นสถาบันค้นคว้าและวิจัยด้านพุทธระดับสูง

4. พิมพ์สื่อหนังสือธรรมะเผยแพร่หลายระดับเริ่มต้น จัดทำเป็นห้องวางหนังสือธรรมะขนาดเล็ก แต่ละเล่มมีหัวข้อดึงดูดใจให้อ่าน เช่น บทสนทนาระหว่างท่านเซียงเหยียนกับดาราสีเหลือง เจียแห่งฮ่องกง/ฉาน-ในนอกสันติภาพ/ใช้ปัญญาฝ่าชีวิต/จะฝ่าวิกฤตศตวรรษที่ ๒๑ ได้อย่างไร?/ข้ามพันตายเกิดด้วยปัญญา/เป็นฆราวาสที่ดีได้อย่างไร/เรียนพุทธขั้นพื้นฐาน/เกิดมาทำไม/ประโยชน์ของการนั่งสมาธิ/เหตุ-ผลและเหตุปัจจัย ฯลฯ แล้วนำทั้งหึ่งไปตั้งไว้ตามวัดหรือร้านอาหารเจเพื่อแจกฟรี (และยังมีที่แปลเป็นภาษาอังกฤษไว้แจกด้วยอีกหลายเล่ม)

5. หากเป็นหนังสือธรรมะระดับปานกลาง-ลึกซึ้ง ซึ่งต้องใช้ทุนพิมพ์สูง ก็ขายในราคาย่อมเยา เช่น

- **ซินหลินทวนเป่า** (การถนอมรักษาลิ่งแวดล้อมด้านจิตใจ เรียบเรียงโดย ท่านเซ็งเหยียนฝ่าซือ)
- **วิถีองค์กรของฝ่ากู่** เขียนโดยท่านเซ็งเหยียนมหาเถระ
- **ใจความสำคัญของศีลโพธิสัตว์** เขียนโดยท่านเซ็งเหยียนมหาเถระ
- **ภาพรวมองค์กรฝ่ากู่ชาน** (วีซีดีสะท้อนวัฒนธรรมฝ่ากู่ชาน)

6. มีหน่วยงานจัดทำหนังสือพิมพ์รายเดือน “กลองธรรม” รายงานกิจกรรมตลอดช่วงเดือนที่ผ่านมาขององค์กรและกำหนดการอนาคตให้ทราบ

7. แม้องค์กรนี้จะไม่ช้องโทรทัศน์เป็นขององค์กรเอง แต่ก็มีช่องพุทธอื่นๆ อีกหลายช่องนำเอางานของท่านเซ็งเหยียนฝ่าซือไปเผยแพร่เป็นประจำ

8. ผู้เขียนและคณะได้นั่งรถดูบริเวณรอบองค์กรซึ่งใหญ่โตกินพื้นที่ภูเขาทั้งลูก ซึ่งกำลังก่อสร้างอาคารมหาวิทยาลัยและอาคารฝึกสมาธิขนาดใหญ่จุคนได้ ๕๐๐ คนขึ้นไป ใช้งบประมาณหลายพันล้านเหรียญได้ทุกวัน

ต่อมาวันที่ ๑๙/๕/๒๕๔๘ ผู้เขียนไปเยี่ยมครั้งที่ ๒ ได้พบ **ท่านกัวลิ่ง** เป็นผู้ต้อนรับและให้ความรู้ด้านการสอนของสำนักนี้อย่างละเอียด (ปัจจุบันท่านเซ็งเหยียนเป็นประธานสงฆ์ ด้านการบริหารได้แบ่งงานให้คนอื่นทำ) อีกทั้งได้รับการบริการจาก**ท่านภิกษุณีกัวซ่าง** ในด้านอาหารและเครื่องดื่มตลอดการสัมภาษณ์ ส่วนที่ไปชมหน่วยงานต่างๆ ก็ได้พระไทยสายวัดธรรมกายที่เรียนที่นั่นเป็นผู้บรรยายประกอบชื่อจีนว่า พระอาจารย์ ซินผิง นักศึกษาปริญญาโทปีที่ ๒ ให้รายละเอียดจนสามารถเห็นภาพรวมและอนาคตของฝ่ากู่ชานได้สมบูรณ์

ผู้เขียนเกิดความรู้สึกว่า ภาพความจริงที่ได้เห็นความก้าวหน้า
ในวงการศึกษาของสงฆ์มหานิกายกับที่คนไทยเข้าใจผิด เพราะได้ชมแค่
เพียงหนังสือห้องกองถ่ายทำฉายไปทั่วโลกนั้น (ซึ่งมีแต่เรื่องพระฝึกกำลัง
ภายใน/กินเหล้า/ฆ่าคน/ไม่สำรวม/ ฯลฯ อันเป็นเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยที่
ดึงมาสร้างความสนใจของผู้ชมหนัง) ช่างเป็นดั่งสีขาที่ถูกรูปถ่ายไว้
เหลือเกิน แท้จริงแล้ว พระจีนที่คนไทยบางคนดูถูกว่า 0 โส่เสื่อแขนยาว
ฉันท้าวเย็น (เป็นบางรูป พระจีนไม่บังคับให้ฉันท้าวรูป ยกเว้นให้
สำหรับผู้ไม่สบายอยู่แล้ว เรียกการฉันท้าวเย็นว่า อาหารยา) และกินเจ
นั้น ได้พิสูจน์ตัวเองว่า ทำให้สุขภาพดี

**ยิ่งพระจีนได้หวั่น ต่างมีการศึกษา วาจาสุภาพ การต้อนรับ
ด้วยอัธยาศัยไมตรี มีความอ่อนน้อม รับผิดชอบต่อญาติโยม (เพราะ
พระพุทธมหายานเชื่อว่าทุกชีวิตมีความเป็นพุทธะในตัว) ก็ยิ่งทำให้
โยมประทับใจมาก สิ่งเหล่านี้เป็นอีกมิติหนึ่งที่คุณเขียนได้สัมผัสเปรียบ
เทียบคุณค่าของบุคลากร ซึ่งหากจะพัฒนาให้ถึงระดับนี้ได้ คนไทยยัง
ต้องฝึกลดตัวตนลงมาเป็นผู้รับใช้บริการให้มากกว่านี้ทีเดียว**

ภานิตจีนที่ว่า **ตัวอย่างที่ดี มีค่ากว่าคำสอน** นับว่า นำมาใช้
อธิบายปรากฏการณ์ที่พระจีนลดตัวลงมาทำงานบริการสังคม เป็น
ตัวอย่างให้กับญาติโยมได้เกิดกุศลอยากฝึกตามต่อไปได้อย่างดี ยิ่งด้าน
ความอ่อนน้อมถ่อมตนด้วยแล้ว พระสายจีนมักถ่อมตัวกับญาติโยมว่า
ท่านยังเป็นแค่เพียงปุถุชนมาบวช จึงไม่หวังว่าจะปฏิบัติไปได้ถึงขั้น
บรรลุหลุดพ้นดอก ท่านขอเพียงได้ทำงานสั่งสมบุญเล็กๆ น้อยๆ ไปสัก
ชาติก็พอแล้ว โดยฝึกทำงานตามอุดมการณ์โพธิสัตว์ใหญ่ๆ ทั้งหลายใน
โลกมหายาน เช่น โพธิสัตว์กวนอิม โพธิสัตว์ตี้จิ้งหวาง ฯลฯ ซึ่งก็ยิ่ง
ทำให้ญาติโยมศรัทธา ประทับใจ อยากร่วมบุญร่วมงานกับพระจีน
กลายเป็นองค์กรหลากหลายในได้หวั่นขณะนี้

สรุปว่า ผู้เขียนได้รับการต้อนรับจากองค์กรต่างๆ ที่ไปขอค้นคว้าทุกองค์กร จนเกิดความประทับใจมาก ซึ่งผู้เขียนสังเคราะห์ว่า นี่คือการบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่มีประสิทธิภาพสูงสุดวิธีหนึ่ง ที่คนไทยควรศึกษาเพิ่มเติม และเมื่อคนจีนเหล่านั้นมาขอมาทำงานให้กับองค์กร ก็นำเอามารยาทการต้อนรับ กิริยาอ่อนน้อม เป็นนักบริการ เข้ามาในพุทธมหายานด้วย จึงเป็นนวัตกรรมที่ไม่มีในพุทธเถรวาทซึ่งเป็นวัฒนธรรมแบบอินเดีย (ที่ไม่ถนัดด้านการต้อนรับเอาใจใส่คนอื่นเท่าคนจีน แต่เถรวาทโดดเด่นด้านสมถะ วิปัสณา-รู้อาการสภาวะของจิตใจของตัวเอง)

หลังจากจบการเยี่ยมชมองค์กรนี้ ผู้เขียนได้รับเอกสารการเชิดศิลป์ของชาวฝักู่ชาน ที่เป็นแบบฝึกหัดเตือนตนให้มีสติตรวจสอบตัวเองเป็นรายเดือนดังนี้

หัวข้อธรรมะ		ชื่องา เครื่องหมาย	วันที่ ๑ - ๓๑ ของทุกเดือน						
ถนอมรักษ ๔ ด้าน	- ด้านใจ - ด้านชีวิต - ด้านประเพณี - ด้านธรรมชาติ	ใช้ระบบกาผิด ถูกในแต่ละวัน							
หมวดธรรมสี่ข้อ รวม ๕ หมวด	รายละเอียดอยู่ใน หลักการของ องค์กร								
การปฏิบัติ ธรรมะ ฯลฯ	รายละเอียด ฯ								
มีรายละเอียดอีกมาก นี่เป็นเพียงตัวอย่างการเชิดศิลป์แนวหนึ่ง แล้วให้คะแนนตัวเองอยู่เสมอ									

เว็บไซต์ที่ติดต่อได้คือ www.ddm.org.tw , www.chibs.edu.tw

๔.๔ องค์กรวัดจงโกซาน (Zhongtai Temple)

ผู้ก่อตั้งคือ : ท่านเหวยเจี๋ยมหาเถระ

หลักการดำเนินงานขององค์กร

หลักฝึกปฏิบัติ ๔ ข้อใหญ่	
๑. กับบน	ด้วยเคารพ
๒. กับล่าง	ด้วยปัญญา
๓. กับน	ด้วยร่วม
๔. กับเรื่อง	ด้วยจริง

จิตสำนึก ๑๐ ข้อ ขององค์กร :

๑. เคารพ	๒. เมตตา
๓. ประองตอง	๔. จริงใจ
๕. ศรัทธา	๖. อธิษฐาน
๗. สมาธิมาน	๘. ปัญญา
๙. แบ่งปัน	๑๐. ซาบซึ้งบุญคุณ

กระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมขององค์กร :

องค์กรนี้มีชื่อเสียงในด้านฝึกสมาธิกายเซนหรือฌานสมาธิที่สืบทอดมาจากปรมาจารย์ฮู่เหิงในจีนแผ่นดินใหญ่ และมีขนาดขององค์กรกว้างขวางโดยเฉพาะนักบวชทั้งชายหญิง จำนวน ๑,๖๐๐ รูป (เป็นภิกษุ ๔๐๐ เศษ เป็นภิกษุณีประมาณ ๑,๒๐๐ รูป (อัตราส่วน ๑ ต่อ ๓) มีการแยกเรียนชัดเจนเป็นวิทยาลัยสงฆ์ฝ่ายชายกับฝ่ายหญิง (ไม่เรียนรวม) นักบวชทุกคนไม่มีการรับเงินถวายจากโยมแล้วเก็บไว้ใช้ส่วนตัว (นำเข้าส่วนรวมหมด) หน่วยกลางจะมีระบบ

สาธารณโภคิ เป็นแผนกต่างๆ ให้เบิกของใช้ส่วนตัวในชีวิตประจำวันได้ หรือค่าเดินทางเป็นครั้งคราวตามความจำเป็น และมีสวัสดิการในด้านต่างๆ ให้อย่างเพียงพอ เช่น มีคลินิกหมอเคลื่อนที่มาตรวจโรคให้เป็นประจำ (มีปัจจัยสี่ให้ครบ)

วัดจงโถงฉานซือ และเครือข่าย :

จงโถงฉานมีศูนย์กลางอยู่ที่ภาคกลางของไต้หวัน แต่มีสาขาอยู่ทั่วประเทศและต่างประเทศ

นอกจากมีวิทยาลัยสงฆ์ชาย และวิทยาลัยภิกษุณีแล้ว ยังจัดการศึกษาเป็นโรงเรียน ให้เด็กเข้าเรียน เรียกว่า **โรงเรียนผู้ไท เป็นโรงเรียนระดับประถม ชั้น๑-๖** ที่ทางการรับรองมาตรฐาน (ส่วนระดับมัธยมกำลังเตรียมการจะเปิดในปีต่อไป โดยสร้างอาคารเรียนสำหรับชั้นมัธยมต้นและมัธยมปลายไว้รองรับเรียบร้อยแล้ว)

เอกสารที่ได้รับระหว่างการศึกษา

๑. เหวยเจี๋ยฝ่าอิว (ธรรมพจนันต์) เขียนโดยท่านผู้ก่อตั้งองค์กร-เหวยเจี๋ยมหาเถระ

๒. แนะนำวัดจงโถงฉานซือ ฉบับย่อง่าย

๓. หนังสือนิตยสารรายเดือน “จงโถงฉาน” ๔ เล่ม

๔. Buddha Gate (ประตูพุทธ) หนังสือภาษาอังกฤษพิมพ์เผยแพร่โดยสาขาที่เมืองราฟาเอลเต้ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา

๕. เจียนเจี้ยฉานฉิวเจี๋ยเป็น (คำสอนฝึกฝนสมาธิอย่างย่อง่าย-ภาคจีน)

๖. ผู้ไทกั้วหมินจงเสี่ยวเสวียเจียนเจี๋ย (Pu 3 Tai 2 Elementary & Junior High School) แนะนำเกี่ยวกับโรงเรียนเด็กของจงโถงฉาน

๗. เสี่ยวซิงจันอว้างผู้ไท เป็นสื่อรวบรวมกิจกรรมกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กนักเรียนที่มาเลือกเข้าเรียน

โรงเรียนผู้ไท ประจำปี ๙๓ (นับตามปีของไต้หวัน) หรือปีพ.ศ.๒๕๔๓

๘. ผู้ไทชินจิวเสวียส็อง (Pu tai Educational Winter Camp)

การจัดค่ายเยาวชนฤดูหนาว ภายในเล่มระบุ **“หัวใจการศึกษาของผู้ไท”** คือ นักเรียนผู้ไทจะมีทั้งด้านความรู้ภายนอกควบคู่ภายใน

- เรียนภายในคือ การศึกษาเรื่องของจิตใจ อารมณ์ จิตวิญญาณ
- เรียนภายนอกคือ ความรู้ในโลกทั่วไป ความสามารถ ศิลปวัฒนธรรม ที่จะสอดแทรกไว้ในระหว่าง ๑๒ ปี การศึกษา ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ประถม มัธยม
- รวมการเรียนภายในภายนอกแล้ว จะเป็นการหล่อหลอม พื้นฐานสำคัญให้กลายเป็นบุคลากรทรงคุณค่า เป็นกำลังสำคัญของสังคมประเทศชาติ การบ่มเพาะหนึ่งคน ต้องทุ่มเทให้เขามีจิตสำนึกเสียสละต่อส่วนรวม จึงจะเป็นสุดยอดของบุญ พุทธ(มหายาน) มีเรื่อง **“ตะเกียงไร้ขอบเขต”** จากหนึ่งดวง จุดต่อๆ ไปเป็นร้อยๆ พันๆ ดวง การบริหารโรงเรียนก็เช่นกัน ต้องมุ่งเพาะจิตสำนึกเยาวชนให้เป็นตะเกียงส่องทางชีวิตให้ผู้อื่นต่อๆ ไป จนทำให้ทั้งโลกนี้สว่างไสวได้

ท่านเหวยเจ๋วยมหาเถระเน้นว่า “พวกเราใช้ความเมตตากรุณา มาสร้างผู้ไท มีอุดมการณ์การศึกษาที่ชัดเจน กอปรด้วยเนื้อหาและจิตสำนึก ดำเนินการจนให้มีผลต่อสังคม สร้างมาตรฐานโรงเรียนให้กลายเป็นต้นแบบแก่โรงเรียนทั่วไป จึงจะนับได้ว่าเป็นงานอุทิศตนต่อประเทศอย่างสูงค่า”

กิจกรรมภายในค่ายพักเรียนฤดูหนาว แบ่งออกเป็นหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มแยกกระดืบเรียนตามชั้น กลุ่มเย็บทอผ้า กลุ่มข้อมูลสื่อสาร

กลุ่มเย็บปักถักร้อย กลุ่มเข้าครัว กลุ่มบริการอาหาร กลุ่มสวัสดิการ
 กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กลุ่มต้อนรับแขก กลุ่มเตรียมห้องนอน กลุ่ม
 ปฐมพยาบาล กลุ่มซ่อมแซมหนังสือ กลุ่ม(ดูแล)ปลอดภัย กลุ่มบริการ
 คมนาคม กลุ่มซ่อมอุปกรณ์สื่อสาร กลุ่มถ่ายภาพ กลุ่มประดิษฐ์กระดาษ
 กลุ่มศูนย์บริการ กลุ่มโสตทัศน กลุ่มบทกวีโคลงกลอน ฯลฯ

สรุป ผู้เขียนได้เยี่ยมชมองค์กรนี้หลายครั้ง ล่าสุดคือวันอาทิตย์
 ที่ ๒๒/๕/๒๕๔๘

สิ่งที่จกโงซานให้กับผู้มาเยี่ยมเยือน คือ

๑. มีแผนกต้อนรับปฏิสันถาร อำนวยความสะดวกอย่างดี
๒. มีการจัดแยกกระด็บแขก ว่า เป็นแค่มาเดินเยี่ยมชมตัวอาคาร
 หรือเป็นระดับต้องการศึกษาให้ลึกซึ้ง ก็จะมีพาขึ้นชมบนตึกผ่านการ
 ตรวจสอบของยามที่ดูแลอย่างเคร่งครัด เพราะด้านบนเป็นสัดส่วนที่มี
 การจัดกิจกรรมฝึกสมาธิอย่างต่อเนื่อง จึงไม่เปิดกว้างแก่คนทั่วไป
๓. มีนิทรรศการว่าด้วยหน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ กิจกรรมต่างๆ
 ในระหว่างปี ติดตั้งไว้ถาวรเป็นระเบียบเรียบร้อย ชวนให้อ่าน ถือเป็นกา
 ไรให้การศึกษาแก่ผู้มาเยือนโดยตรง
๔. และทำให้เข้าใจได้ว่า ทำไมองค์กรเหล่านี้ จึงสามารถ
 รวมคนนับพันมาอยู่ร่วมกันทำงานสร้างเครือข่ายงานและทำประโยชน์
 ให้สังคมได้ขนาดนี้ (ผู้เขียนเข้าใจดีว่ามันเป็นความยาก ๓ ระดับใน
ความสำเร็จนี้ กล่าวคือ ยาก ๑ ยากที่จะรวมใจคนเป็นพันที่ต่างทิวี่ต่าง
 เพศมาอยู่รวมกันได้ ยาก ๒ รวมกันแล้วจะแบ่งงานกันอย่างไร ใคร
 จะใหญ่ใครจะรอง จะเคารพรับฟังความเห็นกันอย่างไร จึงจะอยู่กัน
 อย่างผาสุก ยาก ๓ เป็นการทำงานที่ไม่มีอามิสสินจ้างล่อให้ทำ
 รายได้ต้องเข้ากองกลางหมด เป็นงานที่ต้องเสียสละจริงๆ จึงจะเข้ามา
 ทำกัน)

๕. หากมีการนัดหมายล่วงหน้า จะมีการจัดอาหารไว้เลี้ยงต้อนรับอย่างดี

๖. ก่อนกลับ ฝ่ายปฏิสังขรณ์จะเตรียมเอกสารขององค์กรไว้ให้ติดมือกลับไปด้วย

นี่คือแบบฉบับที่วัดต่างๆ ในไต้หวัน กำลังพัฒนาไปสู่คุณภาพ และคล้ายการทำงานของบริษัทเอกชน แต่ต่างกันและยิ่งใหญ่กว่า ตรงที่องค์กรของพุทธไม่มีเงินเดือนเป็นค่าตอบแทนให้

เว็บไซต์ที่ติดต่อได้คือ www.chungtai.org, www.ctworld.org,
www.putai.org

๔.๕ มุลินิธิเพื่อการศึกษาศาสนา (ใจกวนฟ้าหรินฟอกอเจี้ยวอ้วจิวจิ้นอยู่)

ผู้ก่อตั้งคือ: ท่านจิ้งคงฝ่าซือมหาเถระ

หลักการงานขององค์กร : เผยแพร่ธรรมะให้ทั่วโลก
ในลักษณะแจกฐรี

กระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมขององค์กร :

๑. เผยแพร่หลักคำสอนของพุทธ-เต๋า-ขงจื้อที่คัดสรรอย่างกลมกลืนโดยท่านจิ้งคงฝ่าซือ (เน้นแนวลัทธิอามิตาพุทธ-สุขาวดี) ผ่านทางสื่อทุกประเภทและโทรทัศน์ (สถานีโทรทัศน์ธรรมะช่องฮว่าจั้ง)

๒. รับประทานเงินมาตั้งเป็นกองทุนพิมพ์หนังสือ-ซีดี-ดีวีดี ธรรมะให้ทั่วโลก

๓. เผยแพร่พิมพ์หนังสือแนวพระสูตร-คัมภีร์ที่ใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้

๔. บริการห้องสมุดให้ชาวพุทธเข้าศึกษาได้สะดวก

๕. การผลิตสื่อสู่สังคม :

มีโรงพิมพ์หนังสือธรรมะภาษาจีนและภาษาอื่นๆ แจกฟรีให้ผู้ที่เข้าคิวยื่นขอจากทั่วโลก เพียงขอเป็นหนังสือธรรมะไม่ว่าจะเป็นของชาติใดภาษาใด ก็จะมีพิมพ์ให้แล้วจัดส่งไปให้แจกถึงประเทศนั้นด้วย เช่น ภาษามังโกล เขมร อินเดีย เนปาล ไทย เวียดนาม เยอรมัน รัสเซีย โปแลนด์ อิตาลี สเปน ฝรั่งเศส เชโกสโลวาเกีย

ล่าสุด ได้พิมพ์ชุดพระไตรปิฎกภาษาต่างๆ แจกฟรีไป ๕ ภาษาแล้ว (จีน อินเดีย ธิเบต พม่า ศรีลังกา) นอกจากนี้ ยังมีเอกสารอื่นๆ ที่แจกฟรีร่วมกับทุกท่านอีกหลายแบบ เช่น แผ่นภาพพุทธรูป เคลือบพลาสติก ปฏิทิน ของที่ระลึก เทปซีดี วีซีดี ดีวีดีธรรมะทั้งภาษาจีนกลางและภาษาใต้หวัน บางเล่มมีทั้งจีนอังกฤษด้วย

ขอบเขตการทำงาน : มีสาขาทั้งในและนอกใต้หวัน

ข้อสรุป จากที่ผู้เขียนได้ขอเข้าชมการทำงานบนตึกที่มีหน่วยงานตามชั้นต่างๆ (เยี่ยมชมวันพุธที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘) พบว่าแนวทางองค์กรท่านจึงคงผ้าชื่อ เป็นแนวสามประสานที่ผสมผสานหลักคำสอนของบูรพาจารย์ของศาสนาเต๋า ขงจื้อ กับหลักพุทธศาสนาได้อย่างลงตัว ท่านเป็นผู้ปลุกกระแส “แนววิถีการบริการर्मลีค่า” ว่า “**อามีถอฝอ**” (อามีตาพุทธ) ที่สอนกันมาอยู่ก่อนแล้ว ให้เป็นที่นิยมแพร่หลายไปทั่วโลกยิ่งขึ้น

พลังการเทศน์ให้เกิดสัมมาทิฐิแก่สานุศิษย์สายนี้ จะเห็นได้จากปริมาณการบริจาคทานเพื่อพิมพ์สื่อธรรมะของท่านจึงคงอย่างล้นหลามและต่อเนื่องไม่ขาดสาย ทำให้มีสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหนังสือ ซีดี ภาพพิมพ์ ของที่ระลึก และอื่นๆ อีกอีกิปาละในรูปของอภินันทนาการ แจกฟรีวางไว้ตรงที่ที่จัดวางไว้โดยเฉพาะ เรียกว่า “**มุมผูกเหตุร่วมบุญ**” (เจี่ยเยวี่ยนชวี) ตามร้านอาหารเจทั่วไปในใต้หวันและประเทศต่างๆ

ที่มีคนจีนปฏิบัติสายนี้อย่างที่แจกกั้เรียกว่า “ของผูกเหตุร่วมบุญ” (เจี๋ยเยวี่ยนผั่น)

ของอภิธานนาการเหล่านี้ ทำด้วยความประณีตงดงามไม่แพ้ของที่เขาทำขายกันแพ่งๆ ในท้องตลาด นั้นหมายความว่า สิ่งที่ฝ่ายธรรมะทำออกมาแจกกั้ให้กับคนทั่วไปนั้น ทำด้วยความจริงใจที่อยากจะให้ผู้รับได้นำไปศึกษาได้อย่างสะดวก นำหยิบจับมาพลิกมาเปิดศึกษาค้นคว้าอย่างภูมิไจว่า เป็นของมีคุณภาพมีคุณค่า แม้แจกฟรีก็ตาม

ตัวอย่างชุดคติวิธีที่ทางองค์กรนี้ พิมพ์ออกมาเพื่อแจกกั้ให้คนอ่านอย่างแพร่หลาย มีผลต่อการกระตุ้น “ต่อมเมตตาเสียสละ” ของชาวพุทธร่วมสมัยคือ

๑. ชุดคติวิธี จำนวน ๑๑ แผ่น เรื่อง ปณิธานของท่าน พระกษิติครรภโพธิสัตว์ โพธิสัตว์ตั้งใจ โดยท่านจั้งคงฝ่าซือ
๒. ชุดคติวิธี จำนวน ๒ แผ่น เรื่อง วิธีการฝึกฝนบ่มเพาะจิตเมตตากรุณา โดยท่าน จั้งคงฝ่าซือ
๓. ชุดคติวิธี จำนวน ๒ แผ่น หมวดรู้คุณตอบแทนคุณ หัวข้อ สันทนาวิถีกัตถัญญ โดยท่าน จั้งคงฝ่าซือ
๔. ชุดวิธีชีวิต จำนวน ๗ แผ่น เรื่อง งานรับใช้ประโยชน์ท่านถึงเป็นงานเพื่อประโยชน์ตนที่แท้จริง โดยท่านจั้งคงฝ่าซือ
๕. ชุดวิธีชีวิต จำนวน ๒ แผ่น เรื่อง โอวาทสี่ของท่านเหลียวผาน โดยท่าน จั้งคงฝ่าซือ ที่สถานีโทรทัศน์ฮ่องกง ปีค.ศ. ๒๐๐๑
๖. ชุดวิธีชีวิต จำนวน ๔ แผ่น เรื่อง ปฏิบัติโชคและปัญญา
๗. ชุดวิธีชีวิต จำนวน ๓ แผ่น เรื่อง กฎระเบียบเด็ก คัมภีร์สามอักษร คัมภีร์กัตถัญญ
๘. วิธีชีวิต ๑ แผ่น เรื่อง ตอบปัญหาการปล่อยชีวิต โดย เยวี่ยนอิง
๙. วิธีชีวิต ๑ แผ่น เรื่อง ประโยชน์ของอาหารเดิมแท้ (เจหรือ

มังสวิรัตติ) โดยท่านกว้างฮั่วฝ้าซือ

๑๐. ชุดตีวีตี จำนวน ๒ แผ่น เรื่องโศวาทสี่ของท่านเหลี่ยวฝาน
๑๑. แผ่นภาพสี่ (ภาพปริศนาธรรม) อธิบายแนวพุทธเรื่อง
โลกแห่งธรรม สิบสภาพ
๑๒. แผ่นคั่นหนังสือ มีคำคมสุภาสิตพิมพ์ไว้
๑๓. แผ่นภาพพุทธองค์เคลือบพลาสติก
๑๔. ซีดี ๑ แผ่น เรื่อง รวมดนตรีพุทธ (บทอามีถ่อฝอ สำนึก
ผิด ดนตรีเสียงลั่นสกฤต
๑๕. ชุดวีซีดี จำนวน ๘ แผ่น เรื่อง เป็นคนดีที่ถูกธรรมแท้ได้
อย่างไร โดย ท่าน จิ้งคงฝ้าซือ ที่มูลนิธิพุทธฮ่องกง ปี ค.ศ.
๒๐๐๔
๑๖. วีซีดี ๑ แผ่น เรื่อง เปลี่ยนโภชนาการ ป้องกันมะเร็ง

*** (นี่เป็นเพียงส่วนน้อยที่น่ามากกล่าวอ้างถึงเท่านั้น ยังมีสื่อ
ต่างๆ ที่ทำออกมาแจกฐีมากมายสาธยายไม่หมด มูลค่าน่าตกใจว่า
เขาช่างกล้าทำออกมาแจกได้อย่างไรกันหนอ ไปเอาเงินที่ไหนมาทำ
แล้วทำไมถึงมีใจกล้าให้ถึงขนาดนี้ ช่างไม่เคยพบเคยเห็นในชีวิตจริงๆ)
เว็บไซต์ที่ติดต่อได้คือ www.chinkong.org , www.amtb.org.tw**

๔.๖ ศูนย์การศึกษาพุทธศาสนา (ฟอกกอเจี้ยวอ้วงงซัน)

ผู้ก่อตั้งคือ : นำโดยภิกษุท่านไห่ท้าวฝ้าซือ

ประวัติ เกิดปี๔๗ (พ.ศ. ๒๕๐๑) ที่เกาสยง จบปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยวัฒนธรรมด้านการท่องเที่ยว ปี ๗๔ (พ.ศ.๒๕๒๘) แต่งงาน
ปี ๗๖ (พ.ศ. ๒๕๓๐) มีบุตรชาย ๑ คน ก่อนออกบวช

เป้าหมายขององค์กร

เพื่อประกาศกรณาริคุณและปัญญาธิคุณของพุทธองค์สู่โลกกว้าง เกื้อกูลสรรพสัตว์ที่มีบุญร่วมกัน มีองค์กรย่อยลงมารองรับงานด้านต่างๆ ดังนี้

- **สมาคมพิมพ์สื่อพุทธจงดหัว** ยินยัดหลักการธรรมมณเฑาะใช้ของชื้อชาย ระดมทุนพิมพ์แจกฟรีสื่อสารธรรมทุกรูปแบบ ไม่ว่าคัมภีร์พระสูตร การ์ตูนธรรมะ คาสเซ็ทธรรมะและวีซีดี ดีวีดี โดยมุ่งให้กระจายได้เร็วทั้งใน-นอกได้หัวน

- **ช่องโทรทัศน์“เชิงมิ่ง (ชีวิต)”** เพื่อประกาศชื้อนำช่วยถนอมรักษัสรพสัตว์ เรียนรู้ศึษาความเสมอภาคของสรพชีวิต

- **สมาคมสนับสนุนงานโทรทัศน์ช่อง “ชีวิต”** เพื่อนำเสนอแง่มุมหลากหลายของพุทธกรณาและความเอื้ออาทร นำรักและสัจธรรมส่งกระจายไปหัวโลก

- **สมาคมปกป้องชีวิตจงดหัว** “จงดหัวหู้เชิงเสวียหู้ย” เพื่อปลุกจิตสำนึกด้านความรักเมตตาให้ตื่นขึ้นในมวถนมนุษย์ เคารพและรักถนอมทุกชีวิต จัดกิจกรรมช่วยชีวิตสัตว์ รักษัสัตว์อย่างสมำเสมอ

กระบวนการปลูกฝึงคุณธรรมจริยธรรมขององค์กร :

(๑.) **ท่านให้หัว จะตระเวนเทศน์ไปตามโรงเรียน คุก วัด ฯลฯ ทั้งในและต่างประเทศ** ตัวอย่างเนื้อหาที่ท่านเน้นคือ การเป็นคนดี สุขภาพดี เรียนดีการศึษาดี ซึ่งหากจัดลำดับความสำคัญแล้วต้องถือชื้อการเป็นคนดีมาก่อน

(๒.) **จัดกิจกรรมรณรงคให้คนมีเมตตา** หัวงโยสุขภาพด้วยการกินเจ ร่วมกับการปล่อยชีวิตสัตว์ตลอดทั้งปี เฉพาะปีที่ผ่านมาได้ระดมปล่อยสัตว์ คิดเป็นมูลค้ำกว่า ๑๕๐ ล้านเหรียญได้หัวน (หน่วยเงินได้หัวน ๑ เหรียญปรมาณ๑.๒ บาท) - (ชื้อมูลจากช่องชีวิตที่

ท่านให้ทำเอง)

(๓.) จัดค่ายถือศีล ๕ , ศีล ๘

(๔.) จัดธรรมทัศนาวจรไปนมัสการสังเวชนียสถานที่ยื่นเดียวหรือพุทธโบราณสถานในจีนใหญ่

(๕.) พิมพ์สื่อธรรมะนานาชาติดอกแกลฏรี เป็นหนังสือ ซีดี วิดีโอ ในนามของสมาคมพิมพ์สื่อธรรมะจังหว (มีสาขาเปิดไว้ให้ผู้สนใจไปรับสื่อฟรีทั่วประเทศกว่า ๗๒ แห่ง (This book is for free distribution.)

ผู้เขียนขอเขียนชื่นชมสิ่งพิมพ์ที่แจกฟรีเหล่านี้ ใช้ทุนพิมพ์โดยเทคนิคอย่างดีเทียบได้กับหนังสือคุณภาพสูงที่วางขายอยู่ทั่วไป ส่วนหนังสือธรรมะการ์ตูนสำหรับเด็กก็พิมพ์ปกสีสวย เนื้อในขาวดำ เข้าใจง่ายให้เด็กอยากหยิบขึ้นมาอ่าน

ตัวอย่างบัญชีหนังสือซีดี วีดีโอ แจกฟรีมีมากกว่า ๑๐๐ เล่ม เช่น

๑. นิทานในพระสูตรผ่าหัว เล่ม ๑-๓
๒. นิทานชาดก เรื่องทารกแห่งเขาหิมะ
๓. โปธิสัตว์ไม่มั่งกร
๔. นิทานของพระพุทธองค์ เป็นต้น
๕. หนังสือการ์ตูนพุทธ “นิทานพิทักษ์อภิมหาชีวิต” กุ่เต้าจื่อ บรรณาธิการ
๖. เทปคาสเซ็ทธรรมะเรื่อง “ไม่กินเนื้อสัตว์ ยอดกรุณา” บรรยายโดยท่านให้เทาผ่าชื่อ
๗. เทปคาสเซ็ทธรรมะเรื่อง “นิทานชีวิตสัตว์ก็มีหัวใจ” โดยท่านให้เทาผ่าชื่อ
๘. เทปคาสเซ็ทธรรมะเรื่อง “การปฏิบัติเชิงเมตตา” โดยท่านให้เทาผ่าชื่อ

๙. เทปคาสเซ็ทธรรมะเรื่อง “พระโพธิสัตว์ตี่จั้ง” โดยท่าน ไท่เทาฝ่าซือ
๑๐. เทปคาสเซ็ทเพลงธรรมะ ชุด “ความเมตตากรุณา” โดย ท่านไท่เทาฝ่าซือ ร้องนำ
๑๑. วีซีดีธรรมะเรื่อง “อาจารย์ผู้เมตตากรุณา” โดยท่าน ไท่เทาฝ่าซือ

(๖.) **จัดตั้งสถานีโทรทัศน์ช่องทีวีพุทธ** ชื่อว่า **ชีวิต** (เชิงมิ่ง เตี้ยนซือเถ) **เป็นช่องเผยแพร่พุทธ**ทั้งวันคืน โดยท่านไม่จำกัดแค่ ธรรมะของท่านเท่านั้น จึงมีรายการแสดงธรรมของพระหลายรูปที่มี สาระดีๆ มาเผยแพร่อยู่เนืองๆ

ท่านให้ท้าวกล่าวว่า จิตใจของคนเราก็คือวัดที่เราต้องทำความ สะอาดบ่อยๆ ขอให้เราทุกท่านมาช่วยกันขยายบทบาทของช่องนี้ เพื่อเป็นการเผยแพร่พุทธธรรมไปถึงทุกครัวเรือนผ่านระบบสื่อสาร ดาวเทียม เพราะการช่วยกันให้ช่องนี้ดำเนินการไปได้ จึงเท่ากับ เป็นการบำเพ็ญพรตมหากุศลที่มีกุศลผลสูงมาก ขอให้ช่วยกันรับชม รายการของช่องนี้ เพื่อนำเอาพุทธธรรมเข้ามาในชีวิตประจำวันของเรา และแผ่ซ่านไปโปรดสัตว์ได้ทุกเขตแดน

เว็บไซต์ที่ติดต่อได้คือ www.haitao.org.tw

สรุป สิ่งที่เป็นความประทับใจในหน่วยงานนี้ก็คือตัวท่านไท่ท้าว ยังเป็นพระหนุ่มที่บวชได้ไม่ถึง ๒๐ พรรษา ดูภายนอกก็ยังไม่แก่เฒ่า ภรรยาที่ท่านขอลาออกมาบวชก็สวยงาม ลูกก็น่ารัก แต่ท่านไท่ท้าวก็ ยังสละโลกก็วิสัยเหล่านี้มาทำงานโพธิสัตว์ในยุควิกฤตศีลธรรมได้ นับเป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของสังคมไต้หวันที่เป็นกระแสกระตุ้นให้คนได้

คิดว่า พุทธศาสนาต้องมีอะไรดีแน่ๆ จึงมีคนหนุ่มคนสาวมาบวชทำงาน
ฟรี รับผิดชอบต่อคุณธรรมของพระพุทธเจ้าได้ขนาดนี้

ส่วนอีกข้อหนึ่งก็คือ สื่อสิ่งพิมพ์ที่กองทุนของท่านทำออกมา
แจกฟรีนั้น ช่างประณีตบรรจง ทำให้ผู้เขียนซาบซึ้งไปกับหัวใจของผู้ให้
ว่า มีความจริงใจต่อการเผยแผ่คุณธรรมแต่มนุษยชาติ

(หากท่านผู้ใดอยากได้สื่อสิ่งพิมพ์ขององค์กร เชิญติดต่อได้ที่
องค์กรสาขาซินเตียน/ไถเปยเซียน/ซินเตียนชื่อ/จงจิ่งลู่/๕๔ เชียง/
๒๘ เข้า/๓ ไทลว/โทรศัพท์ (๘๘๖-๒)-๒๙๑๗-๘๘๕๕, fax (๘๘๖-๒)-
๒๙๑๗-๒๓๔๕)

๔.๗ องค์กรหลังจิวซาน

(Ling Jiou Mountain Buddhist Society)

ผู้ก่อตั้งคือ : ท่านซินเต้าฝ้าซือ เป็นองค์กรที่มีสาขา ๒๑ แห่ง
ทั่วไต้หวัน และต่างประเทศอีก ๔ แห่ง (คือ นิวยอร์ก ฮองกง อินโดนีเซีย
ไทย)

บุคคลากรในองค์กร มีทั้งภิกษุและภิกษุณี และฆราวาสครบ
พุทธบริษัทสี่

นอกจากกิจกรรมด้านต่างๆที่มีหลากหลาย (การฝึกสมาธิ
การจัดเด็กเข้าค่ายฤดูร้อน ค่ายหนุ่มสาว) ตลอดปีแล้ว มีจุดเด่นคือ
มีหน่วยงาน “พิพิธภัณฑสถานนานาชาติ” รวมความรู้ทุกศาสนา
จัดทำเป็นนิทรรศการถาวร เปิดให้คนทั่วไปเข้าชมเพื่อศึกษาค้นคว้า
ได้โดยซื้อบัตรเข้าชมตามวันเวลาที่กำหนด

มีสื่อสิ่งพิมพ์เผยแพร่มากมายเช่น

๑. โปธีสัตว์เป็นๆ ดำเนินชีวิตในมนุษยชาติ ท่านชินเต้า เขียน
๒. Smile
๓. Pilgrimage

เว็บไซต์ที่ติดต่อได้ คือ www.093.org.tw,
www.mwr.org.tw

๔.๘ องค์กรวิทยาลัยสงฆ์เวี่ยนกวง (Yuan-kuang Buddhist Institute)

ลักษณะสถาบัน เป็นวิทยาลัยสงฆ์ที่สร้างขึ้นเพื่อศึกษาพุทธศาสนา
ทั่วโลก โดยมีหลักสูตรการสอนตั้งแต่ ชั้นประถม มัธยม อุดมศึกษา
ปริญญาโท

ระบบการใช้ชีวิต เป็นลักษณะอยู่เป็นประจำ (กิน-นอน) หนึ่ง
ปีมีสองเทอม สถาบันแห่งนี้ มีลักษณะพิเศษคือ เป็นศูนย์รวมนักศึกษา
ต่างชาติที่มาเรียนพุทธในไต้หวัน เพราะทางวิทยาลัยได้อำนวยความ
สะดวกโดยจัดหลักสูตรภาษาจีนกลางพื้นฐานให้กับนักศึกษาใหม่ด้วย

สถานที่ติดต่อ 圓光佛學院、桃園縣中壢市芝芭里聖德路一段
8 8 8 巷 1 1 號 Tel : (๐๓) ๔๒๗๑๓๐๐

ผู้เขียนสนใจองค์กรนี้เป็นพิเศษเพราะเป็นสถานการศึกษาที่มี
คนไทยมาเรียนทั้งเพศนักบวชและฆราวาสมากที่สุดไต้หวัน รวมถึง ๔๐
คน (ในบางปี) และจุดเด่นที่ผู้เขียนต้องการเน้นก็คือ **กฎระเบียบของ
วิทยาลัยสงฆ์**แห่งนี้ ร่างขึ้นให้นักเรียนทุกคนทั้งพระทั้งโยม ซึ่งมีประมาณ
๒๐๐ คนขึ้นไป ต้องปฏิบัติตามตลอดเวลาที่อยู่ในวิทยาลัย ซึ่งเหมือน
เป็นโรงเรียนกิน-นอน นั้น เป็นกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

ที่ผู้เขียนเชื่อว่า มีประโยชน์ในการขัดเกลา บ่มนิสัยให้กับนักศึกษาที่นี่ เมื่อจบจากที่นี่ไป **จะเป็นคนที่ตรงต่อเวลา มีระเบียบวินัย ทำงานร่วมกับคนอื่นได้ ฯลฯ** โดยเฉพาะกิจวัตรประจำวันของวิทยาลัย จะวางกำหนดการไว้ละเอียดยับ แทบไม่มีเวลาว่างเลย ตั้งแต่เช้าถึงเวลาเข้านอน ซึ่งภายในวิทยาลัยจะมีการแบ่งหน้าที่ตรวจสอบเพื่อดำเนินตามมาตรการต่างๆ ได้อย่างละเอียด ถือว่าเป็นวิทยาลัยสงฆ์ยอดนิยมนที่คนไทยเลือกไปเรียนมากที่สุด

ผู้ใดสนใจติดต่อสอบถามได้ด้วยตนเอง ผู้เขียนเห็นว่าเป็นแหล่งฝึกระเบียบวินัยสำหรับคนไทยได้อย่างดี

เว็บไซต์ที่ติดต่อได้คือ www.ykbi.edu.tw

๔.๙ องคกร ภิกษุณีแห่งไต้หวัน (Taiwanese Bhikkhuni)

ในขณะที่เมืองไทยยังมีปัญหาสถานภาพของภิกษุณีว่าควรมีหรือไม่ ผู้เขียนพบว่า ไต้หวันมีความก้าวหน้าถึงขั้นมีองค์กรเครือข่ายภิกษุณีในปริมาณที่มากกว่าภิกษุด้วยซ้ำ หากถือว่าการบวชเป็นภิกษุณีเป็นลิขสิทธิ์อย่างหนึ่งที่พระพุทธเจ้ามอบไว้ก่อนปรีณิพพาน แล้วคณะสงฆ์ฝ่ายเถรวาทนำมาตีความว่า ต้องคุมกำเนิดจำนวนภิกษุณีหรือถึงกับบิบบไม่ให้เกิดการบวชภิกษุณีในหลายประเทศ ก็ต้องถือว่า คณะสงฆ์ฝ่ายมหายานเป็นฝ่ายปฏิรูป(อีกแล้ว) เพราะยินยอมและร่วมมือให้เกิดการบวชฝ่ายหญิงจนเกิดเป็นปีกแผ่นรวมตัวเป็นคณะสงฆ์ฝ่ายภิกษุณี พิสูจน์คุณค่าของสถาบันนี้ว่า มีประโยชน์ต่อสังคมไต้หวันและมนุษยชาติ จึงมีพุทธบริษัทค้าจุนให้ยืมยงและทำงานขยายบทบาทพุทธออกไปอย่างต่อเนื่อง เรียกได้ว่า **ไต้หวันเป็นหนึ่งในโลกที่ยังมีพุทธบริษัทสี่**

(ภิกษุ-ภิกษุณี-อุบาสก-อุบาสิกา) ทำงานร่วมกัน ได้อย่างเป็นเอกภาพมากที่สุดในโลก

และอาจกล่าวได้ว่า กองทัพสตรีที่มีทั้งคุณธรรมและคุณภาพกลุ่มนี้ได้กลายเป็นกระแสพลังขับเคลื่อนเพศสตรีด้วยกันไปทั่วโลก เพราะกลุ่มภิกษุณีได้หวั่น ไม่ได้ทำงานเฉพาะในประเทศ แต่ยังได้ออกไปประเทศต่างๆ ทำให้เกิดการจัดตั้งกลุ่มองค์กรฝึกอบรมผู้หญิงด้านคุณธรรม พัฒนาองค์ความรู้ ประสิทธิภาพ และเริ่มมีบทบาททำประโยชน์ต่อสังคมมากขึ้นเรื่อยๆ ไปทั่วโลก เช่น องค์กรคุ้มครองสัตว์ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ (สามารถค้นหารายละเอียดประสิทธิภาพของภิกษุณีได้หวั่นในต่างแดนโดยผ่านอินเทอร์เน็ต ด้วยคำว่า Taiwanese Nun or Bhikkhuni)

ผู้เขียนได้สัมภาษณ์ท่านภิกษุณีเหวยหลี รองคณบดีฝ่ายบริหารของวิทยาลัยสงฆ์เยวี่ยนกวง ด้านปกครองนักศึกษาปริญญาโท เกี่ยวกับข้อมูลประวัติศาสตร์การเติบโตของกลุ่มภิกษุณีได้หวั่นคร่าวๆ ว่า ในอดีต กว่า ๕๐-๖๐ ปีมาแล้ว มีวัดภิกษุณีล้วนๆ เริ่มตั้งไข่วรรวมตัวกันปฏิบัติธรรมหลายวัดคือ

๑. วัดหลงหูอัน (อยู่ต๋ำกั้งซาน)
๒. วัดตงซาน (อยู่ผิงตง) ประมาณหมื่นกว่าปี ๓๐

๓. วัดท่านเจิ้งเหยียน (ผู้นำองค์กรฉือจี้)
หมินกั๋วปี ๖๐
๔. วัดเซียงกวงหนี่ หมินกั๋วปี ๖๐
๕. วัดอู่กวงจินเลื้อ (อยู่เกาสง) หมินกั๋วปี๖๕
๖. วัดหนันหลินจินเลื้อ หมินกั๋วปี๖๕
๗. วัดเสียงกวง (อยู่ฮั่วเหลียน)
๘. เมี่ยวทงซือ (อยู่ลิวกุย)
๙. มหาวิทยาลัยฮว่าฟั่น ซึ่งมีภิกษุณีเป็นผู้นำ
๑๐. วิทยาลัยสงฆ์ภิกษุณี ฮั่วเหลียน

**ปัจจุบัน ได้หวั่นมีทั้งสมาคมโดยเฉพาะของภิกษุณีและ
องค์กรย่อยๆ ที่แยกกันทำงานด้านต่างๆ เช่น**

๑. องค์กรภิกษุณีเซียงกวงนี้ชื่อ ที่มีชื่อเสียงด้านจัดการศึกษา
เฉพาะภิกษุณี และการศึกษาให้กับฆราวาส-เด็ก (และเป็นสถาบันที่นำ
คำสอนของหลวงปู่พุทธทาส สอนโมกขพลาราม ไปแปลจากภาษา
อังกฤษเป็นภาษาจีน เพื่อเผยแพร่แนวการปฏิบัติภาวนาสายเถรวาท
ให้คนได้หวั่นได้ศึกษาเปรียบเทียบกับแนวมหាយาน) หาข้อมูลได้จาก
เว็บไซต์ : www.gaya.org.tw

๒. สถาบันทงซือ (弘誓) ซึ่งมีท่านภิกษุณีจำอยู่เป็นผู้บริหาร
(ท่านมีชื่อเสียงในสังคมได้หวั่นว่า หากศาสนาอื่นจะมากล่าวร้าย หรือ
ติเตียนพุทธในได้หวั่น ท่านจะเป็นคนหนึ่งที่ออกมาตอบโต้ปกป้องอย่าง
จริงจัง

หาข้อมูลได้จากเว็บไซต์ : www.hongshi.org.tw,
www.awker.com

**๓. องค์กรศากยธิดา (Sakyadhita : The International of
Buddhist Women)** มีเว็บไซต์ที่ติดต่อได้คือ www.sakyadhita.org

ผู้เขียนสังเกตความล้มพันธ์ระหว่างระหว่างนักบวชชายหญิงพบว่าฝ่ายภิกษุณีสงฆ์ที่มีจำนวนนักบวชมากกว่าฝ่ายภิกษุในได้หวันก็ยังคงให้ความเคารพยำเกรงฝ่ายภิกษุตามธรรมเนียม และมีจำนวนไม่น้อยที่ปัจจุบันเลื่อนฐานะขึ้นดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าของอาวาสเอง ต้นเหตุหนึ่งที่ทำให้ค่อยๆ เกิดสภาพเช่นนี้ มีภิกษุณีหลายท่านได้ร่วมกันวิเคราะห์ให้ผู้เขียนฟังว่า แรกเริ่มก็เป็นพระเถระบุกเบิกมาก่อน ต่อมาเมื่อท่านรับศิษย์ทั้งฝ่ายหญิงฝ่ายชายมาร่วมกันปฏิบัติ นานปีไปพระฝ่ายชายก็มักจะเติบโตแยกตัวออกไปสร้างวัดใหม่ ทิ้งให้สาวกฝ่ายหญิงเป็นผู้รับสืบทอดมรดกวัด เมื่อพระเถระมรณภาพ ก็เลยกลายเป็นฝ่ายภิกษุณีมารับช่วงบริหารต่อ ซึ่งก็สามารถบริหารองค์กรพร้อมกับการมีบทบาทช่วยเหลือชาวพุทธในได้หวันโดยเฉพาะเพศสตรีด้วยกันได้อย่างมาก ยังศรัทธาของญาติโยมให้สนับสนุนได้ต่อเนื่อง จึงดำรงวัดและพิสูจน์คุณค่าของภิกษุณีไว้ในโลกพุทธศาสนามาตราบเท่าทุกวันนี

แท้จริงแล้ว ผู้เขียนต้องการตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องบทบาทภิกษุณีในได้หวันในรายงานชิ้นนี้ว่า ปัจจุบัน มีจำนวนภิกษุณีมากกว่าจำนวนภิกษุ โดยประมาณ ๔ ต่อ ๑ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่พอมองออกได้จากการจัดงานใหญ่ๆในได้หวัน เช่นงานถวายสังฆทาน หลังออกพรรษาของทุกปีที่มีนักบวชชาย-หญิงไปร่วม ๔,๐๐๐-๕,๐๐๐ องค์ ก็ให้เห็นจำนวนที่นั่นในงานแบ่งเป็นของพระภิกษุณีเสีย ๓-๔ ส่วนเสมอ

สิ่งนี้ยังไกลเกินกว่าที่คนไทยจะวาดมโนภาพขึ้นเองได้ หากไม่ได้มาศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองว่า เกิดอะไรขึ้น ในดินแดนแห่งมหายานซึ่งมีการปฏิรูปค่านิยมความเชื่อมาจนถึงจุดที่ฝ่ายชายยอมให้เกิด “ระบบชาย-หญิงเสมอภาคสร้างสรรค์” (หนัน-หนิวผิงเต็ง) ซึ่งเป็นโอกาสที่จะให้สตรีได้เข้าถึงการศึกษาและสถานภาพที่ได้รับการนับถือเท่าเทียมกับเพศชาย หากพิสูจน์ด้วยการปฏิบัติจนได้รับความศรัทธาจากมหาชน

สิ่งนี้เป็นคำถามที่ผู้เขียนฝากทิ้งไว้เป็นมุมมองว่า **เมืองไทยจะมีวันไปถึงจุดนี้ได้หรือไม่?** หรือต้องถามฝ่ายพัฒนาคุณภาพสตรีไทยว่าจะสามารถพัฒนาศักยภาพของสตรีขึ้นไป จนฝ่ายชายยอมรับอย่างเห็นในได้หวันได้เมื่อไหร่ ?

๔.๑๐ **องค์กรพุทธ พุจิอ** **(ปัญญาแห่งบุญกุศล-ปัญญาบุญ)**

ผู้ก่อตั้งองค์กร คือ ท่านยเรือฉางเถระ (เพ็งมรณภาพปี พ.ศ. ๒๕๔๘)

เป็นองค์กรที่เริ่มวางฐานโดยพระเถระ กับคณะสงฆ์ แต่สร้างกรอบการพัฒนาเป็นคณะกรรมการฆราวาส ไว้รองรับการเจริญเติบโต ไปจนถึงจุดที่เข้มแข็ง และเริ่มขยายตัวเป็นเครือข่ายที่มีเจ้าหน้าที่ทั้งประจำและอาสาสมัครทำงานอยู่ทุกวันๆละกว่า ๕๐๐ คน โดยกระจายอยู่ตามสาขาที่มีฐานงานต่างๆ กันไปกว่า ๓๕ แห่งทั่วเกาะ

กิจกรรมหลักขององค์กรที่ทำอย่างได้ผลคือ

1. จัดห้องเรียนธรรมะภาคค่ำ “ทฤษฎีและขั้นตอนการปฏิบัติธรรม” อย่างต่อเนื่องตลอดปี
2. จัดตลาดสินค้าไร้สารพิษ ซึ่งเป็นที่ต้องการโดยเฉพาะคนเมืองหลวงไทเป สาขาขององค์กรในชนบท ปลูกผักผลไม้แบบเกษตรไร้สารเคมี แล้วส่งมาตามจุดต่างๆ ขององค์กรจำหน่าย
3. ร้านอาหารเจไร้สารพิษ จัดระบบตักเอง-เป็นกันเอง ในราคาหมาจ่าย อิ่มละ ๓๐ เหยียญได้หวัน ซึ่งผู้กินต้องซื้อสัตย์ และต้องล้างภาชนะอาหารที่ตนกินด้วย

4. ห้องสมุดธรรมะ

5. ห้องบรรยายด้านสุขภาพ (วันที่ผู้เขียนไปศึกษา - พุทธที่ ๒๕/๕/๒๕๔๘ ได้รับความรู้ และชมการสาธิตโทษภัยของสารเคมี ที่ปนเปื้อนในอาหาร-เครื่องดื่มที่สังคมรับประทานอยู่ทุกวันนี้ด้วย)

๖. กระบวนการกลุ่มนี้ แม้ปัจจุบันท่านผู้ก่อตั้งจะมรณภาพแล้ว แต่ยังมีคณะสงฆ์ (มีทั้งภิกษุ-ภิกษุณี) ทำหน้าที่ฝ่ายที่ปรึกษาชี้แนะให้กับคณะฆราวาสอย่างใกล้ชิด และสามารถยื่นหยัดสืบทอดอุดมการณ์ทำงานตามโครงการที่วางไว้ต่อไปได้โดยไม่สะดุดหยุดลง ทั้งมีการขยายหน่วยงานออกไปอย่างต่อเนื่อง (เช่นปีนี้ก็เริ่มดำเนินงานเปิดสอน **โรงเรียนเด็กวิถิพุทธ** โดยใช้หลักสูตรเดียวกับทางราชการ แต่มีรายละเอียดที่สอดแทรกเนื้อหาของหลักคุณธรรมโบราณของขงจื้อและ **พุทธธรรม** ลงไปในระบบการศึกษาและชีวิตประจำวันในโรงเรียนอย่างน่าชื่นชม เป็นแบบอย่างสถานการศึกษาเชิงพุทธอีกแบบที่ผู้ปกครองสนใจส่งบุตรหลานมาเรียนอย่างวางใจว่า โรงเรียนจะเป็นกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างดี ช่วยแบ่งเบาภาระจากผู้ปกครองในการฝึกอบรมให้เขาเติบโตไปทั้งด้านความรู้ควบคู่คุณธรรม

องค์กรผู้จื้อยังเป็นแบบอย่างความร่วมมือระหว่างวัด-บ้าน-โรงเรียนอย่างน่าวิฉัยเปรียบเทียบกับแนวทางโรงเรียนเชิงวิถิพุทธของไทยเป็นอย่างยิ่ง

สี่สิ่งพิมพ์ที่องค์กรทำเผยแพร่ก็มีมากมาย เช่น

1. วารสารผู้จื้อจื้อเชิง (เสียงปัญญาบุญ)
2. วารสารผู้จื้อจื้ออวิว (เพื่อนปัญญาบุญ)
3. เอี่ยวฉิงเทียนตี้ (ฟ้าดินมีรักหรือมีรักให้ฟ้าดิน)
4. ฉนวนเงินถึงชวีน (การฝึกสืบทอดในครอบครัว)

5. หวนเป้าเชิงขว้า (ลิ่งแหวดล้อมกับชีวิตประจำวัน)
6. เต่ออ้ว้เตอะกู่ซื่อ (นิทานเชิงการศึกษาเพื่อคุณธรรม)
7. เตี่ยนซื่อซุนชีว (คู่มือทัศนทั้งปี)
8. ชุดหนังสือสอนเด็กท่องอาขยานจีนโบราณตั้งแต่ชั้นประถม ๑-๖
9. สมุดบันทึกระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน (ฝึกให้เด็กเขียนบันทึกรายงานประจำวันไว้ให้ผู้ปกครองอ่าน เพื่อการสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิด)

เว็บไซต์ที่ติดต่อได้คือ www.bwmc.org.tw

สรุป ผู้เขียนสังเกตเปรียบเทียบได้ว่ากิจกรรมขององค์กรนี้ช่างคล้ายกับ รูปแบบการทำงานของ “องค์กรสันตโศกในไทย” มากทีเดียว และยังเป็นตัวอย่างคำตอบให้กับคนที่ชอบถามเพื่อไว้ว่า ถ้าหากผู้ก่อตั้งตายไปแล้ว องค์กรนั้นๆ จะไปรอดไหม? เพราะองค์กรผู้จื้อกำลังพิสูจน์ตัวเองให้เห็นอยู่ว่า แม้ท่านผู้นำฝ่ายสงฆ์จะละร่างไปแล้ว การขยายงานก็ยังคงมีออกไปได้เรื่อยๆ (ครั้งล่าสุด ที่ไปเยี่ยมชมได้เพิ่มร้านขายอาหารเจไว้สารพัดอีก ๑ ร้าน และร้านหนังสือธรรมะอีก ๑ ร้านที่ใกล้กับตึกที่ทำการเดิม)

๔.๑๑ องค์กรอีกวันเต้า (1-guan-Tao)

ประวัติการก่อตั้ง ต้นกำเนิดหลักคำสอนมาจากจีน(แผ่นดินใหญ่) มีความผสมผสาน ดึงเอาธรรมะจากหลายศาสนามาขมวดเป็นหลักปฏิบัติ (โดยเฉพาะพุทธและเต๋า) เป็นตัวอย่างที่มีการปฏิรูปหลักการโบราณให้เข้ากับสมัยใหม่ เตียบโตเป็นองค์กรบริหารเผยแผ่หลักปฏิบัติ

ในได้หัวหน้าจนมั่นคง และยังส่งบุคลากรไปเผยแพร่ต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีกองทุนคัดคนจากต่างประเทศส่งกลับมาอบรมด้านคุณธรรมที่ได้หัวหน้าอีกด้วย เน้นการดำเนินชีวิตตามคติจีนโบราณ โดยเฉพาะ**ปลุกเร้าให้สมาชิกหันมากินเจอย่างได้ผลไปทั่วโลก** อีกทั้งมีชื่อเสียงในการ**ตั้งร้านอาหารเจ** อำนวยความสะดวกให้ผู้อยากถือศีลกินเจ มีอาหารที่มีรสชาติและรูปแบบใกล้เคียงเนื้อสัตว์ ช่วยให้ผู้เริ่มฝึกพราจากเนื้อสัตว์มีสิ่งทดแทนได้ดี

สรุป ที่ผู้เขียนต้องการที่จะรายงานเกี่ยวกับองค์กรอี๊กัวนเต้า เป็นพิเศษก็เพราะว่า แต่เดิมไม่ได้รับการรับรองจากรัฐบาลได้หัวหน้า แต่เมื่อเผยแพร่มานานวันเข้า แล้วมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในที่สุดก็ได้รับการประกาศเป็นองค์กรที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ส่วนเรื่องที่องค์กรมีหลักคำสอนคละไปด้วยหลักธรรมของหลายศาสนา จนบางครั้งเป็นประเด็นถกเถียงกันในวงการศาสนาว่าอี๊กัวนเต้าควรนับเป็นพุทธหรือไม่นั้น ผู้เขียนขอข้ามไปก่อน จุดเด่นดีที่อยากยกย่ององค์กรนี้ไว้ก็คือ อี๊กัวนเต้า เป็นพลังศรัทธาที่ทำให้คนรุ่นใหม่หันมากินเจ มีระบบสร้างคนเพื่อเป็นอาจารย์สอนธรรมะ มีตำราศึกษาธรรมะที่เน้นเหตุผลต้นกรรม ทำให้คนกลัวบาป-เพิ่มบุญ และมีเครือข่ายทำกิจกรรมดึงดูดให้เข้าเป็นสมาชิกอย่างเข้มแข็ง เปิดร้านอาหารเจ ผลิตรสอาหารเจแปลกๆ ป้อนสู่ตลาดอาหารเจไปทั่วได้หัวหน้าและทั่วโลกแล้ว

เว็บไซต์ที่ติดต่อได้คือ [www. 1-guan-tao.org.tw](http://www.1-guan-tao.org.tw)

หมายเหตุ

ความจริงยังมีองค์กรพุทธใหม่ๆเกิดขึ้นได้ฟ้าได้หัวหน้าอีกมากมาย ที่ผู้เขียนไม่อาจนำมาเขียนเสนอในที่นี้ได้หมด โดยเฉพาะ

๑. บทบาทของพุทธ “นิกายวัชรยานสายทิเบต” ที่กำลังหยั่งราก ลึกลงในสังคมได้ทั่ววัน ภายใต้การนำเข้ามาของท่านทะไลลามะองค์ที่ ๑๔ (และเป็นพุทธสายที่มีชาวตะวันตกสนใจมากที่สุดในปัจจุบัน เพราะ ท่านทะไลลามะมีเรื่องราวทั้งด้านการเมืองระดับประเทศเกี่ยวกับ เอกราชของทิเบต ด้านบุคลิกส่วนตัวของท่านที่มีพลังเมตตา-กรุณา- เสียสละจนเป็นที่กล่าวขานไปทั่วโลก และยังมีงานเขียนเป็นสารระ ธรรมอีกนับสิบเล่มที่แปลเป็นภาษาต่างๆและมีผู้สนใจซื้อหาติดตาม อ่านอยู่ทั่วโลกเช่น The World of Tibetan Buddhism, The Four Noble Truths ฉบับแปลจีน, 慈悲心·菩薩行 อธิสรภาพในการลี้ภัย- อดตชีวประวัติล่าสุดขององค์ทะไลลามะ)

๒. และบทบาทการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างพุทธมหายานกับ พุทธเถรวาทในไทยทั้งด้านธรรมยุติและมหานิกาย ก็กำลังเพิ่มความ เข้มข้นในการแลกเปลี่ยนโดยเฉพาะการจับมือกันระหว่างองค์กร ฝากวงชานกับวัดพระธรรมกาย ฝากวงชานกับฝ่ายธรรมยุติไทย ฝากวงชานกับมหาจุฬาฯ (วัดมหาธาตุ) ของไทย หรือระหว่างวัด กวงเต๋อชื่อของท่านจิ้งซินมหาเถระฝ่ายใต้หัวกับมหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ในด้านความร่วมมือผลิตบัณฑิตที่จะมี ความรู้ทั้งด้านเถรวาทและมหายานไปพร้อมกัน เป็นต้น ซึ่งกิจกรรม เหล่านี้ล้วนเป็นนิมิตดีที่องค์กรคุณธรรมต่างๆ เริ่มมีความพยายามที่จะ ยื่นมือออกไปทำงานจรจรลงคุณธรรมร่วมกันภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ที่กำลังแปรสภาพโลกนานาประเทศให้เหลือเป็นเพียงแค่ครอบครัว เดียวกันอยู่ทุกวันนี้

ประมวลขอบข่ายงานและสื่อของแต่ละองค์กร

ชื่อองค์กร	มีขงทิว บริหาร	ผลิตสื่อ เผยแพร่ เอง	มีสถาบัน มหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัย	มี โรงเรียน เด็ก	สาขาต่าง ประเทศ	สื่อ เด็กเล็ก	บรรเทา สาธารณภัย	จัดค่าย อบรม ปฏิบัติธรรม	มีเว็บไซต์ ติดต่อย่ง
๑. นีอจี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
๒. ฝอกลงชาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
๓. ฝากูชาน		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
๔. จงโถชาน		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
๕. ท่งจิ่งคง	✓	✓			✓	✓		✓	✓
๖. ท่งหนัท้าว	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓
๗. หลิ่งจิวชาน		✓			✓	✓		✓	✓
๘. เยวี่ยนกวง		✓	✓					✓	✓
๙. กิกษุณี		✓	✓			✓		✓	✓
๑๐. ฝูจื่อ		✓	✓	✓		✓		✓	✓
๑๑. อี้กั้วนเต้า		✓		✓	✓	✓		✓	✓

สรุปท้ยบท

อจกกล่าวได้ว่ ักระบวนการปลุกฝิ่งคุณธรรมของคนไต้หวัน ได้วิวัฒนาการไปถึงขีดสูงสดุ เป็นทั้งการร่วมรวมพลังแห่งวัฒนธรรม จินโโบราณในอดีต และพลังปฏิรูปตีความหลักธรรมโโบราณให้เข้ากับยุค สมัยปัจจุบันของศาสนบูรุษในยุคนี ทำให้กระบวนการปลุกฝิ่งคุณธรรม ของไต้หวันยังคงได้รับความนิยมอย่างสูงดุจการผลิตสินค้าใหม่ ๆ ออก มาป้อนตลาดโลกแล้วได้รับการตอบรับอย่งดี ซึ่งเป็นมิติที่สวนทางกับ กระแสความเสื่อมคาลงไปขงองค์กรคุณธรรมในหลายประเทศ ที่ไม่ ปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง กลายเป็นทรากประวัติศาสตร์ที่ไว้ บทบาทในการขับเคลื่อนคุณธรรมไปอย่งน่าเสียดาย

ถือได้ว่ ไต้หวัน ประสบความสำเร็จทั้งทาง**ด้านเศรษฐกิจ** (มีสินค้าขงไต้หวันวางอยู่ในตลาดโลกมากมาย) และ**ด้านคุณธรรม** (มีความสนใจจากนานาประเทศที่จะไปดูงานขงองค์กรคุณธรรมเหล่านี้

หรือส่งคนไปฝึกอบรมที่ได้ห้วน หรือขอเป็นส่วนหนึ่งของอุดมการณ์ระหว่างชาติ (คล้ายขอซื้อลิขสิทธิ์เป็นเพื่อนชายด์ทางธุรกิจ) โดยจัดตั้งเป็นสาขาย่อยขององค์กรคุณธรรมเหล่านี้ไปทั่วโลก โดยลักษณะนี้ **ได้ห้วนกลับได้รับการยกย่องชมเชยยิ่งกว่าการเป็นแค่ประเทศหนึ่งในองค์การสหประชาชาติด้วยซ้ำ** และด้วยวิธีใช้คุณธรรมเป็นตัวบุกเบิกไปก็ไม่ถูกต่อต้าน หรือติกรอบทางการเมืองหรือศาสนาแต่อย่างใด เพราะองค์กรคุณธรรมเหล่านี้ โดยเฉพาะฉือจี้ จะไม่มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องผลประโยชน์ทางการเมือง ทำให้ประตูของประเทศต่างๆ เปิดกว้างสำหรับแนวอุดมการณ์นี้

ได้ห้วนจึงไม่ใช่เป็นสิ่งมหัศจรรย์ของโลกเฉพาะด้านเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างรวดเร็วเท่านั้น แต่เป็น**สิ่งมหัศจรรย์ด้านศาสนา**ที่ปฏิรูปข้อจำกัดทางศาสนาที่เป็นอุปสรรคของความร่วมมือในแง่ต่างๆ ได้อย่างดี เช่น

- ได้ห้วน ไม่มีปัญหาว่า จะบวชผู้หญิงได้หรือไม่แบบไทย
  - ไม่มีปัญหาว่า นักบวชชายทำงานกับนักบวชหญิงไม่ได้
- ซ้ำทำงานร่วมกันได้อย่างมีระเบียบวินัยกับมีประสิทธิภาพมากด้วย และมีปัญหาน้อยด้านความกดดันทางเพศ ไม่มีชาวคัตรีระหว่างพระกับสึกามากมายอย่างเมืองไทย (ไม่ใช่ว่าได้ห้วนไม่มีปัญหานี้เลย แต่เขามีวัฒนธรรมการใช้สื่อที่เหมาะสมกว่าด้วย)
- ไม่มีปัญหาด้านการตีความภาษาบาลี-สันสกฤตจากคัมภีร์พระไตรปิฎกแบบไทย โดย**องค์กรฉือจี้** เป็นตัวอย่างที่ข้ามไปถึงจุดที่เป็นภาคปฏิบัติด้านการให้การช่วยเหลือ ด้วยความจริงใจ จนกระทั่งชนะใจศาสนิกต่างศาสนาได้อย่างดี ทั้งๆ ที่มีความแตกต่างกันด้านภาษา-วัฒนธรรม-ความยึดติดในทางศาสนา
  - ไม่มีปัญหาด้าน **“ทำงานเป็นทีมไม่เป็น”** แบบคนไทย

(ปัจจุบันคนไทยก็มีแนวโน้มที่ดีขึ้น แต่จะดีกว่านี้มาก ถ้าได้เจาะวิจัยศึกษาได้หวั่นในประเด็นนี้ให้มากกว่านี้) เป็นต้น

ขออนุญาตกล่าวชื่นชมว่า ปัจจุบัน องค์การพุทธได้หวั่น ได้กลายเป็น **โชว์รูมตัวแทนของพุทธศาสนา** ที่เติบโตใหญ่ขึ้นไปทาบรัศมีกระทบไหล่ องค์การต่างศาสนาอย่างไม่อาจดูแคลน เปรียบเทียบได้กับถ้าตะวันตกมี **รถเบนซ์** ทางตะวันออกก็มี **รถเล็กซ์** ของญี่ปุ่นมาทาบรัศมีแล้ว และมีแนวโน้มที่จะแข่งหน้าในอนาคตด้วย เพราะมีระบบบริหารที่เป็น **ธรรมรัฐ** เป็น **สาธารณโภคี** เป็น **บุญนิยม** เป็นการรวมตัวเชิงให้อย่างจริงจัง ไม่มีสิ่งแอบแฝง จึงเผยแผ่ออกไปได้เร็วเหมือนแสงที่สามารถส่องทะลุผ่านกำแพงกันได้อย่างอัศจรรย์ (ดังพุทธพจน์ที่ว่า การให้ธรรมทานเหนือการให้ทั้งปวง หรือ ศิลหอมทวนลมได้จริงๆ)

ดังนั้น จึงอยากจะทำให้ระวังว่า ในขณะที่เมืองไทยกำลังดีใจกับการที่สหประชาชาติให้เกียรติเลือกไทยเป็นศูนย์กลางพุทธศาสนาของโลก แต่เนื้อแท้เนื้อในยังมีปัญหาซ่อนซ่อนอยู่มากมาย เช่นระหว่างนิกายธรรมยุติกกับมหานิกายระหว่างนิกายเก่ากับลัทธิใหม่อย่างมหาเถรสมาคมกับปัญหาธรรมกาย-สันติอโศก หรือระหว่างแนวคิดว่าจะให้มีภิกษุณีในไทยได้หรือไม่? ที่ยังคาราคาซังอยู่หลายเรื่อง

ในขณะที่ได้หวั่น ซึ่งเป็นเพียงเกาะเล็กๆ กลับมีการสร้างพลังเครือข่ายขององค์กรพุทธขึ้นมารอวันชิงแชมป์ โดยเฉพาะมีการปรับปรุงด้านเนื้อหามากกว่ามีแค่รูปแบบ มีการปฏิรูป เปลี่ยนแปลง กรอบความคิด วิธีการ ปรับปรุงคุณภาพบุคคลากรอย่างจริงจัง จนมีครบทั้งพุทธบริษัทสี่ ในขณะที่ไทยยังต้องถกเถียงเรื่องความแตกต่างด้านแนวคิดไปอีกนาน หรือเรื่องภิกษุณี ก็จะต้องรอการพิสูจน์งานกลุ่มของภิกษุณีธรรมานันทาและคณะว่าจะรุ่งเรื่องจนเป็นที่ยอมรับในสังคมไทยสักเท่าใด **ในขณะที่ได้หวั่นเขาจบปัญหาเหล่านี้ไปนานแล้ว** โดยไปไกล

ถึงขั้นที่ว่า มีอิสระทางความคิดและการปฏิบัติ **ไม่มีองค์กรใดองค์กรหนึ่ง** ไปตัดสินว่าใครถูกใครผิด ถึงขนาดมีรัฐธรรมนูญออกมารับรอง **ความมีเสรีภาพด้านการเลือกนับถือศาสนา** และมีการบังคับใช้อย่างเป็นธรรมกับทุกฝ่ายมากกว่าบ้านเรา (เมืองไทยก็มีบทบัญญัติมาตรา นี้ในรัฐธรรมนูญ แต่ในทางปฏิบัติยังมีความสับสนไม่ลงตัวในการให้เสรีภาพด้านนี้อยู่พอสมควรทีเดียว)

สุดท้าย **ผู้เขียนอยากจะประกาศให้โลกรู้ว่า** ในขณะที่โลกกำลังผจญกับปัญหาการก่อการร้าย ชนิดฆ่ากันตายแบบคาร์บอมบ์ ระเบิดตัวเองตายตาม ล้างแค้นจองเวร ฯลฯ แต่ที่อีกซีกโลกหนึ่งคือไต้หวัน กลับเกิดมีขบวนการองค์กรพุทธมหายานที่มีทั้งพลังอุดมการณ์ทั้งประสบการณ์ทั้งความรู้ความสามารถ ทั้งพลังความเสียสละด้านร่างกาย แรงทรัพย์ ก่อรูปเป็นวัฒนธรรมองค์กร เป็นวัฒนธรรมศาสนาสูงถึงขั้น **“เห็นทุกชีวิตเป็นเพื่อนร่วมทุกข์เชื่อว่าต่างมีเชื้อพุทธะรอการบรรลุธรรมในอนาคตร่วมกัน”** ขออย่าว่า **“ร่วมกัน”** เพราะพุทธมหายานเชื่อว่า **“การบรรลุไม่ใช่การบรรลุแบบโดดเดี่ยวตัวคนเดียว** ในป่า ในถ้ำ ในห้องเก็บตัว แต่เป็นการบรรลุที่ต้องออกไปปฏิบัติธรรมท่ามกลางความทุกข์ยากของเหล่าเพื่อนมนุษย์ แล้วเข้าไปช่วยให้เขาได้พบความสุขด้วยกัน ไปพร้อมกัน โดยไม่แบ่งแยกชนชั้นคนสัตว์ ถือว่าสรรพชีวิตล้วนเป็นเพื่อนร่วมโลกที่จะมาร่วมเกื้อกูลกัน ช่วยกันสร้างสังคมแห่งความสุข สร้างสังคมแห่งการไม่เบียดเบียน โดยไม่รอ (ความช่วยเหลือจากรัฐ) ไม่หวัง(หลังตาย) แต่ลงมือช่วยกันวันนี้ ในโลกที่มีปัญหาวิกฤตอยู่ในขณะนี้กันเลย”

บทที่ ๕

คุณลักษณะดีเด่น ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวใต้หวัน

สาเหตุที่ผู้เขียนเลือกที่จะเสนอหัวข้อนี้เป็นลำดับท้ายๆ เพราะผู้เขียนพบว่า คุณลักษณะดีเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวใต้หวันนั้น เป็นผลล้นกรองมาจากเป้าหมายทางสังคมที่มีพลังศาสนา การเมือง การเศรษฐกิจ และพลังธรรมชาติ เป็นเหตุปัจจัยหลอมรวมให้เกิดขึ้นอย่างยากที่จะแยกออกจากกันได้

ดังนั้น หากท่านได้อ่านรายงานนี้มาตามลำดับ ก็พอจะเห็นที่มาภูมิหลัง สาเหตุ ก่อนที่จะผุดออกมาเป็นผลคือ คุณลักษณะดีเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวใต้หวันในบทนี้นั่นเอง

นอกจากที่เราได้เห็นภาพรวมโดยคร่าวๆ เกี่ยวกับคุณลักษณะดีเด่นเป็นเอกลักษณ์ของชาวใต้หวันหลายประการแล้ว เช่น ความกล้าที่จะเผชิญกับอุปสรรคทุกประเภท ความเป็นนักต่อสู้กับปัญหา (เหล่านี้เป็นคุณลักษณะในเชิงรุก-แข็งกร้าว บุคลิกกับเครื่องคิดขวาง) หรือความมีมารยาทสังคม บุคลิกของพ่อค้านักธุรกิจที่อ่อนน้อม-ทักทาย-

บริการ ความมีน้ำใจ (ซึ่งเป็นคุณลักษณะในเชิงรับ-อ่อนโยน มีความเมตตา กรุณา โอบอ้อมอารี) แล้ว ยังมีข้อมูลทางเอกสารที่สรุปลักษณะคน ได้หัวนไว้หลายชิ้นเป็นข้อเปรียบเทียบ ดังนี้

๑. ข้อมูลจาก เว็บไซต์

www.gmu.edu/org/chinese/taiwan.htm

กล่าวถึงคุณลักษณะสำคัญที่สุดของคนได้หัวน คือ

๑.๑ เป็นคนจริงจัง โดยเฉพาะในเรื่องที่ชอบหรือสนใจ (passion = very strong interested in it and like it very much)

๑.๒ เป็นมิตร สุภาพต่อผู้อื่น และพยายามแก้ปัญหาโดย กำหนด ข้อตกลงร่วมกันและหลีกเลี่ยงการทะเลาะเบาะแว้ง (amicability = being pleasant and polite to other people and trying to solve problems by agreement and without quarrelling = friendly)

๑.๓ มีความเพียร ทำงานหนัก ด้วยความรอบคอบ (and diligence = careful and conscientious hard work = effort)

๒. ข้อมูลจาก เว็บไซต์

www.taipeitimes.com/News/edit/archives/๒๐๐๔/๐๓/๑๔/๒๐๐๓๑๐๒๔๒๔

ข้อมูลดังต่อไปนี้อธิบายบุคลิกภาพของคนได้หัวนรุ่นใหม่ :
คนได้หัวนเป็น

๒.๑ คนประหยัด (more frugal)

๒.๒ ตื่นตัว (alert)

๒.๓ เป็นนักอุตสาหกรรมมากกว่าคนจีนแผ่นดินใหญ่

(and industrious than the Chinese)

คนไต้หวันมีบุคลิกภาพเป็นคนที่

๒.๔ “ต้องทำได้” “ต้องหาหนทาง (ทำ แก้ปัญหา พัฒนา) ได้” “ไม่มีปัญหา” (the “can-do”, “we’ll find a way”, “no problem”)

๒.๕ มีความคิดเชิงบวก ไม่ค่อยปฏิเสธ ชอบ say yes (affirmative mindset)

๒.๖ หัวเราะให้ตนเองได้ง่าย (the easy laughter at themselves)

๒.๗ อ่อนน้อมถ่อมตน แม้ทำเรื่องเล็กๆ ก็ทำอย่างมีจุดมุ่งหมาย และอุทิศตน (the humility to do the small things with sense of dedication and purpose;)

๒.๘ มีความสามารถในการตัดสินใจ และการจัดการในภาคปฏิบัติต่างๆ และด้านธุรกิจ (the common sense when it comes to practical and business matters;)

๒.๙ มีความเชื่อมั่นเป็นอย่างมากต่อเรื่องความยุติธรรม และซื่อสัตย์ (the strong belief in fairness and honesty;)

๒.๑๐. มีความกระตือรือร้นต่อการพัฒนาเทคโนโลยี (the enthusiasm for technology;)

๒.๑๑ มีความเชื่อในการแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสงบ โดยการต่อรองโดยตรง และเป็นส่วนตัว (the belief in peaceful resolution of disagreements through private and direct negotiation;)

๒.๑๒ มีปฏิสัมพันธ์กับคนทั่วโลก (the sense of interconnectedness with the world;)

๒.๑๓ แสดงโลกทัศน์ส่วนตัวและความรู้สึกแบบเปิดเผยตรงไปตรงมา (and the straightforward openness in expressing their views and feelings, which is so refreshing to find in Asia.)

ขอมูลจากหน่วยงานของนิตยสาร “ประวัติศาสตร์” ของไต้หวัน ที่มีบทวิเคราะห์ที่อิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับคุณลักษณะของคนไต้หวัน ที่เชื่อมโยงกับพัฒนาการของสังคมไต้หวันว่าจิตสำนึกที่เป็นคุณสมบัติพิเศษของคนไต้หวันคือ

๑. ไม่พอใจสภาพการณ์ปัจจุบัน กล้าหาญวิจารณ์

คนไต้หวันมีพื้นฐานอพยพมาใหม่ จึงไม่ยอมรับการบีบบังคับ ควบคุม มักจะแสดงด้านจิตใฝ่ว่าต้องสู้ถึงจะชนะ ด้วยบทบาทการต่อต้าน-ต่อสู้มาตลอดจากยุคอดีตจนถึงวันนี้และการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของไต้หวันในปัจจุบัน เป็นเหตุเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง

๒. เป็นตัวของตัวเอง รักอิสระ พึ่งพาคนอื่นให้น้อยที่สุด

ความที่เป็นชาวอพยพมาใหม่ต้องเผชิญกับสิ่งไม่รู้ในโลกใหม่ การพลัดพรากจากจีนแผ่นดินใหญ่ ห่างไกลญาติมิตร ถูกขวางกั้นด้วยทะเลใหญ่ ยากที่จะพึ่งพาทรัพย์สินดั้งเดิม ดังนั้น การจะดำรงอยู่ในแผ่นดินไต้หวัน ไม่ว่าจะเป็นการบุกเบิกไถ่град การเกษตร การทำธุรกิจกิจการใหญ่ย่อย การก่อสร้างสร้างศาลเจ้า วัดวาอาราม ล้วนต้องพยายามหาพันธมิตรหาพวกไว้โดยมีเป้าหมายที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกัน ประชาชนก็เลยต้องเข้าร่วมตัวกันเป็นองค์กรสหพันธ์หรือเป็นกลุ่มก้อน เพื่อต่อสู้กับผู้รุกรานมาโดยตลอด ตราบมาจนถึงยุคเศรษฐกิจไต้หวัน ทะยานโลด อุตสาหกรรมธุรกิจใหญ่น้อยจึงกลายเป็นพลังส่วนประกอบที่สำคัญ ใครๆ ก็อยากจะไต่เต้าไปเป็นเจ้าของบริษัท ก็เพราะมีความ

เป็นมาด้วยเหตุฉะนี้แล

๓. ภาระที่จะทะยานไปข้างหน้า ทั้งที่รู้ว่าเสี่ยงและรู้สึก ไม่สบายใจ

จิตใจของผู้อพยพที่ข้ามน้ำข้ามทะเลมา เผชิญกับความไม่รู้และโลกใหม่ที่ต้องทั้งอดอยากทั้งอดกลั้น มัวจมอยู่ในภาวะจิตที่ไม่มีมโนภาพแห่งความเจริญรุ่งเรืองในอนาคต กลัวลำบากนั้นนี้ คงไม่รอดหากไม่ใช่คนที่รู้จักกระตุ้นความกระหายไขว่คว้าความสำเร็จของตนขึ้นมาลุยไปข้างหน้า ลำบากเสี่ยงก็ต้องบากบั่นฝ่าฟันไป คงยากที่จะพัฒนามาถึงวันนี้ได้ได้ การที่หลายปีที่ผ่านมา คนใต้หวันมักถูกประณามว่ากลายเป็นคนขี้โลก ขี้พินัน ชอบแก่งแย่งแข่งขัน ก็เพราะมีส่วนสัมพันธ์กับเรื่องเหล่านี้อย่างใกล้ชิด

๔. ไม่ปลอดภัย เอาใกล้ๆ เฉพาะหน้า อารมณ์รุนแรง ชาต น้ำหนักของความคิดเหตุผล

หลังจากผู้อพยพมาถึงใต้หวัน มีความเปลี่ยนแปลงแปรสภาพมากไป จึงไม่มั่นใจกับอนาคตที่ไม่แน่นอน จิตใจสะสมไว้ด้วยความรู้สึกที่ไม่ปลอดภัย แรงงานหวังประโยชน์เฉพาะหน้าไว้ก่อน สภาพการณ์แบบทำตามสัญชาตญาณเหมือนผึ้งแตกรัง จึงกลายเป็นเรื่องธรรมดาอย่างมาก ใครๆ ก็ทำกัน สภาพจิตที่ไม่ลงตัว มองใกล้ตัวไว้ก่อนเช่นนี้ ทำให้จิตใต้สำนึกของคนใต้หวัน มีความคาดหวังที่จะโยกย้ายไปที่อื่นอีกบวกกับช่วงหลังนี้ การเดินทางระหว่างประเทศสะดวกสบาย จะเลือกอพยพไปประเทศไหนก็ง่ายกว่าแต่ก่อนมาก ดังนั้น จึงมีคนใต้หวันเคลื่อนย้ายไปอยู่ในสหรัฐอเมริกา แคนาดา ยุโรป นิวยอร์ค และล่าสุดคือญี่ปุ่น

๕. ลักษณะสองหน้าของผู้ที่เพิ่งจะอพยพไปตั้งถิ่นฐานใหม่ (เหยียบเรือสองแคม)

กล่าวคือ หลังจากตัดสินใจอพยพมาตั้งรกรากในไต้หวันแล้ว พอหวนคิดถึงอดีต ก็จะทำให้เกิดความคิดเห็นที่รุนแรงในสภาพปัจจุบัน และเรียกร้องหาความมั่นคงเพื่อให้ใจสงบเป็นเป้าหมาย

๕ ลักษณะข้างต้นนี้ ทำให้เห็นได้ชัดถึงที่มาของประวัติศาสตร์ การพัฒนาแบบไต้หวัน แม้ว่าดูจะมีเรื่องปะทะขัดแย้งกับเกาหลีฟิลิปปินส์ และกระแทงจีนใหญ่เรื่อยมา แต่ก็นับว่า ไต้หวันเป็นเขตพัฒนาที่มีความมั่นคงรุ่งเรืองแห่งหนึ่งแล้ว

ระหว่างปี ค.ศ. ๑๘๙๗-๑๙๐๕ บาทหลวงโฮ่วเถิงชินที่มารับหน้าที่ในไต้หวัน ได้วิจารณ์ลักษณะคนไต้หวันไว้ว่า **โลกทรพย์สิน กลัวตาย รักหน้าตัวเอง**

ด้วยลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของคนไต้หวัน เช่นนี้ จึงกลายเป็นภายในประเทศมีการปะทะกันไม่ขาดสายและก็สามารถกล่าวได้ว่าเป็นเหตุหลักให้ไต้หวันก้าวไปข้างหน้าไม่สิ้นสุด

(ผู้เขียนรายงานวิจัยฉบับนี้ เป็นศาสตราจารย์ด้านวิชาประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยวัฒนธรรม)^{๖๖}

อย่างไรก็ตาม จากประสบการณ์ของผู้เขียนโดยตรงที่อยู่คลุกคลีกับคนไต้หวัน มากกว่า ๕ ปีแล้ว มิม่มองที่เจาะลึกในมิติอื่นๆ มาเสนอให้พิจารณา ดังนี้

๖๖. จากบทความภาษาจีนเรื่อง ลักษณะของคนไต้หวันและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เขียนโดย อี้่นจางอี่ (尹章義) ศาสตราจารย์ด้านวิชาประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยวัฒนธรรม ตีพิมพ์ในนิตยสารรายเดือน Historical Monthly (中華民國九十三年十月五日) ตอนที่ ๒๐๑

คุณลักษณะของคนได้หวั่น ๑๕ ข้อ

๑. กล้าใช้จ่าย หมุนเวียน ไม่กักตุน ทำให้ระบบเศรษฐกิจได้หวั่นมีอัตราหมุนรอบที่ก่อเกิดเป็นปริมาณเพิ่มพูนเฉลี่ยรายได้ไปทั่วถึง และสร้างประสิทธิภาพผลิตซ้ำ เพิ่มค่าทั้งทางความเชื่อใจ สมรรถภาพ แก่จิตใจชาวได้หวั่นอย่างมหาศาล เรียกว่า **เป็นคนกล้าได้กล้าเสียจริงๆ**

๒. **การให้เกียรติสูงต่อสตรี** โดยความต่างเพศไม่ใช่ความจำกัดทางวัฒนธรรมหรือตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ มีตัวอย่างทั้งทางการเมือง (รองประธานาธิบดี เป็นผู้หญิง) การเศรษฐกิจ และแม้ทางศาสนา (โดยเฉพาะภิกษุณีในพุทธมหายานมีมากกว่าฝ่ายภิกษุ)

๓. **มีความคิดสร้างสรรค์** คิดค้นประดิษฐ์นวัตกรรม (ใหม่ ๆ) ออกมาสู่ตลาดสินค้าโลกตลอดเวลา

๔. **มีความซื่อตรง ซื่อสัตย์** รับผิดชอบต่อผลงานที่จะนำออกสู่สายตาชาวโลก

๕. **มีความตื่นตัวทางการเมือง** ความมีส่วนร่วม ความใจกว้าง สปิริตนุกกีฬา รู้แพ้ รู้การสมานเพื่องานก้าวหน้า

๖. **มีความฮึกเหิมมุ่งสร้างสรรค์สังคมประเทศจากความยากจนสู่ความมั่งคั่ง** ด้วยความอุตสาหะบากบั่น ประกอบกับการทุ่มเทวางแผนทางสังคม ทั้งการศึกษา สาธารณูปโภค จนแทบเรียกได้ว่าเป็นประเทศที่สร้างจากปูนซีเมนต์

๗. **มีความเคร่งครัดในระเบียบเพื่อสังคม** และ ความเคารพในกฎจราจร ต่างคนต่างทำหน้าที่ของแต่ละหน่วยในสังคม รู้สึกรับผิดชอบต่อในฐานะที่ต่างก็เป็น “หน่วยมดงาน” ที่จะรังสรรค์ให้สังคมได้หวั่นพัฒนาขึ้นทัดเทียมนานาประเทศ

๘. **มีความสำนึกในเรื่องเวลาสูงมาก** เช่นมีความตรงต่อเวลา คนได้หวั่นจะให้ความสำคัญกับเรื่องเวลาที่นัดหมาย หากขัดข้องหรือ

ไปไม่ทันนัด ซึ่งทำให้ผู้อื่นต้องรอแล้ว ต้องรีบโทรศัพท์หรือติดต่อไปบอกล่วงหน้า จึงจะนับว่าเป็นผู้มีมารยาท เพราะในสังคมเมืองของไต้หวันทุกอย่างถูกกำหนดไว้เป็นราคาที่สูงขึ้นอยู่กับเวลามากน้อยด้วย เช่น การจอดรถในเมือง ทุกแห่งจะขีดกรอบไว้เพื่อเก็บค่าจอดเป็นรายชั่วโมง (โดยจะมีพนักงานรัฐมาตรวจนับและให้ใบเสร็จไว้เพื่อไปจ่ายตามร้านสะดวกซื้อต่อไป) หรือความหมุนไปของเวลาในแต่ละชั่วโมงของวันนั้นๆ ย่อมหมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่ต้องปรับตัวตามด้วยเช่น ในแต่ละวันอากาศในไต้หวันจะมีความเปลี่ยนแปลงสูงมาก ดังคำกล่าวที่ว่า **“หนึ่งวันมีสี่ฤดู”** รายการพยากรณ์อากาศทางโทรทัศน์จึงมีประสิทธิภาพสูงที่จะบอกล่วงหน้าว่า ให้เตรียมพร้อมสำหรับอากาศอย่างไรในยามเช้า-ยามบ่าย-และยามค่ำ เป็นต้น และยังสามารถพยากรณ์ล่วงหน้าไปได้ถึงหนึ่งสัปดาห์ได้อย่างใกล้เคียงอีกด้วย (อุปกรณ์การตรวจเช็คสภาพอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาของไต้หวันล้ำหน้ากว่าของไทยมาก ผู้ชมรายการโทรทัศน์จะสามารถเห็นภาพความแปรปรวนของกระแสลมทิศทางที่ลมจะพัดไป ความเข้มบางของกลุ่มเมฆ) ทำให้คนไต้หวันสามารถที่จะวางแผนการทำงานในแต่ละวันแต่ละอาทิตย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพผลสูง

๙. **มีความอ่อนน้อม ขยันศึกษาใฝ่หาความรู้เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของสังคม** อยู่ตลอดเวลา โดยไม่หยุดนิ่ง สืบทะยานออกไปทั่วโลก เพื่อสะสมประสบการณ์ ความรู้ เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะนำกลับไปสู่มาตุภูมิเดิม แล้วประยุกต์พัฒนาจนกลายเป็น สินค้าของชาวไต้หวัน นำสู่การประชันแข่งขันกับสินค้าทั่วโลกได้ในระดับแนวหน้าโดยมีความถ่อมตนที่เสนอสินค้าของไต้หวันในระดับที่ไม่สูงจนติดเพดานราคาอย่างสินค้าเยอรมัน ญี่ปุ่น

๑๐. **มีความเคารพในคุณค่าของความเป็นคน** กรณีศึกษาคือ

เรื่องการให้เกียรติของคนในรถที่มีต่อคนเดินเท้า-คนข้ามถนน สิ่งนี้คนไทยคงไม่ค่อยเชื่อว่า คนได้หัวนเดินข้ามถนนจะไม่สนใจรถคนขับรถต้องคอยเบรค คอยหลบตนเอง และก็ไม่มีใบแตรไล่คนเดินที่อยู่ข้างหน้า (นี่เป็นส่วนใหญ่ในสังคมเมือง) ผู้เขียนสันนิษฐานว่าคงเป็นเพราะหากชนคนเข้าไปแล้ว คนขับรถต้องเจอการเอาเรื่องแบบหัวชนฝา และการบังคับใช้กฎหมายในได้หัวนมีความยุติธรรมสูง สื่อมวลชนก็ตามซุดคู้ย ก็เลยทำให้คนขับรถกลัวมีเรื่องแล้วไม่จบง่าย ลู้ขับอย่างสุขุมระวังไว้ดีกว่า

๑๑. **มีความอดทนต่อภัยธรรมชาติ** (ทั้งพายุ แผ่นดินไหว ที่มีประจำทุกปี ปีละหลายครั้ง) และมีความเตรียมพร้อมรับทุกสภาพ

๑๒. **มีความอนุรักษ์ถนอมวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิม** ของชนเผ่า ทั้งด้านการตีหมา การกิน การแพทย์จีน การศึกษาแนวขงจื้อ เหล่าจื้อ (เช่น บทอาขยานท่องจำดีจื้อดู่ย คัมภีร์ เหลี้ยวผานาฯ)

๑๓. **กล้าเชื่อว่า ทุกคนมีรากฐานเป็นคนดี** อนาคตมีทิศทางสู่สังคมร่มเย็นเดียวกันได้ คนได้หัวนจะมีค่านิยมและคำสอนให้มองทุกคนมีความเป็นพุทธะอยู่ในตัว สามารถพัฒนาไปเป็นคนดี เป็นพระโพธิสัตว์ เป็นพระพุทธเจ้าได้ทุกคน แม้กระทั่งสรรพสัตว์ทั้งหลายในสากลจักรวาลนี้ ก็สามารถเปลี่ยนไปเป็นฝ่ายดีได้หมด ทำให้สังคมได้หัวนเป็นสังคมที่ให้โอกาสคนเริ่มต้นปรับปรุงตัวใหม่ได้ดีกว่าสังคมประเทศอื่นๆ มิใช่ตีตราว่าเขาจะไม่มีวันดีขึ้นไปได้เลยอย่างบางประเทศเป็นต้น

๑๔. **กล้าให้ บริจาค ทำบุญกับบุคคลและองค์กรการกุศลอย่างจริงจัง มากมาย** โดยไม่มีจิตระวางว่า จะสูญเปล่า ลิ่นเปลือง หรือจะเกิดผลเสียตามมาภายหลัง และไม่มิจิตกังวลว่า อนาคตจะไม่มีอะไรกักตุน สื่อโทรทัศน์ต่างๆ ขององค์กรพุทธมักทำสารคดีมาชื่นชมตัวอย่าง

คนได้หันที่ท่าประโยชน์ในมุมต่างๆ และกล้าทำบุญทำทานอย่างจริงจัง

๑๕. **มิจิตสำนึกโพธิสัตว์** (การสมาทานจิตใจที่เห็นผู้อื่นเป็นเหมือนญาติร่วมโลกตามแนวคิดพุทธมหายาน) ก่อให้เกิดบรรยากาศความปรองดอง ถนอมน้ำใจ ให้เกียรติและพยายามประสานร่วมมือกันภายใต้ศาสนา ชนเผ่า ที่ต่างกันได้อย่างดี ลดความขัดแย้งที่รุนแรงได้อย่างรวดเร็ว ไม่ลามปามจนกลายเป็นเรื่องใหญ่

ข้อสรุปท้ายบท

๑. แม้ผู้เขียนจะชื่นชมความกล้าหาญขององค์กรคุณธรรมในไต้หวันที่พัฒนารูปแบบการทำงานไปถึงระดับไร้กระบวนการ (อย่างเช่นองค์กรฉือจี้ ที่เน้นความรัก-ความเอื้ออาทรที่เป็นคุณธรรมสากล จนสามารถทะลุวงด้านวัฒนธรรม-การเมือง-ศาสนา เข้าไปทำงานช่วยเหลือคนชาติต่างๆ ได้ทั่วโลก) แต่มิได้หมายความว่า สังคมไต้หวันไม่มีปัญหาทางสังคม โดยความเป็นจริง ทุกคนในไต้หวันก็พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า เดียวนี้ไต้หวันเปลี่ยนไป (เปลี่ยนไป...ฮา!) เพราะหากเปรียบเทียบ ๕ ปีที่แล้วที่ผู้เขียนเพิ่งไปอยู่ไต้หวันใหม่ๆ กับวันนี้ สังคมไต้หวันมีข่าวปัญหาด้านอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ค่าความปลอดภัยในสังคมลดลงเป็นลำดับ (แต่หากเทียบกับเมืองไทยแล้ว เขาก็ยังดีกว่าบ้านเราหลายเท่าตัว..ตรงนี้ยังไม่ได้หาสถิติมารับรอง) แต่เมื่อเป็นคนไต้หวันที่มีลักษณะพิเศษประจำชาติคือ **“เปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาส”** องค์กรคุณธรรมต่างๆ ในสังคมจึงร่วมมือทำงานร่วมกับภาครัฐ ซึ่งมีกลไกประเมินสถานการณ์สังคมอยู่อย่างซมกเข้มนับเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างการส่งทอดทางวัฒนธรรม จากคนรุ่นเก่า (วัย ๖๐ ขึ้นไป) สู่นักกลาง (วัย ๔๐ ขึ้นไป) และโยนย่อยมาให้คนรุ่นนี้ (วัย ๒๐ ขึ้นไป) ที่ต้องติดตามบทบาทความร่วมมือนี้ต่อไปอย่าง

ไม่กระพริบตาว่า ได้หวันจะทำให้โลกที่งกับการแก้ไขปัญหาสังคมได้ดี
อย่างที่เคยสร้าง “เศรษฐกิจมหัศจรรย์” แบบได้หวันมาแล้วได้หรือไม่?

๒. คนได้หวันทุกวันนี่รู้สึกว่ ช่วงรุ่งโรจน์สูงสุดได้ผ่านไปแล้ว
ขณะนี้กำลังประคองตัว และพยายามปฏิรูปสังคมในหลายด้านเพื่อ
รองรับและแก้ปัญหาสังคมที่มากขึ้น ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่าย แต่เพราะที่นี้
เป็นดินแดนแห่งการเปลี่ยนแปลงมาทุกยุคทุกสมัย (ใครซ่าไม่ทันเพื่อน
ตาย! หรือไม่ก็พ่ายตรรอบไปต่อท้ายแถว รอโอกาสหน้า) และเป็นเผ่า
พันธุ์ที่ได้ชื่อว่า “โคตรขยัน” เผ่าหนึ่งในโลก (คนจีนไม่มีปัญหาบายนมุข
ข้อเกียจคร้านการงาน) จึงทำให้ทุกอย่างไม่ได้เลวร้ายเกินไปนัก เพราะ
คนจีนมีลักษณะนิสัยพึ่งตน ไม่อยากรบกวนใคร (ให้เสียชื่อเสียงศักดิ์ศรี
วงศ์ตระกูล) มาแต่ไหนแต่ไรแล้ว ยิ่งบวกเรื่องขยัน-ประหยัด-ซื่อสัตย์-
กตัญญูแบบจีนดั้งเดิม จึงเป็นพลังความล้มพันธ์ที่ียดเหนี่ยวจิตใจของ
คนในครอบครัวจีนได้หวัน รู้จักคิดหน้าคิดหลัง ยับยั้งชั่งใจ ไม่กล้าทำ
ชั่วทำเลวได้ง่าย (สังคมใดที่เชื่อใยระหว่างคนในครอบครัวขาดสะบั้น
หรือไม่ห่วงใยกันแล้ว สังคมนั้นก็ใกล้วิฤตหรือเป็นกลียุค นี่เป็นคำ
สอนที่ได้ฟังจากนักปราชญ์เมธีจีน -พระอาจารย์หลายรูปในโลก)

๓. จากที่ได้วิเคราะห์ความเป็นไปในเชิงคุณธรรมจริยธรรมใน
ได้หวัน พบว่า กระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับคนได้หวัน
แบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะคือ **โดยสมัครใจ** กับ **ไม่สมัครใจ** ผู้เขียนเห็นว่า
สังคมได้หวันมีกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม**โดยไม่สมัครใจ**
หลายรูปแบบเช่น ความบีบคั้นทางการเมือง ความลำบากจาก
โศกนาฏกรรมภัยธรรมชาติ ภาวะการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และการ
แข่งขันกันในระบบการศึกษาของได้หวันที่มีความหวังของพ่อแม่
ครอบครัวเป็นเดิมพัน ฯลฯ และมีอีกระดับที่สูงขึ้นไปคือ กระบวนการ
ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม**โดยสมัครใจ**ที่มีคนได้หวันตั้งปณิธานเป็น

โพธิสัตว์ หรือเป็นอาสาสมัครเข้าไปรวมตัวกันทำงานในองค์กรคุณธรรมต่างๆ ร่วมกันขับเคลื่อนพาทำ โดยเฉพาะเป็นการทำงานที่ไม่มี รายได้ หรือผลตอบแทน เป็นความบริสุทธิ์อย่างแท้จริง ซึ่งจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดและรักษาคุณธรรมได้ยั่งยืนกว่ากระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยการบังคับ-ไม่สมัครใจ

๔. ผู้เขียนขอคารวะหัวใจของคนใต้หวัน ที่มีความกล้าหาญ เป็นหัวใจของนักรบจอมอพยพ สถิติที่คนใต้หวันไปบุกเบิกอยู่ทั่วโลก เป็นเรื่องวิเศษระหัดได้ว่า **คนใต้หวันเป็นผู้มีศักยภาพจริงๆ** เพราะไม่เหมือนคนไทยที่ไปในลักษณะแรงงานราคาต่ำหรือไปทำงานที่คนในชาตินั้นเขาไม่ยอมทำ แต่คนใต้หวันไปแบบหาช่องทางขยายตลาดสินค้าไม่นานก็ไปเป็นเจ้าแกในประเทศนั้นเสียด้วย (ในขณะที่มีตัวเลขแรงงานไทยไปตายเพราะทำงานสร้างถนน-สะพาน-ชุดอโม่งค์ในใต้หวันมากพอที่จะสร้างอนุสาวรีย์ที่ระลึกได้แล้ว) เกาะใต้หวันจึงเสมือนเป็นโรงงานผลิตมนุษยพันธุ์นักสู้ ลุยทุกท่า แล้วใต้หวันก็ยังเป็นฐานจรวดยิงพันธุ์มนุษยเหล่านี้ส่งไปเป็นแบบอย่างแก่คนทั่วโลกด้วย

บทที่ ๖

*บทสรุปและข้อเสนอแนะที่เหมาะสมกับคนไทย
ในเชิงยุทธศาสตร์การดำเนินการสู่ความสำเร็จ
เพื่อพัฒนาคุณลักษณะ
และกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม*

บทสรุปและข้อเสนอแนะที่เหมาะสมกับคนไทยในเชิงยุทธศาสตร์การดำเนินการสู่ความสำเร็จเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ และกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม แบ่งได้เป็น ๒ ประเด็นใหญ่ๆ ดังนี้คือ

๖.๑ บทสรุประหว่างคนไทยกับคนไต้หวัน

เพราะคนรุ่นก่อนของไต้หวันมียุทธศาสตร์การพัฒนา “คน” ให้มีทั้งความสามารถควบคู่ไปกับ “คุณธรรม” อย่างสมดุลมากกว่า ๕๐ ปีแล้ว สังคมไต้หวันปัจจุบัน จึงเป็นผลของอดีตที่มีผู้มีวิสัยทัศน์บวกความพยายามอย่างยิ่งยวดของคนทุกระดับในสังคมนี้ที่มีความเข้มข้น-ความเสียสละอย่างสูงในการร่วมมือร่วมแรงกันมาโดยตลอด คุณภาพของคนในระดับปัจเจกหรือในระดับรวมกลุ่มของคนไต้หวัน (ซึ่งเป็นเพียงเกาะเล็กๆ ข้างจีนแผ่นดินใหญ่) จึงโดดเด่นขึ้นในสนามประลอง

ความสามารถของโลก ผู้เขียนจึงขออาจเอื้อมประเมินคุณลักษณะพิเศษ
ของคนได้หันมาให้พิจารณา ดังนี้

คนได้หันกับคนไทย

(๑) คนได้หันขยันกว่า

๑.๑ เพราะสภาพอากาศ ได้หันมีสภาพภูมิประเทศห่าง
จากเส้นศูนย์สูตรกว่าไทยจึงมีภูมิอากาศที่ค่อนข้างเย็นถึงอากาศหนาว
เกือบทั้งปี มีเพียงฤดูร้อนไม่กี่เดือน ทำให้คนแถบนี้ มีปกติชอบทำงาน
ขยับเขยื้อนเคลื่อนไหวให้อุ่นร้อน ต่อสู้กับความหนาวเย็น มีระยะเวลา
ทำงานต่อเนื่องได้นาน ทั้งยังได้เพิ่มปริมาณงานไปในตัว ผิดกับคนไทย
ทั่วไปที่ถูกอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเขตร้อนทำให้ขี้เกียจ ทรนร้อนไม่ได้นาน
ทำงานไม่ได้ปริมาณงานมาก ช่วงเวลางานก็สั้นกว่า

๑.๒ เพราะภัยธรรมชาติ คนได้หันจะตื่นตัวระวังภัยจาก
ธรรมชาติที่จะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทั้งปี ไม่ว่าจะแผ่นดินไหว พายุไต้ฝุ่น
อันส่งผลกระทบตามมาอีกหลายแบบคือน้ำท่วม ถนนขาด สะพาน
ชำรุด ฯลฯ คนได้หันจึงต้องเตรียมพร้อมสำหรับภัยพิบัติทุกรูปแบบ
ที่จะอุบัติขึ้นได้ทุกเมื่อ และต้องทำงานให้มากไว้เพื่อความล่มสลายที่จะ
ผุดมาเล่นงานได้เสมอ เขาจึงต้องขยันกว่าคนชาติอื่นๆ หลายเท่าแบบ
ที่ว่า ไม่ประมาทไว้ก่อน

๑.๓ เพราะมีต้นแบบคนจีนทั้งในอดีตและปัจจุบันทำให้
เห็นเป็นตัวอย่างจนกลายเป็นประวัติศาสตร์ ที่บันทึกไว้ด้วยความเคารพ
เป็นวัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิตของคนจีนทั่วโลกไปแล้ว ขึ้นชื่อว่าเป็นคนจีน
ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ได้หันหรือจีนแผ่นดินใหญ่ ก็จะมีคุณลักษณะแรกเห็น
คือ กระฉับกระเฉง กระตือรือร้น ขยันขันแข็งในการงาน การออก
กำลังกาย โดยไม่กลัวหนาวร้อนลำบาก สู้ได้ทุกสถานการณ์ หนักเอา

เขาสู้ อดทนอดกลั้น บ่มเพาะเป็นจิตวิญญาณของประชาชาติว่า คนจีนไปที่ไหนก็ไม่กลัวอดตาย เพราะเป็นคนขยันและประหยัดนี่เอง กล่าวได้ว่า “สังคมนี้ไม่มีที่นั้งให้กับคนขี้เกียจ” กิจกรรมต่างๆ ของคนจีนก็จะอยู่ในอิริยาบถยืนมากกว่านั่งหรือนอนเช่น การประชุมกิจการราชการแผ่นดิน ยกเว้นกษัตริย์จีนแล้ว ทุกคนก็จะยืนประชุมทั้งฝ่ายขุนฝ่ายบู การทำวัตรสวดมนต์ของพระสงฆ์จีน ก็จะยืนสวด ฯลฯ เรียกว่า คนจีนเลือกจะอยู่ในตำแหน่งที่เป็นฝ่ายรุก คือยืนหรือเดิน มากกว่าในตำแหน่งฝ่ายรับคือ นั่งกับนอน ด้วยวิสัยที่เป็นกระแสจิตสำนึกแบบจีนนี้เอง จึงมักจะเห็นภาพชาวภายในใต้หวันที่ผู้นำของสังคมจะออกไปทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ใกล้ชิดชาวบ้านแบบติดดิน อันเป็นทั้งการปลุกกระตุ้นให้ประชาชนมาร่วมกิจกรรมนั้นๆ พร้อมกันได้อย่างดี และยังเป็นแบบอย่างที่ว่ารณรงค์คุณธรรมความดีงามไว้ในสังคมนั้นอย่างได้ผลอีกด้วย เช่น ประธานาธิบดีเฉินสุ่ยเปี่ยนจะไปร่วมกับองค์กรมูลนิธิทำกิจกรรมถนอมสิ่งแวดล้อม เก็บแยกประเภทขยะตามชุมชนต่างๆ เป็นครั้งคราว หรือรองประธานาธิบดีหลิวชิวเหลียนก็ไปร่วมออกกำลังกายรำไท้จี้ยามเช้ากับประชาชนตามสวนสาธารณะ (ข่าวช่องASIA ตงเซินซินเหวิน ปายวันที่ ๒๑/๕/๒๐๐๕) หรือผู้ว่าฯกรุงไทเปหม่าอิงจิวก็พร้อมที่จะถลกขาทางเกงไปช่วยแก้ปัญหาหน้าท่วมหลังฝนตกกับชาวบ้านอย่างน่าเลื่อมใส เป็นต้น

๑.๔ เพราะมีนโยบายของรัฐที่มองการไกลโดยทุ่มทุนงบประมาณยกระดับคุณภาพของประชาชนทั้งประเทศมาแต่ต้น ทำให้มาตรฐานสมอง ความรู้ ความสามารถ ของคนใต้หวันมีค่าเฉลี่ยสูงในระดับแนวหน้าของโลกทีเดียว และพลอยยกระดับคุณค่าของคนในชาตินี้ให้เป็นที่ยอมรับไปทั่วโลก ซึ่งกลายเป็นต้นทุนทางสังคมที่เกิดผลดีไปทุกๆ ด้านให้กับใต้หวัน โดยเฉพาะในด้านการขยันค้นคว้า

การผลิตสินค้าใหม่ๆ ป้อนสู่ตลาดโลกได้สม่าเสมอ รวมไปถึงการขยับ
 คำนวณประมาณการล่วงหน้าด้วย

๑.๕ เพราะด้านเศรษฐกิจ คนได้หันมีความขยันทั้ง
 ด้านการค้นคว้าที่รับถ่ายทอดมาจากญี่ปุ่น อเมริกาและจีน บวกกับ
 มีความทุ่มเทในด้านคุณภาพการศึกษาของชาติที่ผ่านการบ่มเพาะสร้าง
 ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้กับชาติตน จนสามารถค้นคว้าสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ
 ออกมาเป็นสินค้าของชาติได้ตลอดเวลา ในการทำงาน คนได้หันจะ
 ปรับตัวเปลี่ยนงานหรือเปลี่ยนกิจการได้รวดเร็วหากเห็นว่างานที่ทำอยู่
 เริ่มล่าช้าหรือมีสิ่งอื่นที่ดีกว่า ก็จะต้องตัดสินใจเปลี่ยนไปทำทันทีโดยไม่
 กลัวว่าจะต้องเหนื่อยใหม่หรือหน้าแตกหรือต้องพบกับอุปสรรคใหม่แต่
 อย่างใด

๑.๖ เพราะภัยการเมืองระหว่างประเทศ (โดยเฉพาะกับ
 จีนแผ่นดินใหญ่) ได้หันเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ
 มาหลายสิบปี ในอดีตก็มีหลายชาติผลัดกันเข้ามาปกครอง จนถึง
 ปัจจุบันก็ยังเป็นดินแดนที่มีปัญหาสถานภาพในองค์การระดับโลกว่า
 เป็นประเทศเอกราชหรือเป็นส่วนหนึ่งของจีนแผ่นดินใหญ่ ความไม่
 แน่นนอนในด้านนี้กลับเป็นผลดีกระตุ้นให้ประชาชนไม่อาจละเลยข่าว
 ความเคลื่อนไหวทางการเมือง และกลายเป็นพลังรับรู้ ที่ตื่นตัวไม่ดูตาย
 ติดตามควบคุมการทำงานของข้าราชการทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 พลอยลดระดับการคอร์รัปชันของวงการนี้ได้เป็นอย่างดีทีเดียว

๑.๗ เพราะมีพื้นฐานการศึกษาการคำนวณประมาณการ
 ล่วงหน้าได้ระดับดีอยู่แล้ว พ่อแม่ชาวได้หันมักจะวางแผนให้ลูกหลาน
 มีการศึกษาอย่างดี และยอมเหนื่อยยากหาเงินส่งเสียให้ไปเรียนต่อ
 ในประเทศที่มีประสิทธิภาพเช่นญี่ปุ่นสหรัฐอเมริกายุโรป เพื่อกลับมา
 ทำงานเป็นเจ้าแกเองได้เลย เรียกว่ายอมลำบากยามหนุ่มแล้วไป

สบายตอนชรา

๑.๘ เพราะด้านระบบราชการ ก็มีการปรับปรุงระเบียบ การแบบฟอร์มต่างๆที่ล้าสมัยหรือไม่ทันกับความเปลี่ยนแปลงของ สังคมอยู่เสมอ ทำให้คนได้หันต้องตื่นตัวคอยติดตามข่าวสารการเมือง อย่างสม่ำเสมอ **ทั้งหมดนี้เป็นผลมาจากคำว่า “ขยันกว่า” คำเดียว**

(๒.) คนได้หวั่นมี ค่ามาตรฐานการครองชีพที่สูงกว่า

(ระดับการศึกษา ความปลอดภัย สวัสดิการสังคม บริการ สาธารณูปโภค)

ผลจากการที่รัฐบาลได้ทุ่มงบประมาณมหาศาลให้การ ศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนได้หวั่นแบบทั่วถึงทั้งสังคมมาอย่าง ต่อเนื่องนั้น ซึ่งนอกจากเป็นการสร้างรากฐานพลวัตทางเศรษฐกิจแล้ว ยังทำให้มาตรฐานชีวิต ความคิด ค่านิยม ระเบียบวินัย ประชาธิปไตย ของคนได้หวั่นสูงขึ้นอย่างรวดเร็วด้วย อีกทั้งทำให้ทัศนคติของคนใน สังคมอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน เปิดกว้าง รับฟังและสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่มัจดยืนต่างกันได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็น รัฐกับประชาชน หรือคนในชาติกันเอง ก็จะสามารถสื่อสารสัมพันธ์กัน ได้เข้าใจได้เร็วกว่า และเกิดการร่วมมือกันทำงานได้ประสิทธิภาพกว่า เดิมมาก (ซึ่งเป็นสิ่งที่คนไทยทำได้ไม่ดีเท่าใดนักเพราะมีแกนหลักด้าน ระดับการศึกษาที่เหลื่อมล้ำกันมากเป็นมูลเหตุนั่นเอง)

นอกจากนี้ ภาคเอกชนและรัฐยังคงให้ความสำคัญกับ อารยธรรมประเพณีโบราณที่เป็นแหล่งสั่งสมภูมิปัญญา และเป็นบ้ำ หลอมทางคุณธรรมเป็นอย่างดี เช่นการเชิดชูยกย่องคำสอนในลัทธิขงจื้อ เหล่าจื้อ การนิยมเขียนและตีตบ้ายคำภีษิตคำคมของปราชญ์ผู้รู้ศาสตร์ดา ที่มีเนื้อหาเตือนใจด้านคุณธรรมด้วยลายมือเชิงศิลปะโบราณ (เรียกว่า ศิลปะการเขียนลายอักษรจีน-ซูฟา)

(๓.) คนได้หวั่นคิดค้นวิจัยวิเคราะห์ได้มากกว่า

นอกจากความเป็นคนจีนที่มีเลือดมานะอุตสาหกรรมแล้ว (ทำให้ได้หวั่นมีการทำธุรกิจอุตสาหกรรมรายย่อย หรือเรียกว่าเป็นอุตสาหกรรมครัวเรือนกันทั่วประเทศ ซึ่งเป็นจุดแข็งของอุตสาหกรรมของได้หวั่นที่แตกต่างจากญี่ปุ่นที่เป็นภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เป็นบริษัทใหญ่เสียส่วนใหญ่) ได้หวั่นยังได้รับอิทธิพลจากการวางรากฐานของญี่ปุ่นซึ่งมาปกครองได้หวั่นอยู่ ๕๐ ปี (ค.ศ. ๑๘๙๕-๑๙๔๕) โดยได้หวั่นก็มีกลุ่มพ่อค้าที่มีความสัมพันธ์เชื่อมต่อเรียนรู้ประสบการณ์จากญี่ปุ่นได้อย่างดี สินค้าอะไรที่ญี่ปุ่นไม่ทำแล้ว ได้หวั่นก็สามารถรับถ่ายทอดเทคโนโลยีนั้นมาทำต่อ และศึกษาพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพของตนเองต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง อีกด้านหนึ่ง ได้หวั่นก็มีวิสัยทัศน์ในการศึกษาปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การผลิตของประเทศจากเกษตรกรรมไปสู่อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูงอย่างรวดเร็ว ทำให้ปัจจุบันได้หวั่นมีชื่อเสียงในด้านการทุ่มเทค้นคว้าประดิษฐ์สินค้าใหม่ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันออกมาป้อนตลาดได้ตลอดเวลา ซึ่งคนได้หวั่นจะต้องมีพื้นฐานนิสัยที่รู้จักศึกษาวิจัยเอาใจเขา(ลูกค้า)มาใส่ใจเราก่อนจึงจะสามารถผลิตสินค้า ออกไปสู่ทุกใจตลาดโลกได้ดี เช่นการสร้างคอมพิวเตอร์การขายสินค้าด้านสุขภาพซึ่งสร้างชื่อเสียงให้กับได้หวั่นไปทั่วโลก

(๔.) คนได้หวั่นช่วยเหลือร่วมมือกันมากกว่า

ภาษาจีนเรียกว่า “เฟินกงเหอจ้าว” (แบ่งงานร่วมมือ) คุณณัฐนิช พอค้าคนไทยเชื้อชาติจีนที่ทำการค้ากับคนได้หวั่นมานาน วิเคราะห์ว่า ในขบวนการประดิษฐ์คิดค้นจนถึงขั้นผลิตสินค้าออกมาขายในตลาดโลกได้หนึ่งชิ้นหนึ่งประเภทนั้น คนได้หวั่นสามารถแบ่งงานกันไปค้นคว้าเจาะลึกคนละอย่างสองอย่าง แล้วกลับมาร่วมมือกันประกอบผลิตเป็นสินค้าใหม่ที่มีคุณภาพดีออกวางตลาดได้ โดยแบ่ง

ปันผลประโยชน์ได้ลงตัวดี ในขณะที่สถานการณ์แบบเดียวกันนี้เกิดได้ยากในประเทศไทย เพราะธุรกิจรายย่อยของไทยไม่มีวัฒนธรรมความร่วมมือกันในเรื่องนี้มากนัก จะคิดค้นสินค้าอะไรใหม่ๆ ออกมา ก็ต้องลงทุนเองตั้งแต่ต้นจนจบ ทำให้เสียเวลามาก และต้องใช้ทุนทรัพย์มหาศาลมากกว่าได้วันหลายเท่า ซึ่งคุณภูมิบุญวิเคราะห์อาจเป็นเพราะสถานการณ์คนไทยเราไม่มีแรงกระตุ้นหรือแรงบีบคั้นให้ต้องร่วมมือกันจึงจะอยู่รอดได้ในเวทีสงครามการค้าอย่างที่ไต้หวันได้รับอยู่ทุกวันนี้

ตัวอย่างเช่น คนไทยสามารถค้าขายกับคนได้ทั่วโลกอย่างเสรี แต่ไต้หวันจะถูกจีนแผ่นดินใหญ่คอยกีดกันหรือกันท่าในการติดต่อกับประเทศอื่นอยู่ตลอดเวลา คนไต้หวันจึงเห็นความสำคัญของเวลาและโอกาสเป็นอย่างมาก และจะรีบฉกฉวยโอกาสทำอะไรก็ได้ที่คิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์กับตนในวันนั้นๆ อย่างไม่รีรอให้เสียโอกาสไปเป็นอันขาด เพราะคนไต้หวันตระหนักดีว่า วันนี้มีโอกาสต้องรีบคว้ารีบทำ อีกสักครู่หรืออนาคตทุกอย่างก็จะเปลี่ยนแปลงได้เสมอ อุปมาเหมือนคำเปรียบเทียบกับว่า “วันนี้เป็นคนรวย พรุ่งนี้ก็กลายเป็นยากก็ได้”

(๕) คนไต้หวันค้าขายเก่งกว่า

(อดทน รอคอย จ้อลูกค้า ยินดีบริการ)

คนไต้หวันมีความอดทนเพื่อเป้าหมายดีมาก แม้จะต้องอ่อนน้อมค้อมยอมเพื่อให้การเจรจาตกลงการค้าสำเร็จคนไต้หวันจะทำได้ ในขณะที่คนไทยมักจะถือตัว ไม่เก่งในการอดทน รอคอย เสนอข้อเสนอใหม่ๆ เพื่อจูงใจคู่เจรจา และเลือกที่จะไม่จ้อ หารายใหม่ก็ได้ ผิดกับคนไต้หวันที่จะพยายามหว่านล้อมหาช่องทางเพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์ ตามหลักการ WIN-WIN (ชนะทั้งสองฝ่าย)

(๖) คนได้หวั่นคอร์ปชั่นน้อยกว่า

จากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๕ ระบุว่า องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) หรือทีไอ ที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี ได้จัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์ปชั่นของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จัดเกรดภาพลักษณ์คอร์ปชั่นปี ๒๕๔๕ ไทยติดอันดับคอร์ปชั่น ๖๔ จาก ๑๐๒ ประเทศ หรือคิดเป็นจำนวน ๓.๒ คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับ ๑๕ ประเทศในเอเชีย ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในอันดับที่ ๙ (ขณะที่ จีน ได้หวั่น คอร์ปชั่นน้อยกว่า) ซึ่งผลสำรวจเป็นเครื่องมือตัดสินใจให้นักลงทุนเลือกไปประเทศอื่นมากกว่าไทย สะท้อนสังคมไทยกระตุ้นสำนึกต้านคอร์ปชั่นมา ๗ ปี (ปี ๒๕๓๘-๒๕๔๕) พบว่า การปราบคอร์ปชั่น ย่ำอยู่กับที่

ดร.จुरิ วิจิตรวาทการ เลขาธิการองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย (Transparency Thailand) เปิดเผยว่า ๓ ประเทศที่มีภาพลักษณ์ในเรื่องการคอร์ปชั่นดีที่สุด ได้แก่ ฟินแลนด์ เดนมาร์ก และนิวซีแลนด์ ซึ่งถูกจัดไว้ในอันดับแรกๆ นั้น มีคะแนนที่ ๙.๗, ๙.๔ และ ๙.๕ ตามลำดับ แม้ว่า เมื่อมองไทยจะมีหน่วยงานเฉพาะด้านนี้คือ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ในการจัดทำแผนการต่อต้านคอร์ปชั่น ตามนโยบายของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมี ร.ต.อ.ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน แต่เพราะสภาพสังคมไทยมีเหตุปัจจัยหลายประการที่เป็นเงื่อนไขให้ข้าราชการไทยต้องมีการคอร์ปชั่น โดยเฉพาะการขาดแคลนงบประมาณ

ดร.จुरิ ยังระบุว่า “เราไม่สามารถปฏิเสธได้ว่า การทุจริตคอร์ปชั่นเป็นตัวบั่นทอนการพัฒนาของประเทศ เป็นผลให้คนจนเสีย

เปรียบคนรวย สร้างความไม่เป็นธรรมให้กับสังคม และทำให้การบริการของภาครัฐแย่ลง และทำให้มองเห็นว่า ประเทศไทยยังมีค่านิยมที่ผิดๆ ที่ว่า ใครมีเมียสาวได้สาวเอา และสังคมส่วนใหญ่มักจะบอกว่าเป็นปัญหาที่แก้ยาก และไม่พยายามจะแก้ ซึ่งตนเห็นว่าเป็นความคิดที่ผิด เพราะในเรื่องการคอร์ปชั่นนั้นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกๆ ส่วนในสังคม แม้จะยากอย่างไรก็ต้องช่วยกันแก้ไข”

ไต้หวัน-สิงคโปร์-เกาหลีภาคคอร์ปชั่นน้อยกว่าไทย

สำหรับประเทศในภูมิภาคเอเชียที่มีภาพลักษณ์ที่ดีกว่าไทย ๙ ประเทศแรก เช่น สิงคโปร์ ไต้หวัน หรือเกาหลี ต่างมีมาตรการเข้มงวดและเอาจริงจังเอาจัง ในการปราบปรามการคอร์ปชั่น ทั้งมาตรการการลงโทษ และการเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงยังใช้มาตรการอื่น ๆ มาเสริม เช่น สิงคโปร์ ไต้หวัน มีมาตรการในเรื่องการให้เงินเดือนของข้าราชการอยู่ในระดับสูง เข้ามาเป็นปัจจัยหนึ่งในการปราบปรามคอร์ปชั่น ขณะที่ประเทศไทย ยังต้องอาศัยการรณรงค์สร้างค่านิยมในการต่อต้านการคอร์ปชั่น เป็นปัจจัยสำคัญทางหนึ่ง

ร.ต.อ.ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ รมว.มหาดไทย และประธานคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่สนับสนุน และติดตามการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ปท.) ให้สัมฤทธิ์ที่ จ.ขอนแก่น ถึงปัญหาทุจริตการคอร์ปชั่น ว่า เป็นที่ทราบกันดีว่า ปัญหาที่แก้ยากกันได้ยากพอๆ กับปัญหาความยากจนและปัญหายาเสพติด เพราะปัญหาเรื่องการทุจริตคอร์ปชั่นในบ้านเมืองเรา ได้สั่งสมมาเป็นเวลานาน

ร.ต.อ.ประชัย กล่าวว่า ในการแก้ไขปัญหาคอร์ปชั่นคอร์ปชั่นนั้น ต้องเริ่มที่ตัวบุคคล โดยเฉพาะในระดับผู้นำก่อน ที่จะทำเป็นแบบอย่าง แล้วค่อยปลุกจิตสำนึกไปเรื่อยๆ และต้องไม่ท้อแท้หรือรู้สึกเหนื่อย ถือว่าเป็นหน้าที่ที่เราต้องทำกัน และในการเลือกคนที่จะเข้ามา

ทำงาน และเป็นหัวหน้านั้นต้องเลือกคนที่เป็นคนดีเป็นหลักดูความอาวุโส ความประพฤติ และความดีดเดี่ยวกล้าหาญในการตัดสินใจ กล้าที่จะ ปฏิรูปความคิด พร้อมเริ่มต้นการแก้ไขปัญหาต่างๆ รวมทั้งปัญหาการทุจริตที่การศึกษา โดยจะต้องมีการปฏิรูปการศึกษา ให้เด็กคิดเป็นและ เกิดปัญญา ซึ่งเป็นปัญหาที่เมืองไทยประสบอยู่ในเวลานี้

ได้หวั่นวันนี้ คืออนาคตของไทยที่วาดหวังไว้

สภาพการณ์เหล่านี้เป็นอดีตที่ได้หวั่นเคยประสบและได้ผ่าน พันวิกฤตการณ์นั้นไปแล้วเพราะสังคมได้หวั่นมีการปฏิรูประบบการศึกษา ให้แก่ประชาชนอย่างจริงจัง จนได้มาตรฐานขั้นสูง (โดยประชากรมีโอกาสเข้าถึงการเรียนการสอนการให้ความรู้จากภาครัฐและภาคเอกชน เป็นอย่างดี คนทั่วไปมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปเป็น เปอร์เซนต์ที่สูงมาก) และส่งผลให้ประชาชนมีสมรรถภาพในการ ประกอบอาชีพที่มีรายได้โดยสุจริต และมีคุณภาพในการมีส่วนร่วม ทางการเมือง มีระบบการเมืองที่เข้มแข็ง แบ่งเป็นพรรคการเมือง หลายพรรคที่มีระบบการตรวจสอบซึ่งกันและกันที่เอาจริงด้วย จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม (ปัจจุบันได้หวั่นมีสองพรรคการเมืองที่มีเสียง สนับสนุนใกล้เคียงกัน จึงมีประสิทธิภาพตรวจสอบกันอย่างเข้มข้นโดย เฉพาะพรรคที่เป็นรัฐบาลขณะนี้คือพรรคหมิ่นจิ้นตั้ง เพิ่งขึ้นมาบริหาร ประเทศแทนพรรคเก่าก๊กหมิ่นตั้งไม่นาน จึงต้องสร้างผลงานให้ ประชาชนศรัทธาก่อน) ประชาชนเองก็ตื่นตัวในการหวงแหนรักษาสติธิประโยชน์ที่เป็นส่วนรวม มีการตรวจสอบการทำงานของผู้แทน หรือข้าราชการทุกระดับอย่างรัดกุมเข้มงวด หากพบการทุจริต หรือ มีกลิ่นทุจริต ก็มีการรวมตัวกันประท้วงหรือการฟ้องร้องดำเนินคดีอย่าง จริงจังเป็นตัวอย่าง ส่งผลให้ผู้อื่นไม่กล้าทำอีกได้ ทำให้การคอร์ปชั่น ในสังคมนี้น้อยลงๆ หรือทำได้ยากขึ้นๆ ตามลำดับ

ปรากฏการณ์ตรวจสอบกันอย่างรัดกุมเหล่านี้ ล้วนเป็นผลมาจากที่ได้หันมีสัดส่วนของการยกระดับการศึกษากับคุณธรรมควบคู่กันไปในระดับที่สมดุล ทำให้สังคมได้หันกลายเป็นโรงงานผลิตคนออกมาที่มีทั้งความรู้ความสามารถ และมีจิตใจที่คุณธรรมประกอบการทำงาน ธุรกิจและรู้คุณค่าของชีวิต-รักษาสິงแวดล้อมไปด้วย (จริงอยู่ว่า มีนักธุรกิจได้หันที่ทำทุจริตมิชอบเช่นเดียวกับชาติอื่นๆ แต่การที่มีนักธุรกิจได้หัน รวมตัวกันเป็นองค์กรการกุศลเช่นมูลนิธิ ช่วยเหลือคนทั่วโลก เป็นสิ่งล้ำหน้าชาติอื่นจริงๆ)

ต่างกับสังคมไทยที่มีสัดส่วนของการพัฒนาทางการศึกษาให้ประชาชนบางส่วนสูงขึ้น แต่ไม่ได้สัดส่วนกับความเจริญด้านคุณธรรมที่สมดุล ทำให้สังคมไทยยังมีปัญหาการคอร์รัปชันอยู่ในระดับแนวหน้า เพราะมีความเก่ง ที่รู้จักเอาเปรียบ แต่ยังไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตที่กล้าเสียสละมากพอ ทำให้เกิดปัญหาซับซ้อนในสังคมมาก เป็นความไม่สมดุลที่แตกต่างระหว่างสองชาตินี้

(๗.) คนได้หันปฏิบัติธรรมและทำทานเพื่อส่วนรวมมากกว่า (วัตถุทาน อภัยทาน ธรรมทาน)

๗.๑ มีตัวอย่างผ่านสื่อมวลชนเป็นค่านิยมในสังคมได้หันว่า “ยิ่งให้ไป ยิ่งได้มา” จึงมีข่าวการบริจาคช่วยเหลือกันในสังคมได้หันบ่อยๆ ทำกันอย่างจริงจัง อย่างน่าชื่นชม เช่นบริจาคทีละ ๑๐-๒๐ ล้าน เป็นเรื่องธรรมดา

๗.๒ มีค่านิยมการไม่เบียดเบียนสัตว์และพัฒนาถึงขั้นไม่กินเนื้อสัตว์มานานับพันปีแล้ว (อภัยทาน) ที่นี้จะไม่มีข้ออ้างว่า “อยากกิน เจแต่หาที่กินไม่ได้ไม่สะดวกเลย” เพราะมีร้านอาหารเจเปิดขายอยู่ทั่วประเทศทุกมุมเมือง มีคนกินเจเป็นประจำและครึ่งคราวทั่วประเทศ

ไม่ต่ำกว่าสิบล้านคน ไม่มีปัญหาอย่างไรในไทยว่ากินเจหรือมังสวิรัตแล้วจะเป็นศิษย์พระเทวทัตหรือไม่ (เขามีการศึกษาสิกขาเถียรชงพุทธรมหยำนเป็นฐำนสนับสนุน) คนท่วไปยินดีด้วยกับผู้ที่กินเจได้ โดยมีจิตใจกว้างขวางพอที่จะยอมรับว่า ที่ฉันยังทำไม่ได้เพราะฉันยังไม่สะดวกในการกินเท่าอาหารเนื้อสัตว์ แต่ก็พยายามกินมังสวิรัตเป็นครั้งคราวหากมีโอกาส ผู้เขียนยังพบว่า สถิติอาชญากรรมการฆ่ากันทำร้ายกันก็น้อยกว่าประเทศไทยด้วย สังเกตได้จากข่าวหน้าหนังสือพิมพ์หรือข่าวทีวีประจำวันของไต้หวัน และมีความรู้ลึกกว่าไปไหนมาไหนยามค่ำคืนหรือในที่เปลี่ยวก็ปลอดภัยกว่าเดินทางอยู่ในไทย

๗.๓ มีมุมเจียเจี๋ยน (ผูกเหตุปัจจัย สร้างบุญสัมพันธ์) เป็นการแลกเปลี่ยนหนังสือเทพ ซีดีวีดีโอ แบบแจกฏริให้เปล่า สื่อที่แจกก็เป็นเล่มหนังสือขนาดต่างๆ เช่นพระสูตรมหยำน คัมภีร์ต่างๆ ที่พิมพ์ในรูปเล่มอย่างดีราคาสูง ชุดเทพซีดีของท่านจึงคงฝำซือเป็นร้อยๆ ม้วน เพราะบริหารโดยกองทุนที่มีผู้บริจาคต่อเนื่องมากมายให้ไว้ทำงานด้านนี้อย่างจริงจัง

๗.๔ มีการปรับกรอบความคิดในการปฏิบัติธรรมมากกว่า กล่าวคือ พุทธรมหยำนได้ปรับสมดุลระหว่างการตัดกิเลสและการเพิ่มสมรรถภาพให้เป็นไปในลักษณะเคียงคู่กันหรือสำคัญเท่ากัน มีการลดกิเลสในระหว่างอยู่ร่วมกันและฝึกทำงานร่วมกันไปด้วย (ทำทั้งประโยชน์ตนและประโยชน์ท่านควบคู่กันไป) ในขณะที่กรอบความคิดของเถรวาทแบบไทยยังเน้นแค่การปฏิบัติธรรมปลีกเดี่ยวสลักเร้นในที่ห่างไกลคน (เน้นด้านประโยชน์ตนมาก่อนประโยชน์ท่าน) ทำให้ขาดเรื่องการเพิ่มความสามารถของบุคลากรทางศาสนาไปโดยปริยาย

(๘) คนได้หวั่นมีจิตเอาใจใส่สภาพแวดล้อมในสังคมมากกว่า

๘.๑ มีความเอื้ออาทรต่อปัญหาสังคมมากกว่า เช่น การปรับสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยแก่คนตาบอดคนพิการในระดับต่างๆ มีการกันพื้นที่จอดรถพิเศษให้ เส้นทางเดินพิเศษ ห้องน้ำพิเศษ

๘.๒ มีความรักษ์ในทรัพย์สินสมบัติสาธารณะส่วนกลาง ไม่ทำลาย เช่น ตู้โทรศัพท์ ตู้กล้องถ่ายรูปจราจร ทำให้บรรยากาศการเคารพรักษากฎหมาย หรือกฎระเบียบของสังคมเป็นไปได้ด้วยดี

๘.๓ มีการจัดพื้นที่สวนสาธารณะให้เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ เป็นที่คลายสมองหรือวางตั้งประติมากรรมรูปแกะสลักนักปราชญ์ศาสตร์ โดยมีมุมตั้งหินสลักคำคมสุภาพไว้ให้ผู้สนใจศึกษาพิจารณาประกอบในการดำเนินชีวิตได้ด้วยสอดคล้องกับค่านิยมส่วนรวม ก็มีการให้ความสำคัญเรื่องธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปะวัฒนธรรม วิถีชีวิตดั้งเดิมของคนโบราณ อาหารไร้สารพิษ เป็นต้น

(๙) คนได้หวั่นมีระเบียบวินัยมากกว่า

๙.๑ การจราจร

คนได้หวั่นตามเมืองใหญ่จะเคารพกฎจราจรเป็นอย่างดี ทั้งในการเดินข้ามตามทางม้าลาย รอสัญญาณไฟเขียวก่อนข้าม (ทั้งๆ ที่ไม่มีรถวิ่งมา) การสวมหมวกกันน็อกขณะขับรถ การเปิดไฟหน้าเมื่อเข้าอุโมงค์มืด การจอดรถในเมืองใหญ่ ต้องระมัดระวังจอดในที่ให้จอดอย่างเคร่งครัด (มีฉะนั้นจะมีรถเอกชนที่ทำงานร่วมกันรัฐมาถึงอย่างรวดเร็วแล้วลากไปเก็บไว้เพื่อปรับ เช่น บาทวิถีชอบเส้นแดง ห้ามจอดเด็ดขาด ค่าปรับแพงมาก

บาทวิถีชอบเส้นเหลือง จอดรับส่งได้ชั่วคราว แต่ต้องมีคนนั่งในรถรอดด้วย เพื่อแสดงว่า เป็นการจอดชั่วคราว

การขับรถในท้องถนน ถูกควบคุมด้วยระบบต่างๆ ทั้งคน ทั้งอุปกรณ์เทคโนโลยี เช่น

- ข้างถนนในเมืองใหญ่หรือตามถนนสายสำคัญระหว่างเมือง และบนทางด่วน จะมีกล้องถ่ายภาพรูปอัตโนมัติติดตั้งอยู่เป็นระยะๆ เพื่อควบคุมความประพฤติของผู้ขับรถในการควบคุมความเร็วที่ปลอดภัยต่อตนและส่วนรวม ตามกรอบความเร็วที่ติดป้ายไว้เป็นระยะ เช่น ป้าย ๖๐-๙๐ กิโลเมตร (หมายความว่า ความเร็วระหว่าง ๖๐ ถึง ๙๐ กิโลเมตร) ๙๐-๑๑๐ ก.ม. ฯลฯ

- บางมุมโค้งหลุมถนน จะมีตำรวจยืนตั้งกล้องถ่ายภาพ วิดีทัศน์ บันทึกภาพการทำผิดกฎหมายของรถที่วิ่งผ่านมาอย่างไม่ทัน รู้ตัว แล้วภายใน ๗ วัน ก็ส่งใบปรับตามอัตรามาให้โดยไม่มีโอกาส เจริญต่อรองกับตำรวจ ฯลฯ

๙.๒ การทิ้งขยะ รัฐบาลทั้งสนับสนุนและปลุกระดมให้ ประชาชนต้องเพิ่มความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น โดยวาง มาตรการต่างๆ ออกมาฝึกให้คนได้หันต้องรู้จักการใช้จ่ายที่มีขยะตาม มาอย่างเข้มงวด เช่น ในเมืองหลวงไทเป รัฐบาลกำหนดขั้นตอนการแยก ขยะอย่างละเอียดเพื่อให้ชาวเมืองเป็นแบบอย่างการควบคุมปริมาณ การทิ้งขยะ อีกทั้งยังผลักภาระค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะให้กับคนทิ้ง ตามปริมาณจริงที่ทิ้งออกไปดังนี้

รัฐจะกำหนดแบบถุงทิ้งขยะ (แบบเหมารวมไม่แยกประเภทขยะ) มาให้หลายขนาด ซึ่งชาวบ้านจะต้องเป็นผู้ซื้อถุงแต่ละขนาดมาไว้ บรรจุขยะในบ้านของตนเอง เท่ากับว่า ถ้าคุณทิ้งขยะมาก คุณก็ต้อง จ่ายค่ากำจัดขยะให้รัฐเพิ่มตามสัดส่วนที่ทิ้ง

ส่วนกรณีที่เป็นขยะที่ชาวบ้านรับผิดชอบแยกประเภทขยะ ออกมาเอง ทางรัฐก็จะแบ่งวันมาเก็บขยะให้ฟรีโดยไม่เพิ่มค่าใช้จ่ายให้เป็นภาระ แต่ชาวบ้านจะต้องเป็นผู้จำแนกขยะไว้ให้รัฐมาตามเก็บตามวันเวลาที่แจ้งไว้ล่วงหน้า และต้องนำขยะในบ้านของตนออกไปร่อนหน้าบ้านหรือที่จุดนัดตามเวลาในชุมชนนั้นเป็นที่ๆ ไปเช่น

- วันจันทร์ ศุกร์ รัฐจะมาเก็บขยะเฉพาะประเภท กระดาษ เท่านั้น
- วันอังคาร พุธ ศุกร์ เก็บขยะเฉพาะ ประเภทพลาสติก ขวด แก้ว โฟม เป็นต้น

(๑๐) คนได้วันหยุดรักษาสีสิ่งแวดล้อมมากกว่า

รัฐควบคุมการใช้พื้นที่ธรรมชาติและพื้นที่สีเขียวทั่วประเทศอย่างเข้มงวด มีประสิทธิภาพ ทั้งๆ ที่หากเทียบกับประเทศไทย ได้วันหยุดก็เป็นเพียงเกาะขนาดเล็กเกาะเดียว

แท้จริงผู้เขียนยังสามารถจะสาธยายจุดเด่นของได้วันหยุดอีกหลายประการ ซึ่งก็ไม่ว่าจะพรรณนาได้ครบถ้วนถึงสภาพความลงตัว ของสังคมได้วันหยุด แต่ถ้าจะให้สรุปรวบยอดก็น่าจะมีเพียงสิ่งเดียวที่สำคัญที่สุดก็คือ เขาประสบความสำเร็จในการพัฒนาคนด้วยคุณธรรม จริยธรรมนั่นเอง (ซึ่งตรงกับเป้าหมายของศูนย์คุณธรรมกำลังดำเนินอยู่อย่างจริงจัง) เพราะผู้เขียนเห็นคนไทยมีทรัพย์สินมบัติรวยล้นฟ้าก็มีไม่น้อย แต่ทำไม ค่าความช่วยเหลือกัน การเสียสละ การบริจาค การอุทิศตนเพื่อสังคมไทยจึงน้อยกว่าได้วันหยุด ก็เป็นการบ้านที่เราทุกคน ควรช่วยกันคนละไม้คนละมือ ไม่ใช่รอรัฐบาลมากกระตุ้นให้เกิดขึ้น ไม่มีสิ่งใดที่นำกลั้วไปกว่า คนด้วยกัน ไม่ใช่ผี หรือ สัตว์อสรพิษร้ายหรือ) และก็ไม่มีสิ่งใดที่น่านับถือศรัทธาไปกว่า คนด้วยกัน (ไม่ใช่พระเจ้าบนฟ้า หรือพลังไสยเวทหรือ)

ขอให้พัฒนาคนด้วยกัน ให้เชื่อมั่นว่า การเสียสละดีกว่าเอาเปรียบให้ได้ สังคมนั้นก็จะกลายเป็นสวรรค์บนโลกมนุษย์ทันที ดูแต่ได้หวั่นเป็นตัวอย่างเอาเถิด

๖.๒ ข้อเสนอแนะที่เหมาะสมกับคนไทย

โดยภาพรวมแล้ว ผู้เขียนฝากข้อคิดสำหรับสังคมไทยไว้ ก็คือจะต้องปฏิรูปการศึกษาให้เข้าถึงคุณธรรมอย่างแท้จริงโดยเฉพาะคุณธรรมด้านความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความรักเพื่อนมนุษย์ **ซึ่งจะทำไมสำเร็จเลย หากมีวแต่รอภาครัฐบาลช่วยแก้ไข** โดยภาคเอกชนไทยไม่ตื่นตัวเข้ามาร่วมด้วยช่วยกันอย่างเข้มแข็ง ร่วมมือร่วมใจกันเป็นเครือข่ายแห่เกาะแขนคล้องอุตมการณ์ทำงานต่อเนื่องไปในทิศทางเดียวกัน เสมือนนิทานไทยเรื่องฝูงนกกระจาบติดร่างแหของนายพราน หากไม่มีความรู้สึกสามัคคีคืออย่าง**ที่ในหลวงตรัสไว้** ก็ยังยากที่จะพากันบินให้พ้นจากร่างแหได้ เพราะปัจจุบัน **เรามีพระมหากษัตริย์ที่ดีที่สุดในโลก ทรงเป็นโพธิสัตว์ที่มาช่วยชี้แนะทางออกของชาติด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว** แต่บรรดาลูกนกกระจาบยังทำไปไม่ถึงไหนเลย

ส่วนรายละเอียดปลีกย่อย ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. รมรณรงค์ให้คนไทยมีนิสัยบันทึกประจำวัน :

กระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของคนได้หวั่นเป็นผลมาจากมีกระบวนการบันทึกประวัติศาสตร์ของจีนเอาไว้เป็นอย่างดี เป็นทุนทางสังคม สังคมจีนให้ค่ากับเรื่องนี้มานานแล้ว ในขณะที่สังคมไทยยังไม่ชัดเจนว่า ประวัติศาสตร์คนไทยมาจากไหน คนได้หวั่นทั้งเด็กและผู้ใหญ่ จะมีนิสัยเขียนบันทึกทบทวนตัวเองเป็นธรรมดา

หากคนไทยไม่รับทำเป็นระบบ เป็นกิจจะลักษณะไว้ อนาคต

ลูกหลานไทย ก็จะต้องถามอีกว่า แล้วตอนปี ๒๕๔๘ มีประเทศไทย หรือยัง? เพราะคนไทยไม่ค่อยเห็นคุณค่าของการบันทึกประวัติศาสตร์ ที่ผ่านไปแล้วนั่นเองจึงสมควรที่จะ**รณรงค์ให้คนไทยมีนิสัยบันทึกประจำวัน** (ซึ่งตัวผู้เขียนก็เริ่มฝึกเขียนมาตั้งแต่อายุเพียง ๑๒ ปี)

๒. การสร้างสื่อคุณธรรมกระตุ้นสังคมไทย :

มีกลุ่มทุนจำนวนมากในหมู่นักเงินให้ความสำคัญที่จะนำเรื่องราวของปฐมนิยบุคคลในด้านต่างๆ มาสร้างเป็นสื่อการสอนของสังคม (โดยไม่ได้คำนึงแต่ด้านผลประโยชน์ หรือการมอมเมาเอาเปรียบจากผู้ต่อความรู้อย่างที่บริษัทสร้างหนังระดับโลกหลายแห่งกระทำต่อเยาวชนทั่วโลก) กลุ่มทุนเหล่านี้มีเจตนาดีในการสร้างสื่อให้มีรายละเอียดที่มีพลังกระตุ้นให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา ทบทวน ฟันฟุจิตสำนึกแบบจีนขึ้นมาทำตามใหม่ โดยเฉพาะด้านความรักความภูมิใจในชาติ ในวัฒนธรรมของตนเอง คนได้หันก็ได้รับมรดกทางจิตสำนึกแบบจีนนี้ไว้เต็มๆ เช่นกัน ยิ่งเมื่อถึงยุคสร้างสื่อได้มากมายสารพัด เช่น การสร้างภาพยนตร์อิงเกร็ดประวัติศาสตร์ ก็ยิ่งทำให้ตัวละครในอดีต กลับมาเป็นฮีโร่ที่มีพลังโน้มน้าวให้ทำดีตามได้อย่างดีทีเดียว

จุดนี้ในไทยก็มีการสร้างหนังแนวนี้บ้างแล้ว เช่น บางระจัน สุริโยทัย โหมโรง องค์บาก เป็นต้น แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์หรือเทียบไม่ได้กับสื่อมอมเมาที่ทะลักเข้ามามอมเมาคนไทยให้หลงไปกับลัทธิบริโภคนิยม-ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย และอบายมุข-การพนัน-ยาเสพติด-สิ่งมีนเมาในปัจจุบัน

๓. ส่งคนไทยไปดูงานได้ทุกวัน :

ควรส่งคนไทยมาดูงานองค์กรคุณธรรมจริยธรรมในได้ทุกวันให้มาก โดยเฉพาะเจาะวิจัยด้านการบริหารกองทุนหมุนเวียน และการพัฒนาคุณภาพของอาสาสมัครที่เข้ามาช่วยงานขององค์กร

เหล่านี้ได้อย่างมีจิตสำนึกและประสิทธิภาพ ถือเป็นโครงการเชื่อมต่อกันจากที่รัฐได้กระตุ้นให้คนไทยตื่นตัวขึ้นมาด้วยโครงการ“หนึ่งตำบล-หนึ่งผลิตภัณฑ์” อย่างประสบผลสำเร็จมาแล้ว นั่นหมายถึงว่า ขณะนี้มีการรวมตัวของคนไทยที่รู้จักทำธุรกิจการค้าแล้ว มีรายได้แล้ว แต่จะรู้จักแปรสภาพทุนมหาศาลเหล่านี้ไปให้เกิดเป็นกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมฯ ให้กับสังคมไทยอย่างที่ได้หวังทำได้เป็นตัวอย่างอยู่ในขณะนี้หรือไม่ ยังต้องติดตามต่อไป

แม้ผู้เขียนจะรู้ว่าการส่งคนไปดูงานต่างประเทศเป็นเรื่องเปลี่ยนแปลงงบประมาณ และเสียดุลการค้า แต่ผู้เขียนก็จำต้องเสนอให้มีการส่งคนไทยไปดูงานที่ได้หวัง เพื่อเก็บเกี่ยวประสบการณ์ตรง (ลำพังการอ่านรายงานที่เป็นตัวอักษรเช่นที่ผู้เขียนทำนี้ ไม่มีฤทธิ์พลังกระตุ้นได้เท่ากับเห็นกับตาตัวเอง ดังภาษิตไทยที่ว่า ลิบปากกว่า ไม่เท่าตาเห็น)

การอบรมบุคคลากรและการบริหาร-พัฒนาองค์กรคุณธรรมในได้หวังนั้น คุ่มค่าแก่การนำไปประยุกต์ให้เข้ากับสังคมไทยได้อย่างดี เพราะเป็นอีกระบบหนึ่งที่พัฒนามาจากรากคิดแนวมหายานที่เมืองไทยไม่เคยเห็นอย่างครบเครื่อง โดยเฉพาะเรื่องการปลูกจิตสำนึกโพธิสัตว์ลงในประชาชน เป็นเรื่องใหม่ของสังคมเถรวาทแบบไทยจริงๆ แต่ความที่เราต่างมีพื้นฐานเป็นพุทธศาสนาเหมือนกัน เช่น องค์กรฉือจี้ วัดผอวกงซาน เป็นต้น จึงไม่ใช่อุปสรรคเลย

ซึ่งองค์กรเหล่านี้ มีความพร้อมทุกด้านที่จะอำนวยความสะดวกในการศึกษาให้ลึกซึ้งไปกว่านี้ และมีศักยภาพในการทำงานร่วมเป็นเครือข่ายคุณธรรมระหว่างประเทศกับไทยผ่านองค์กรสาขาที่เข้าไปตั้งอยู่ในประเทศไทยมานานปีแล้ว

๔. ยุทธศาสตร์แก้ความยากจนในสังคมไทย : การไม่คอร์รัปชัน !!

ผู้เขียนไม่ได้กำลังฝันกลางวันว่า จะเสนอให้รัฐบาลไทยไม่คอร์รัปชัน เพราะเป็นปัญหาระดับชาติ และแก้ไม่ได้โดยเร็ว แต่ผู้เขียนขอเสนอทางแก้ภาคประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชนที่ได้หัวนทำได้ผลให้เห็นแล้ว คือ การแก้ปัญหาช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนในได้หัวน ด้วยการไม่คอร์รัปชัน !!

กล่าวคือ องค์กรคุณธรรมฯ ในได้หัวนเติบโตขึ้นมาเป็น “**บรรษัทคุณธรรมข้ามชาติ**” ได้ถึงระดับนี้ (มีทั้งปริมาณคนนับหมื่น มีสื่อโทรทัศน์ไร้พรมแดน มีสื่อสิ่งพิมพ์เผยแพร่อุดมการณ์ ฯลฯ) ก็เพราะมีความร่วมมือในการบริจาคให้แก่ละองค์กรอย่างหนาแน่น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า มีการสนับสนุนร่วมแรงร่วมใจทั้งจากผู้มีรายได้ดีและจากคนทั่วไปส่งเข้ามาอย่างต่อเนื่อง เพราะองค์กรมีความน่าเชื่อถือในระบบบริหารการเงิน จนสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริจาคได้ว่า เม็ดเงินที่ตนให้ไปจะถูกใช้อย่างเป็นประโยชน์จริงๆ (เป็นบุญจริงๆ) จุดนี้เป็นจุดเด่นของแรงกระตุ้นให้คนรวยอยากทำบุญ ซึ่งองค์กรในไทยที่ทำได้ในระดับนี้ ยังถือว่าน้อยกว่าได้หัวนมาก

๕. รื้อฟื้นหรือสร้างค่านิยมให้เกิดความเชื่อมั่นว่า “ยิ่งให้ไปยิ่งได้มา” ให้เท่าเทียมหรือใกล้เคียงกับสังคมได้หัวนปัจจุบันที่มีภูมิปัญญาจีนเป็นกระแสวัฒนธรรมมาแต่โบราณว่า “เอี้ยยวเสอ จิวเอี้ยยวเตอ” คือ “ต้องกล้าให้ออกไป จึงจะได้รับ” ซึ่งจะเป็นการช่วยลดปัญหาช่องว่างเรื่องฐานะในสังคมได้โดยไม่มีวอฝายรัฐมาจัดการ ซึ่งจะทำให้เราเห็นคนรวยก็เป็นนักทำทานบริจาค คนจนก็มีความยินดีในการทำงานของตน ฯลฯ โดยไม่เกิดปัญหาการปล้นฆ่าแย่งชิงระหว่างชนชั้นอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๖. ขอเสนอลำดับการพัฒนาของประเทศไทยให้ถูกลัดส่วดั่งนี้

๖.๑ เร่งให้ผู้ผู้นำไทยเป็นแบบฉบับด้านคุณธรรมของสังคม ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งเชิงรุกและรับคือ

- **เชิงรุกคือ** ด้านขยัน-ศึกษา-อุทิศความสามารถ เสียสละเพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริง
- **เชิงรับคือ** ในด้านประหยัด-ซื่อสัตย์-ไม่ติดอบายมุข

๖.๒ เร่งให้ประชาชนทุกระดับได้เข้าสู่ระบบการศึกษาที่มีการปฏิรูปอย่างกว้างขวาง เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของคนไทย โดยอาศัยกระบวนการศึกษาเป็นตัวอบรม-ปรับปรุงประสิทธิภาพที่ยั่งยืน

๖.๓ เร่งให้เกิดความหลากหลายขององค์กรคุณธรรมในสังคมไทย (มีความแตกต่าง เป็นนานาสังวาส นานานิกาย นานาศาสนา แต่ไม่แตกแยกกัน) เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างเป้าหมายที่มุ่งความหลุดพ้นส่วนตัว กับเป้าหมายที่มุ่งความสุขส่วนรวม (ระหว่างเถรวาทกับ มหายาน) อันจะก่อให้เกิดความกลมรวมเป็นหนึ่งเดียวกันได้ ในคนหรือองค์กรที่มีความสำเร็จทั้งความสุขส่วนตนและประโยชน์สุขของมหาชน อย่างที่ได้เห็นทำอยู่ในปัจจุบัน

๗. ควรให้มีการฟื้นฟูระบบท่องจำ เช่น บทอาขยานไทย โคลงโลกนิติ ภาษิต คำพังเพย เป็นต้น ขึ้นมาเป็นบทเรียนแก่เยาวชนไทย เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในสมอง (เป็นฮาร์ดดิส คล้ายเป็นต้นทุนทางสังคมของชีวิตตัวเอง) ควบคู่ไปกับการรณรงค์ยกย่องคนดีในวงการต่างๆ ให้เกิดกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยสมัครใจ ซึ่งให้ความสำคัญกับบทบาทความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ภายใต้กรอบความคิดที่ชัดเจนว่า **“ตัวอย่างที่ดีมีค่ากว่าคำสอน”** กล่าวคือ ทั้งครูและผู้ปกครอง คือตัวเหตุปัจจัย เป็นตัวแสดงเอกประกอบกับบทท่องจำ (เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความอยากทำดี) จึงจะผสมกันเป็นผลที่มีประสิทธิภาพในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

ให้กับเยาวชนของชาติไทย (และทุกชาติด้วย)

๘. ผลจากการวิจัยศึกษาสังคมได้หวั่น

รัฐบาลไทยควรสนับสนุนให้เกิดกระบวนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้กับคนไทย “โดยสมัครใจ” (เพราะเป็นกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่มีการถ่ายทอดภูมิปัญญา ประสบการณ์ การเรียนรู้ร่วมกัน เป็นวาระยุคที่สืบทอดได้ชั่วลูกชั่วหลาน) **ดีกว่ากระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยไม่สมัครใจ** (การกระทำโดยจำใจเช่นเพราะต้องการคะแนนสอบหรือเพราะต้องการค่าตอบแทน) ดังกล่าวข้างต้น ดังจะเห็นได้ว่า ปัจจุบันแม้สังคมไทยจะมุ่งพัฒนาตามกระแสโลกาภิวัตน์-วัตถุนิยม-บริโภคนิยม จนพบกับวิกฤตการณ์ปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะในสังคมเมือง แต่ก็มีคนไทยอีกส่วนแม้จะเป็นส่วนน้อย **ยังคงสมัครใจที่จะยืนหยัดดำเนินชีวิตตามครรลองคลองธรรมที่เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมได้อย่างสุขสบาย ด้วยวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ประหยัด ชยันในอาชีพ เสียสละ โอบเอื้ออารี อยู่รวมกันเสมือนพี่น้องร่วมท้อง เป็นสังคมเอื้ออาทรโดยไม่ต้องพึ่งพาสั่งอำนาจความสะกดมากมาย เป็นต้น**

๙. จากความสำเร็จของวงการศาสนาได้หวั่นในปัจจุบัน

ผู้เขียนมองเห็นถึงผลพวงที่มาจาก การวางยุทธศาสตร์ให้เกิดการแข่งขันกันทำดีโดยอิสระเสรี ที่รัฐธรรมนูญได้หวั่นได้รับรองไว้ เป็นแบบอย่าง รัฐบาลควรต้องให้ความสำคัญคุ้มครองด้านความอิสระเสรีภาพในการนับถือศาสนาและให้ความเสมอภาคในการนับถือของแต่ละลัทธิ-นิกาย-ศาสนาอย่างเท่าเทียมกันจริงๆ เพื่อให้เกิด **นวัตกรรมด้านศาสนา** ให้โอกาสความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ และการทำงานระหว่างองค์กรศาสนาที่แข่งขันกันทำดีโดยสุจริต-ยุติธรรม เหมือนที่รัฐทั่วไปมีบทบาทสนับสนุนแก่วงการเศรษฐกิจโดยไม่ให้เกิดการผูกขาด

เอาเปรียบ รัฐไม่ควรเข้าไปตัดสินว่า ความเชื่อใดดีกว่า หรือใครผิด-ใครถูก (เหมือนสินค้าของแต่ละบริษัท ก็ให้สังคมผู้บริโภคเป็นผู้พิจารณาตัดสินกันเอง) โดยกำหนดให้มีมาตรฐานกลางเป็นตัวควบคุมโดยกว้าง คือระบบกฎหมายมหาชนและเอกชนเช่นกฎหมายอาญา กฎหมายแพ่ง หรือกฎระเบียบอื่นๆ ที่ต้องปฏิบัติเสมอกัน เป็นต้น

๑๐. ปรับเปลี่ยนค่านิยม ที่เดินตามรอยกระแสวัตถุนิยมทุนนิยมในเชิง “ยิ่งเอาเปรียบได้มากเท่าไร ก็ยิ่งเป็นค่าความสำเร็จเท่านั้น” ย้อนกลับคืนสู่ “ทางเกวียนสายเก่า” คือวัฒนธรรมไทยดั้งเดิมที่มีความโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันฉันท์พี่น้องบ้านเดียวกัน ต่างนับถือกันเป็นลุงป้าน้าอากันไปทั้งหมดบ้าน อย่างสนิทชิดเชื้อ เป็นครอบครัวเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่องค์กรฉ้อฉลในได้หวั่นทำแล้ว ทำอยู่และกำลังพาทำ แต่ทั้งนี้ ก็ขอให้คำนึงถึงแนวคิดของท่าน(อดีต) นายกรัฐมนตรี อังฤษนางมาร์กาเรต แท็ตเซอร์ ที่ให้ความสำคัญแก่คุณธรรมประเภททรงพลังเข้มแข็ง (Vigorous Virtues) มากกว่าประเภทคุณธรรมอ่อนโยน (Soft Virtues) ซึ่งในประเด็นนี้ คนได้หวั่นจะสามารถเป็นต้นแบบความสมดุลระหว่างคุณธรรมสองแบบให้กับคนไทย (ซึ่งมีคุณธรรมค่อนข้างไปทางแบบหลังมากกว่า) ได้เป็นอย่างดี (หากไม่ชัดเจนโปรดย้อนกลับไปอ่านนิยามคำว่าคุณธรรมในตอนแรกอีกครั้ง)

๑๑. เพิ่มกระบวนการยกย่องคนไทยด้วยกัน ที่มีทั้งความรู้ความสามารถควบคู่คุณธรรมขึ้นเป็นตัวอย่างแก่สังคมไทย (ไม่ใช่แค่เก่งแต่เลวคอร์รัปชัน หรือดีแต่ไม่เก่ง) อันจะช่วยปรับทิศทางการบ่มเพาะคุณภาพของ “คนไทยต้นแบบ” ในทุกระดับฐานะของสังคม โดยพยายามผลักดันให้เกิดสถาบันหรือพิพิธภัณฑ์บุคคลต้นแบบของสังคมไทยขึ้นหลายๆ แห่งไว้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าให้กับเยาวชนคนรุ่นหลัง ตามมาถอดรหัสความสำเร็จแล้วเดินตามรอยได้ง่ายขึ้น เช่น พิพิธภัณฑ์

คนดีศรีสังคม พิชิตภัยคนไทยแมกไซไซ เป็นต้น

นอกจากนี้ ควรมีการจัดกิจกรรมต่อเนื่องให้คนไทยต้นแบบเหล่านี้ได้มีโอกาสปรากฏตัว ปาฐกถาอภิปรายและทำงานร่วมกันเป็นช่วงๆ เพื่อส่งความเห็นเป็นพลังคุ้มครองสังคมไทยในรูปแบบที่มีองค์กรรองรับเช่นเป็นสภาหรือสมัชชา แล้วจัดสัปดาห์ส่งเสริมคุณธรรมขึ้นโฆษณาผ่านสื่อ ดึงมวลชนมาร่วมงาน สร้างบรรทัดฐานในเรื่องต่างๆ ผ่านการอภิปราย แล้วขอให้สื่อช่วยทำข่าวออกสู่สังคมอย่างต่อเนื่องหรือแนะนำทักท้วงฝ่ายรัฐเป็นครั้งคราวอย่างเช่นที่ปัจจุบัน**ราษฎรอาวุโส ศ.นพ.ประเวศ วะสี** กระทำอยู่ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์เป็นองค์กรเข้าเสริมพลังความหนักแน่นให้ยิ่งขึ้นไป

๑๒. **เพิ่มสัดส่วนวัฒนธรรม“การชม” มากกว่า “การติ”**
วัฒนธรรมสังคมไทย มักจะเลือกติเพื่อก่อ มากกว่าชมเพื่อให้อกำลังใจ สังคมไทยไม่นิยมหรือไม่ถนัดการชื่นชม และมักจะพูดเชิงกันทำการชื่นชมกันว่า ระวังจะกลายเป็นชมแล้วเล็ง ในขณะที่**สังคมใต้หวัน** นิยมการชมเพื่อยกย่องให้อกำลังใจแก่กัน พร้อมกับสอนให้อย่ำมัวไปเพ่งข้อเสียของคนอื่น ควรมุ่งเน้นหาข้อเสียของตัวเองมากกว่า สัดส่วนตรงนี้เป็นศิลปะที่ผู้วิจัยเห็นว่าทำให้ความร่วมมือระหว่างคนใต้หวันมีได้มากกว่าคนไทยทำงานด้วยกันก็ด้วยเหตุนี้ เพราะคนใต้หวันมักจะทำให้เพื่อนร่วมงานรู้จักสบายใจเมื่อได้รับคำพูดที่ระมัดระวัง หรือหาจุดดีมากกว่าชมเชยทั่กทายกันได้เสมอ ในขณะที่จะให้คนไทยหาข้อดีของเพื่อนร่วมงานมากกว่ายกย่องกันบ้าง กลับเป็นเรื่องที่ไม่คุ้นเคยหรือทำไม่เป็นเอาเลยก็มี ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยมักจะมี ความระแวงว่าจะถูกมองในแง่ร้ายหรือเข้าใจผิดมีสัดส่วนมากกว่า จึงมีบรรยากาศด้านความร่วมมือไม่มากนัก

ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสังคมไทยได้รับอิทธิพลเชิงพุทธเถรวาทมานับพันปี จึงมีสัดส่วนวัฒนธรรมการติมากกว่าการชม ซึ่งตรงข้ามกับพุทธมหายานจะเน้นการชมมากกว่าการติ (คนไทยมีคำว่า **ติเพื่อก่อ** ไม่มีคำว่า **ชมเพื่อก่อ**) ผู้เขียนเห็นว่า สังคมไทยโน้มเอียงไปด้านติว่ากันมากจนขาดการชื่นชมส่วนดีของกันและกัน และเป็นสาเหตุให้คนไทยทำงานร่วมกันไม่ค่อยได้นาน เพราะขาดองค์ความรู้ด้านการฉลาดมองส่วนดีของผู้ร่วมงาน (แม้แต่สื่อต่างๆ ก็เสนอข่าวด้านติเดียวกัน **เป็นหลัก** กลายเป็นกระแสปลูกฝังให้คนไทยเอาแต่วิธีการติว่ากันมาใช้ในชีวิตประจำวันเป็นส่วนใหญ่อย่างไม่รู้ตัว ขาดสมดุลด้านข่าวชื่นชมมองกันเชิงบวก พลิกวิกฤตเป็นโอกาส เป็นต้น ซึ่งพวกทำธุรกิจโฆษณาจะถนัดมาก ดังจะเห็นได้ว่า สามารถโฆษณาชื่นชมอภายมุขต่างๆ ทุกวัน จนกลายเป็นเรื่องดีเต็นท์โก้ไปแล้ว เช่น เหล้า กีฬา ฟุตบอล เครื่องสำอางค์ ฯลฯ)

และขอเสนอให้จัด**สัปดาห์ชื่นชมกันในสังคมไทย** เป็นกิจกรรมนำร่อง คล้ายเทศกาลต่างชาติดังมีวันที่เขาจะสามารถโกหกกันได้ทั้งวันหรือ**เทศกาลวันสงกรานต์ในไทย** ก็เป็นช่วงที่สาดน้ำให้เปียกกันได้โดยไม่ถือสา หน่วยงานรัฐก็สามารถกำหนดค่านิยมใหม่ขึ้นได้โดยกำหนด**สัปดาห์ชื่นชมตัวเอง** คนรอบข้าง แม้แต่รัฐบาลก็น่าจะชื่นชมได้เพื่อเป็นการปลูกเร้า กระตุ้นให้คนไทยเห็นความสำคัญของกันและกันจากธรรมชาติที่พระพุทธรเจ้าเทศน์ไว้เป็นวรยุทธคู่เคียง (จากพุทธพจน์ที่ว่า **ติสิ่งที่ควรติ-ชมสิ่งที่ควรชม**) แต่คนไทยถนัดเอามาใช้เพียงด้านเดียว จึงไม่เกิดความสมดุลในสังคม ขาดความร่วมมือเท่าที่ควร ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ระหว่างประชาชนกับรัฐบาล ฯลฯ จะเป็นไปในรูปติว่า หาเรื่อง จ้องจับผิด เจาะยาง มากกว่า ด้านชื่นชม เห็นใจกัน เอาใจช่วย หรือสนับสนุน

ผู้เขียนมิใช่รังเกียจการตีเตือน แต่มุ่งปรับปรุงสัดส่วนค่านิยมในสังคมไทยเกี่ยวกับการตี และการชมให้เหมาะสมขึ้น นำมาใช้ให้ถูกฝาถูกตัวอย่างที่ว่า **หลวงปู่พุทธทาส** ได้เคยเทศน์ไว้ (ไม่ใช่เอาแต่ตีว่า ทั้งที่เขาก็พยายามทำดีอยู่ หรือเอาแต่ยกย่องชื่นชมนักกีฬาต่างชาติ นักตีมเหรี๊ย ทั้งที่เป็นเหตุของการพนันและอุบัติเหตุมากมาย) ซึ่งเป็นเคล็ดลับของความสำเร็จในหลายประเทศที่เขามีลัดส่วนกลับกรองการตีชมที่ดีกว่าบ้านเรา และต้องอาศัยความร่วมมือขององค์กรคุณธรรมหรือกระทรวงวัฒนธรรมไทยเป็นตัวขับเคลื่อนสู่สังคมไทยต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย :

กองอำนวยการพิมพ์. **สาธารณรัฐจีนวันนี้**. กรุงเทพฯ : Class Publishing House Co.Ltd, ๒๕๓๔.

ประชาสัมพันธ์ (ใต้หัวน) กรม. **ใต้หัวน สาธารณรัฐจีน**. กรุงเทพฯ : อักษรสัมพันธ์, ๒๕๔๓.

ยูจีเนีย หยุน, บรรณาธิการ. **สาธารณรัฐจีนในคอมเลนส์**. กรมประชาสัมพันธ์สาธารณรัฐจีน, กรุงเทพฯ : อักษรสัมพันธ์, ๒๕๔๒.

วัลยา ลินธทิยากร, แปล. **วาทะธรรม ๑ ธรรมาจารย์เจิ้งเหยียน**. มุลนิธิเมตตาสงเคราะห์(ฉือจี้) ในประเทศไทย, กรุงเทพฯ : พุฟูการพิมพ์, ๒๕๔๔.

วิภา อุดมฉันท และ จำรัส น้อยแสงศรี. **ใต้หัวน : จากวันวานถึงวันนี้**. สถาบันเอเชียศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ : ๒๕๒๙.

ศุภลักษณ์ สนธิชัย, ให้ข้อมูล. **ใต้หัวน : คู่มือนักเดินทางฉบับพกพา**. หนังสือในเครืออินตยสารเที่ยวรอบโลก, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อิติตตา, ๒๕๔๖.

สุขสันต์ วิเวกเมธากร. **เงินสยเปียน : จากสามัญชนสู่ประธานาธิบดี**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน, บริษัทภัคธรรศจำกัด, ๒๕๔๓.

ออสการ์ จุง-เคลลี เทอ-เวอร์จิเนีย เซ็ง-ไวโอเล็ต จาง. **เดอะสตอรี ออฟใต้หัวน ภาคสังคม**. กรมประชาสัมพันธ์ใต้หัวน. กรุงเทพฯ : อักษรสัมพันธ์, ๒๕๔๓.

ภาษาอังกฤษ :

Fu-Ch'üan Hsing, Dr. **Taiwanese Buddhism and Buddhist Temple**, Pacific Cultural Foundation, Chu Ying Printing Co., p. 1-351

Stevan Harrell & Huang Chün-chieh, edited by, **Cultural Change in Postwar : TAIWAN**, smc publishing inc., Taipei, 國順印刷 , p.1-340

Man Yi, Miao Kuang, Editors, **Miao Kuang English Translator**, Cloud and Water, A 50 Year Anniversary Photobiography of Master Hsing Yun, Printing Merryty Company, Tel. 886-7-3112195

ภาคภาษาจีน :

- 1 今日台灣：中級漢語讀本，鄧守信、孫珞，世界新傳播學院，第三版，1995。
- 2 台灣歷史年表：吳密察-監修、遠流台灣館一編著、遠流出版社、中華民國 92 年。
- 3 法影一世紀：印順導師百歲、潘焯 著、天下遠見、臺北市、2005 [民 94]。
- 4 與山海共舞原住民、秋雨文化、秋雨印刷 2002 年 10 月初版二刷、臺北市、2002 [民 91]。
- 5 臺灣佛教的探索 / 范純武、王見川、李世偉 著 / 臺北縣蘆洲市/博揚文化、2005 [民 94]。
- 6 臺灣近代佛教的變革與反思 --- 去殖民與臺灣佛教主體性確立的新探索 / 2003、江燦騰 著 / 東大/臺北市。
- 7 臺灣宗教的信仰/江燦騰 主編：增田福太郎 原著：黃有興 中譯 / 東大 / 臺北市、2005。
8. 新譯四書讀本 / 謝冰瑩等編 / 五版三刷 / 三民 / 臺北市、2002 [民 91]。

ประวัติผู้เขียน

พระเดิมแท้ ชาวหินฟ้า

- พ.ศ. ๒๕๒๐ บวชภาคฤดูร้อนที่วัดชลประทานฯ และลงไปสวนโมกข์
ศึกษากับหลวงปู่พุทธทาส
- พ.ศ. ๒๕๒๒ จบปริญญาตรีกฎหมาย ม.ธรรมศาสตร์
เคยเป็นประธานชุมนุมพุทธฯ ม.ธรรมศาสตร์
- พ.ศ. ๒๕๒๓ ออกบวช
- พ.ศ. ๒๕๓๕ ไปอยู่ภาคอีสานต่อเนื่อง ๘ ปี
- พ.ศ. ๒๕๔๒ สร้างพิพิธภัณฑสถานหินฟ้า ที่ อ. กันทรลักษ์ จ. ศรีสะเกษ
- พ.ศ. ๒๕๔๓ เดินทางไปศึกษาต่อที่ไต้หวัน เรียนรื่องค์กรพุทธ
นิกายมหายาน
- พ.ศ. ๒๕๔๔ รับงานวิจัยเรื่องคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝัง
คุณธรรมจริยธรรมของคนไต้หวัน
จากองค์กรศูนย์คุณธรรม ประเทศไทย

ปัจจุบันมีงานเขียนที่ตีพิมพ์แล้ว มากกว่า ๑๐ เล่ม เช่น กลียุค ๒๐๐๐
วิกฤติและทางรอด, คนไทยถูกหลอกให้ตีมนม,
คุณดูโทรทัศน์เป็นไหม?, ระบบสังคมบุญนิยม ฯลฯ

คณะกรรมการ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

พลเอก บวร งามเกษม	ที่ปรึกษา
นายลิขิต เพชรสว่าง	ที่ปรึกษา
พลตรี จำลอง ศรีเมือง	ประธานกรรมการ
พลเอก ปรีชา เอี่ยมสุพรรณ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นายอนุสรณ์ ธรรมใจ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
คุณหญิง ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์	กรรมการกระทรวงวัฒนธรรม
นายเฉลย พูนสวน	กรรมการผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ
นายนิรันดร์ เมืองพระ	กรรมการผู้แทนสำนักงานประมาณ
นายแพทย์ จักรธรรม ธรรมศักดิ์	กรรมการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ
นางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์	กรรมการและเลขานุการ

รายชื่อคณะดำเนินการโครงการ

ที่ปรึกษา

นางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและ
พัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม
นางอรพรรณ พลสีมา รองผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริม
และพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

คณะทำงาน

นางสาวศศิธร เล็กสุขศรี
นางสาววิไลวรรณ ถีกไทย
นางสาวอมรรัตน์ อีรสรรเพชญ
นางสาวณัฐกฤตา หิรัญสุข

ประสานงานนักวิจัย และจัดพิมพ์

นางสาวศศิธร เล็กสุขศรี
นางสาวอมรรัตน์ อีรสรรเพชญ

จัดทำต้นฉบับ

นางสาวณัฐกฤตา หิรัญสุข